

รายงานผลการดำเนินงาน
ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.

2564

รายงานผลการดำเนินงาน

ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
OFFICE OF THE NARCOTICS CONTROL BOARD

รายงานผลการดำเนินงาน ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

สำนักงานคณะกรรมการ ป้องกันและปราบปราม ยาเสพติด กระทรวงยุติธรรม

“

เป็นองค์กรนำในการพัฒนา
และขับเคลื่อนยุทธศาสตร์
การป้องกันและแก้ไขปัญหายา
เสพติดของประเทศและ
อาเซียน เพื่อสังคมไทย
ปลอดภัยจากยาเสพติด

”

คำนำ

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.) ในฐานะหน่วยงานหลักด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ของประเทศ โดยมีวิสัยทัศน์ “เป็นองค์กรนำในการพัฒนาและขับเคลื่อน ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของประเทศ และอาเซียน เพื่อสังคมไทยปลอดภัยจากยาเสพติด” และมุ่งเน้น การบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอก ประเทศ เพื่อดำเนินการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด โดยประกาศ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ลงวันพุธที่ 28 ตุลาคม 2563 เรื่อง แผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2564 ประกอบด้วย 5 มาตรการ คือ ความร่วมมือระหว่างประเทศ การปราบปรามและบังคับใช้กฎหมาย การป้องกันยาเสพติด การบำบัด รักษา ยาเสพติด และการบริหารจัดการอย่างบูรณาการ โดยมุ่งเน้น การขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหายาเสพติด และลดระดับความรุนแรงของ ปัญหายาตามยุทธศาสตร์ชาติ พร้อมทั้งเป็นกรอบในการบริหารจัดการ ประสานการปฏิบัติ จัดสรรทรัพยากร และกำกับติดตามประเมินผล สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ “สังคมไทยปลอดภัย จากยาเสพติด”

สำนักงาน ป.ป.ส. ได้จัดทำรายงานผลการดำเนินงานป้องกันและ ปราบปรามยาเสพติด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 เรียบร้อยแล้ว ขอขอบพระคุณหน่วยงานทุกภาคส่วนทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน หน่วยงานส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และภาคประชาชน ที่ให้ความร่วมมือในการดำเนินการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด อย่างจริงจัง และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าความร่วมมือนี้จะดำเนินต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
กระทรวงยุติธรรม

สารบัญ

กรอบทิศทางและความเชื่อมโยง	6
แผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2564	10
สถานการณ์ยาเสพติด	14

20 มาตรการความร่วมมือระหว่างประเทศ

แนวทางความร่วมมือระหว่างประเทศเชิงรุก	20
• ความร่วมมือระหว่างประเทศในระดับอนุภูมิภาค	20
• ความร่วมมือระหว่างประเทศในระดับภูมิภาคและระดับเวทีโลก	24
• ความร่วมมือระหว่างประเทศในระดับทวิภาคีกับประเทศต่าง ๆ	29

38 มาตรการการปราบปรามและบังคับใช้กฎหมาย

แนวทางการสกัดกั้นยาเสพติด สารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์	38
แนวทางการปราบปรามกลุ่มการค้ายาเสพติด	39

44 มาตรการการป้องกันยาเสพติด

แนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้าน/ชุมชนตามแนวชายแดน และการพัฒนาทางเลือก	44
แนวทางการป้องกันยาเสพติดในแต่ละกลุ่มเป้าหมายอย่างเหมาะสมเป็นรูปธรรม	45
แนวทางการปรับสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม	48
• หมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน	49

54 มาตรการการบำบัดรักษายาเสพติด

- การลดอันตรายจากยาเสพติด (Harm Reduction) 55
- ผลการนำผู้เสพเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษา 56
- การติดตาม ดูแล และช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดรักษา..... 57

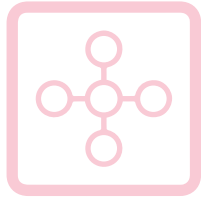

60 มาตรการการบริหารจัดการอย่างบูรณาการ

แนวทางกิจการพิเศษ.....	61
• การควบคุมการลักลอบปลูกพืชเสพติด.....	61
• การขับเคลื่อนแผนพื้นที่พิเศษ	62
แนวทางการบริหารจัดการอย่างบูรณาการ	65
• การพัฒนาบุคลากรผู้ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	65
• การปรับปรุงและพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด.....	66
• การบริหารจัดการงบประมาณ.....	68
• การประกาศเกียรติคุณแก่บุคคลและองค์กรที่มีผลงานยอดเยี่ยมและดีเด่นในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	68
• การรณรงค์ประชาสัมพันธ์เนื่องในวันต่อต้านยาเสพติดโลก (26 มิถุนายน).....	70
• การประชุมเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดที่สำคัญต่าง ๆ	75
• ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานตามแผนงานบูรณาการป้องกัน ปราบปราม และบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2564.....	85
การสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2564	86

ภาคผนวก.....	88
งบประมาณบูรณาการป้องกัน ปราบปราม และบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด ปี พ.ศ. 2564	89
สถิติข้อมูลยาเสพติด.....	90

กรอบทิศทาง และความเชื่อมโยง

แผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2564 เป็นแผนขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหา ยาเสพติด รองรับการทำงานตามยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นความมั่นคง แผนการปฏิรูปประเทศ ด้านกระบวนการยุติธรรม แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ และแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2563 - 2565 เพื่อลดผลกระทบที่เกิดจากปัญหา ยาเสพติดในสังคม สร้างความมั่นคงปลอดภัย และลดความเดือดร้อนของประชาชนจากผลกระทบดังกล่าวให้กับบุคคล ชุมชนและสังคม ใช้เป็นกรอบในการบริหารจัดการประสานการปฏิบัติ จัดสรรทรัพยากร และกำกับติดตามประเมินผลสำหรับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติได้อย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม

ความสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ ตามนโยบายของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560

แผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2564 เป็นแผนระดับ 3 ตามนโยบายของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560 โดยมีความสอดคล้องกับแผนระดับที่ 1 แผนระดับที่ 2 และแผนระดับที่ 3 ดังนี้

แผนระดับที่ 1

ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) : มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

แผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2564 เป็นกรอบการแก้ไขปัญหา ยาเสพติดภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ คือ บ้านเมือง มีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ และมีตัวชี้วัด คือ ความมั่นคง ปลอดภัยของประเทศ โดยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอยู่ภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง มุ่งแก้ไขปัญหาความมั่นคงในปัจจุบัน เพื่อให้ปัญหาเดิมที่มีอยู่ได้รับการแก้ไขอย่างจริงจัง จนยุติลง หรือไม่ส่งผลกระทบต่อประเทศชาติ รวมทั้งให้การบริหารและการพัฒนาบ้านเมืองเดินหน้าไปได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

แผนระดับที่ 2

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง

กรอบแนวคิด “ความมั่นคงแบบองค์รวม” ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงได้กำหนดเป้าหมายสำคัญ คือ ประชาชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข โดยบริหารจัดการสภาวะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย และมีความสงบเรียบร้อย ได้อย่างแท้จริง แก้ไขปัญหาเดิมและป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาใหม่เกิดขึ้น รวมทั้งพัฒนาศักยภาพของหน่วยงานด้านความมั่นคง บูรณาการความร่วมมือกับทุกภาคส่วน ทั้งในและต่างประเทศ และพัฒนาปรับปรุงกลไกการบริหารจัดการและขับเคลื่อนงาน ด้านความมั่นคงของประเทศให้เอื้ออำนวยต่อการดำเนินการของยุทธศาสตร์ชาติด้านอื่น ๆ ในการจะขับเคลื่อนไปได้ตามทิศทาง และเป้าหมายที่กำหนด การป้องกันและปราบปรามยาเสพติดถือเป็นส่วนหนึ่งของการป้องกัน และแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง ซึ่งจะเป็นส่วนสนับสนุนเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ ด้านความมั่นคง นั่นคือ ประชาชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข

แผนการปฏิรูปประเทศ ด้านกระบวนการยุติธรรม

การแก้ไขปัญหาเสพติดสอดคล้องกับการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม เรื่องและประเด็นการปฏิรูปที่ 4 การปรับกระบวนการทศน์ในการบริหารงานยุติธรรม เพื่อสร้างความปลอดภัยและความเป็นธรรมในสังคม คือ กำหนดนโยบาย และมาตรการการบังคับใช้กฎหมายยาเสพติดบนพื้นฐานของหลักฐานเชิงประจักษ์ (evidence-based drug policy) โดยมีเป้าหมาย คือ มีนโยบายและการบังคับใช้กฎหมายยาเสพติดบนพื้นฐานของหลักฐานเชิงประจักษ์

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12

การป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดจะเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ที่ 5 การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่งคั่งและยั่งยืน ในเป้าหมายที่ 4 ประเทศไทยมีความสัมพันธ์และความร่วมมือด้านความมั่นคงในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน มิตรประเทศและนานาประเทศ ในการป้องกันภัยคุกคามในรูปแบบต่าง ๆ ควบคู่ไปกับการรักษาผลประโยชน์ของชาติ โดยมีการกำหนดตัวชี้วัดที่ 4.4 คือ จำนวนคดีที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดลดลง

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2562 - 2565)

แผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ การป้องกันและปราบปรามยาเสพติดรองรับนโยบายที่ 5 : สร้างเสริมศักยภาพการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยคุกคามข้ามชาติ และนโยบายที่ 8 : เสริมสร้างความเข้มแข็งและภูมิคุ้มกันความมั่นคงภายใน ซึ่งกำหนดเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ คือ การแพร่ระบาดของยาเสพติดลดลง และสังคมไทยมีความปลอดภัยจากยาเสพติด

นโยบายสำคัญของรัฐบาล

รัฐบาลภายใต้การนำของ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยยกให้เป็นวาระสำคัญ ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ด้านความมั่นคง และกำหนดให้เป็นนโยบายสำคัญที่ต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วน ภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2564 สำนักงาน ป.ป.ส. ได้บูรณาการการทำงานร่วมกับ 26 หน่วยงาน 2 ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง รวมทั้งจากเครือข่ายภาคประชาชน โดยเน้นนำมาตรการในการยึดทรัพย์สิน การสอบสวนขยายผล ทำลายเครือข่ายการค้ายาเสพติดทุกระดับ ตัดวงจรทางการเงินกลุ่มการค้ายาเสพติด ไม่ให้หาเงินมาเป็นทุน ในการค้ายาเสพติดหรือขยายธุรกิจผิดกฎหมายต่าง ๆ โดยบูรณาการกฎหมายของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตามหลักนิติธรรม ตาม พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 และกฎหมายอื่น ๆ เช่น พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 และประมวลรัษฎากร มาบังคับใช้ตามแนวทางดังกล่าว จะเป็นดัชนีชี้วัดการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด โดยจากนี้ไปจะเน้นการยึดทรัพย์ตัดวงจรเครือข่ายยาเสพติด สืบเส้นทางการเงินไปให้ถึงต้นตอ แทนการให้ความสำคัญต่อปริมาณยาเสพติดที่ตรวจจับมาได้เพียงอย่างเดียว

ทั้งนี้ ได้กำหนดเป้าหมายการขยายผลและยึดทรัพย์สินเครือข่ายยาเสพติด ปี 2564 เพิ่มขึ้นเป็น 10 เท่า หรือคิดเป็นมูลค่าทรัพย์สินกว่า 6,000 ล้านบาท โดยกำหนดเป้าหมายการยึดอายัดทรัพย์สินเพิ่มเติมเฉลี่ยจังหวัดละ 30 - 100 ล้านบาท

แผนระดับที่ 3

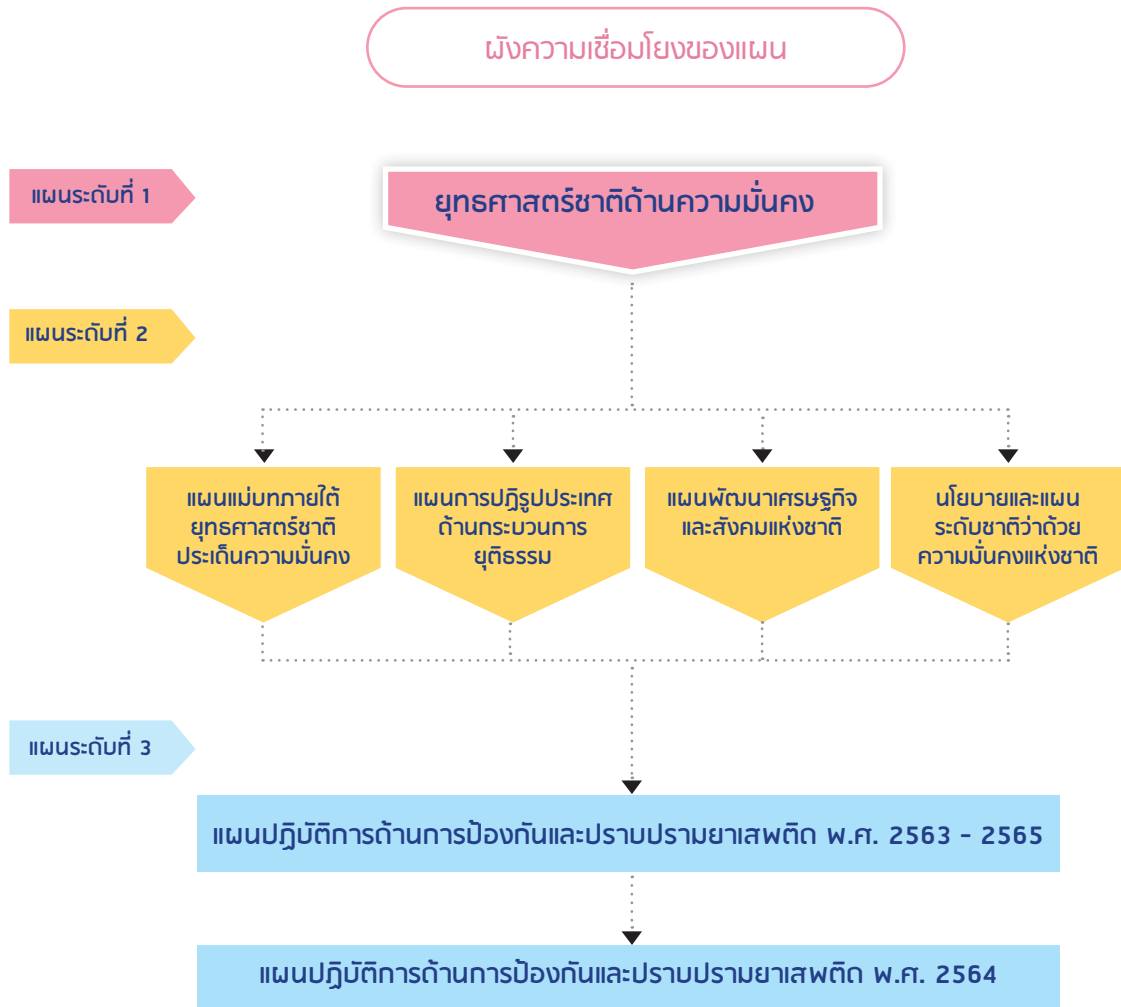
แผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2563 - 2565

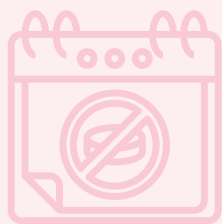
คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันอังคารที่ 3 พฤศจิกายน 2563 เห็นชอบแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2563 - 2565 เพื่อเป็นกรอบทิศทางการทำงาน เป็นแผนกำหนดทิศทาง การขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหายาเสพติด และบูรณาการการแก้ไขปัญหาร่วมกับหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องได้อย่างประสานสอดคล้องและบรรลุตามเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้โดยมีวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมั่นคง ปลอดภัยจากยาเสพติดอย่างยั่งยืน ด้วยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในสังคมและความร่วมมือระหว่างประเทศ” เป้าหมาย “สถานการณ์ปัญหายาเสพติดได้รับการควบคุมจนไม่ส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของประชาชนเมื่อสิ้นสุดแผน โดยดำเนินการลดจำนวนผู้ค้าผู้เสพและสัดส่วนการกระทำความผิดซ้ำในระดับพื้นที่” ก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการแก้ไขปัญหายาเสพติด คือ

- (1) สังคมไทยปลอดภัยจากยาเสพติด
- (2) ความพึงพอใจและความเชื่อมั่นของประชาชนต่อการแก้ไขปัญหายาเสพติด

แผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2564 ประกอบด้วย 5 มาตรการ

- (1) มาตรการความร่วมมือระหว่างประเทศ
- (2) มาตรการการปราบปรามและบังคับใช้กฎหมาย
- (3) มาตรการการป้องกันยาเสพติด
- (4) มาตรการการบำบัดรักษายาเสพติด
- (5) มาตรการการบริหารจัดการอย่างบูรณาการ

แผนปฏิบัติการ ด้านการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2564

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด มีมติเมื่อวันพุธที่ 28 ตุลาคม 2563 เห็นชอบแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2564 ประกอบด้วย 5 มาตรการ ได้แก่ มาตรการความร่วมมือระหว่างประเทศ มาตรการการปราบปรามและบังคับใช้กฎหมาย มาตรการการป้องกันยาเสพติด มาตรการการบำบัดรักษา ยาเสพติด และมาตรการการบริหารจัดการอย่างบูรณาการ และ 9 แนวทาง 20 แผนงาน 61 โครงการสำคัญ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดระดับความรุนแรงของปัญหา ยาเสพติด นำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ “สังคมไทยปลอดภัยจากยาเสพติด” โดยบูรณาการนโยบายและแผนแต่ละระดับที่เกี่ยวข้องมุ่งไปสู่การแก้ไขปัญหายาอย่างประสานสอดคล้องตามเป้าหมายที่กำหนด ตลอดจนเป็นกรอบการบริหารจัดการ ประสานการปฏิบัติ จัดสรรทรัพยากร และกำกับติดตามประเมินผล สำหรับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1 มาตรการความร่วมมือระหว่างประเทศ ประกอบด้วย 1 แนวทาง คือ แนวทางความร่วมมือระหว่างประเทศเชิงรุก เน้นพัฒนาความร่วมมือเชิงรุกในทุกมิติ เพื่อกระตุ้นและยุติบทบาทแหล่งผลิตภายนอกประเทศ ตลอดจนสร้างความร่วมมือเพื่อสกัดกั้นสารตั้งต้น เคมีภัณฑ์ และอุปกรณ์การผลิต เปิดปฏิบัติการร่วมสามเหลี่ยมทองคำ 1511 ภายใต้แผนปฏิบัติการร่วมแม่น้ำโขงปลอดภัยเพื่อควบคุมยาเสพติด 6 ประเทศ ระยะ 4 ปี (ปี 2562 - 2565) ประกอบด้วย ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐประชาชนจีน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และประเทศไทย

2 มาตรการการปราบปรามและบังคับใช้กฎหมาย ประกอบด้วย 2 แนวทาง ดังนี้

2.1 แนวทางการสกัดกั้นยาเสพติด สารตั้งต้น และเคมีภัณฑ์ เน้นการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานความมั่นคง เพื่อยกระดับการสกัดกั้นยาเสพติด สารตั้งต้น และเคมีภัณฑ์ โดยเพิ่มความเข้มงวดในช่องทางตามแนวชายแดนใน 31 จังหวัด 129 อำเภอ ครอบคลุมทั้งเส้นทางคมนาคมทางบก ทางน้ำ ทางอากาศยาน และระบบขนส่งโลจิสติกส์และพัสดุภัณฑ์/ไปรษณีย์

2.2 แนวทางการปราบปรามกลุ่มการค้ายาเสพติด มุ่งเน้นทำลายกลุ่มเครือข่ายนักค้ายาเสพติดรายสำคัญ ด้วยการสืบสวน ปราบปราม การบังคับใช้กฎหมาย เน้นเรื่องการสืบสวนขยายผลทำลายเครือข่ายการค้ายาเสพติดทุกระดับ ตัดวงจรทางการเงิน ยึดทรัพย์สิน กลุ่มการค้ายาเสพติดมิให้นำเงินมาเป็นทุนในการค้ายาเสพติดหรือขยายธุรกิจผิดกฎหมายต่าง ๆ โดยเน้นบูรณาการการบังคับใช้กฎหมายของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามหลักนิติธรรม เช่น พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 และ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 เป็นต้น โดยกำหนดเป้าหมายขยายผล ยึดอายัดทรัพย์สินมูลค่า 6,000 ล้านบาท พร้อมทั้งการดำเนินการเพื่อลดความเดือดร้อนของประชาชน ผ่านการดำเนินการต่อเรื่องร้องเรียนผ่านสายด่วน ป.ป.ส. 1386 และการลดความรุนแรงและลดพื้นที่แพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่หมู่บ้าน/ชุมชนเป้าหมาย 23,140 หมู่บ้าน/ชุมชน ใน 5,387 ตำบล/96 แขวง 846 อำเภอ/42 เขต 76 จังหวัดและกรุงเทพมหานคร

3 **มาตรการการป้องกันยาเสพติด** ประกอบด้วย 3 แนวทาง ดังนี้

3.1 แนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้าน/ชุมชนตามแนวชายแดน และการพัฒนาทางเลือก โดยการวิเคราะห์ต้นตอของปัญหาและมูลเหตุจูงใจที่ส่งผลให้ประชาชนในพื้นที่ที่มีภาวะยากลำบากและด้อยโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดในพื้นที่ชายแดนและพื้นที่หมู่บ้าน/ชุมชนตอนในของประเทศและใช้กลยุทธ์การพัฒนาทางเลือก (Alternative Development) เพื่อแก้ไขปัญหาแบบองค์รวมและยกระดับคุณภาพชีวิต ทั้งด้านการพัฒนาระบบโครงสร้างปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีพ การแก้ไขปัญหาคาความเหลื่อมล้ำในมิติเศรษฐกิจและสังคม การศึกษา สาธารณสุข และการส่งเสริมโอกาสทางเศรษฐกิจทั้งด้านความรู้ ทักษะ ทุน และตลาด เพื่อสนับสนุนช่องทางการเกิดรายได้สุจริต

3.2 แนวทางการป้องกันยาเสพติดในแต่ละกลุ่มเป้าหมายอย่างเหมาะสมเป็นรูปธรรม เพื่อเสริมสร้างการรับรู้และภูมิคุ้มกันยาเสพติดในกลุ่มเป้าหมายให้สอดคล้องกับพัฒนาการตามช่วงวัยและวิถีชีวิต โดยเน้นการเสริมสร้างองค์ประกอบสำคัญของภูมิคุ้มกัน ได้แก่ ทักษะสมอง ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด ทศนคติเชิงบวก และทักษะในการดำเนินชีวิต รวมทั้งการสร้างกระแสสังคมให้ตระหนักและมีส่วนร่วมในการป้องกันยาเสพติด

3.3 แนวทางการปรับสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม เน้นการสร้างพื้นที่ปลอดภัย ปรับสภาพแวดล้อมเพื่อป้องกันยาเสพติดในกลุ่มเด็กและเยาวชน กลุ่มแรงงาน และกลุ่มประชาชนทั่วไป โดยการดูแลช่วยเหลือกลุ่มเสี่ยงเพิ่มปัจจัยบวก และควบคุมปัจจัยเสี่ยงส่งผลให้สามารถสร้างพื้นที่ปลอดภัย

4 **มาตรการการบำบัดรักษายาเสพติด** ประกอบด้วย 1 แนวทาง คือ

แนวทางการดูแลผู้ใช้ ผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติดให้เข้าถึงการบำบัดรักษาและการลดอันตรายหรือผลกระทบจากยาเสพติด เน้นการบำบัดในระบบปกติ โดยนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบำบัดรักษาผู้ใช้ยาเสพติด (Community Based Treatment : CBTx) รวมถึงพัฒนาศักยภาพครอบครัว ในการเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลบุตรหลานที่มีการใช้ยาเสพติดและภายหลังการบำบัดพัฒนาแนวทาง การติดตาม การช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัด

5 **มาตรการการบริหารจัดการอย่างบูรณาการ** ประกอบด้วย 2 แนวทาง ดังนี้

5.1 แนวทางกิจการพิเศษ โดยการควบคุมและใช้ประโยชน์จากพืชเสพติด การพัฒนามาตรการทางเลือกรูปแบบใหม่ อาทิ การเบี่ยงเบนคดี (Diversion) การลดโทษความเป็นอาชญากรรม (Decriminalization) การทำให้ยาเสพติดเป็นสิ่งที่ถูกต้องตามกฎหมาย (Legalization) และการลดการกระทำผิดซ้ำ รวมถึงการขับเคลื่อนแผนพื้นที่พิเศษ

5.2 แนวทางการบริหารจัดการอย่างบูรณาการ โดยการบูรณาการขับเคลื่อนการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอย่างเป็นระบบและพัฒนานวัตกรรม พัฒนาบุคลากร สนับสนุนการปฏิบัติงาน เพื่อขับเคลื่อนการแก้ปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ มีการประสานสอดคล้องระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน โดยบูรณาการแผนงบประมาณ มุ่งสู่ผลสัมฤทธิ์ จัดกลไกขับเคลื่อนแบบบูรณาการ ทั้งในเชิงพื้นที่และในเชิงมาตรการ พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อประมวลผลข้อมูลการรายงานการกำกับติดตามประเมินผลที่เป็นมาตรฐานให้ทุกหน่วยงาน ใช้ประโยชน์ร่วมกัน ใช้งานวิจัยวิชาการสนับสนุน การอธิบายสภาพปัญหาและกำหนดนโยบาย สร้างการรับรู้ให้หน่วยงานภาคีและประชาชนเกิดความเข้าใจตรงกันและเกิดการร่วมมืออย่างใกล้ชิด ปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารให้ทันต่อเหตุการณ์และตรงจุด ใช้ตำบลเป็นศูนย์กลางการแก้ไขปัญหาในระดับพื้นที่โดยส่งเสริมให้เป็นกลไกเชื่อมต่อการทำงานระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชนในแต่ละพื้นที่ที่มีการวิเคราะห์ปัญหาแบบองค์รวม แก้ไขปัญหาให้ตรงความต้องการ บูรณาการทุกภาคส่วน และยึดหลักการพึ่งพาตนเอง

สถานการณ์ ยาเสพติด

สถานการณ์ยาเสพติดในช่วงการแพร่ระบาดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

1

สถานการณ์ยาเสพติดภายนอกประเทศ

1.1 สถานการณ์ยาเสพติดโลก

สถานการณ์ยาเสพติดโลก ข้อมูลรายงาน World Drug Report 2021 ของสำนักงานว่าด้วยยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (UNODC: United Nations Office on Drugs and Crime) พบผู้ขายยาเสพติดทั่วโลกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในปี พ.ศ. 2562 ทั่วโลกมีผู้ขายยาเสพติดประมาณ 275 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 5.5 ของประชากรโลกในช่วงอายุ 15-64 ปี (ปี พ.ศ. 2561 ทั่วโลกมีผู้ขายยาเสพติดประมาณ 269 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 5.4 ของประชากรโลกในช่วงอายุ 15 - 64 ปี) โดยมีการคาดการณ์ว่าในปี พ.ศ. 2573 จะมีผู้ขายยาเสพติดประมาณ 299 ล้านคน

ยาเสพติดที่มีผู้ใช้มากที่สุดในปี พ.ศ. 2562 คือ กัญชา ประมาณ 200 ล้านคน รองลงมาคือ กลุ่มโอปิออยด์ 62 ล้านคน แอมเฟตามีน และอนุพันธ์ 27 ล้านคน เอ็กซ์ตาซี 20 ล้านคน และโคเคน 20 ล้านคน (ปี พ.ศ. 2561 ยาเสพติดที่มีผู้ใช้มากที่สุดคือกัญชา 192 ล้านคน รองลงมาคือ กลุ่มโอปิออยด์ 58 ล้านคน แอมเฟตามีนและอนุพันธ์ 27 ล้านคน เอ็กซ์ตาซี 21 ล้านคน และโคเคน 19 ล้านคน)

การจับกุมและตรวจยึดยาเสพติดทั่วโลก ยาเสพติดที่มีการจับกุมได้มากที่สุด คือ กัญชา 5,174 ตัน (กัญชา 3,779 ตัน ยางกัญชา 1,395 ตัน) รองลงมาคือ โคเคน 1,436 ตัน ผีน 727 ตัน เมทแอมเฟตามีน 325 ตัน เฮโรอีนและมอร์ฟิน 122 ตัน โอปิออยด์ที่ใช้ในทางยา (Pharmaceutical Opioid) 228 ตัน แอมเฟตามีน 79 ตัน และเอ็กซ์ตาซี 16 ตัน (ปี พ.ศ. 2561 ตรวจยึดกัญชา 5,610 ตัน รองลงมาคือ โคเคน 1,131 ตัน ผีน 704 ตัน เมทแอมเฟตามีน 228 ตัน เฮโรอีนและมอร์ฟิน 139 ตัน โอปิออยด์ที่ใช้ในทางยา (Pharmaceutical Opioid) 73 ตัน แอมเฟตามีน 21 ตัน และเอ็กซ์ตาซี 12 ตัน)

ยาเสพติดที่มาจากพืช (ฝิ่นและโคคา) พบพื้นที่ที่ปลูกปลูกโคคาลดลงเล็กน้อย แต่ผลผลิตมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ขณะที่พื้นที่ปลูกฝิ่นเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในประเทศอัฟกานิสถาน

- 1 การลักลอบปลูกโคคาทั่วโลกในปี พ.ศ. 2562 มีพื้นที่ปลูกโคคาทั่วโลกประมาณ 234,200 เฮกตาร์ มีผลผลิตโคเคนประมาณ 1,784 ตัน (ปี พ.ศ. 2561 มีพื้นที่ปลูกโคคาทั่วโลก 244,200 เฮกตาร์ มีผลผลิตโคเคนประมาณ 1,723 ตัน) พื้นที่ปลูกมีแนวโน้มลดลงร้อยละ 5 แต่ผลผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.5 พื้นที่ปลูกโคคาส่วนใหญ่กว่าร้อยละ 66 อยู่ในประเทศโคลัมเบีย รองลงมาคือประเทศเปรู ร้อยละ 23 และประเทศโบลิเวีย ร้อยละ 11
- 2 การลักลอบปลูกฝิ่นทั่วโลกในปี พ.ศ. 2563 มีพื้นที่ปลูกฝิ่นทั่วโลกประมาณ 295,000 เฮกตาร์ มีผลผลิตฝิ่นทั่วโลกประมาณ 7,410 ตัน สามารถนำไปผลิตเฮโรอีนได้ประมาณ 454 - 694 ตัน (ปี พ.ศ. 2562 มีพื้นที่ปลูกฝิ่นทั่วโลกประมาณ 240,800 เฮกตาร์ มีผลผลิตฝิ่นประมาณ 7,620 ตัน สามารถนำไปผลิตเฮโรอีนได้ประมาณ 474 - 724 ตัน) พื้นที่ที่พบการลักลอบปลูกฝิ่นมากที่สุดคือ ประเทศอัฟกานิสถาน มีสัดส่วนถึงร้อยละ 85 ของพื้นที่ปลูกฝิ่นทั่วโลก มีพื้นที่ปลูกฝิ่นประมาณ 224,000 เฮกตาร์ มีผลผลิตฝิ่น 6,300 ตัน (ปี พ.ศ. 2562 มีพื้นที่ปลูกฝิ่นประมาณ 163,000 เฮกตาร์ มีผลผลิตฝิ่นประมาณ 6,400 ตัน) รองลงมาคือ ประเทศเมียนมา มีพื้นที่ปลูกฝิ่น 29,500 เฮกตาร์ มีผลผลิตฝิ่นประมาณ 405 ตัน (ปี พ.ศ. 2562 มีพื้นที่ปลูกฝิ่นประมาณ 33,100 เฮกตาร์ มีผลผลิตฝิ่นประมาณ 508 ตัน)

ยาเสพติดประเภทสารสังเคราะห์ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ยาเสพติดที่พบแนวโน้มเพิ่มขึ้นมากที่สุด คือ กลุ่มแอมเฟตามีน (ATS: Amphetamine - Type Stimulants) โดยเฉพาะเมทแอมเฟตามีนที่มีแนวโน้มขยายตัวเพิ่มขึ้นในช่วงหลายปีที่ผ่านมา พื้นที่ที่มีการตรวจยึดเมทแอมเฟตามีนได้มากที่สุดคือ ทวีปอเมริกาเหนือ ทวีปเอเชียตะวันออกและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในปี พ.ศ. 2562 มีการจับกุมและตรวจยึดยาเสพติดในกลุ่ม ATS ได้มากถึง 456 ตัน (ปี พ.ศ. 2561 ตรวจยึดได้ 278 ตัน) โดยเป็นการจับกุมและตรวจยึดเมทแอมเฟตามีนได้มากถึง 325 ตัน ซึ่งถือว่าเป็นการจับกุมได้มากที่สุดเท่าที่เคยมีมา คิดเป็นร้อยละ 71 ของ ATS ทั้งหมดที่จับกุมได้ ขณะที่แอมเฟตามีนตรวจยึดได้ 79 ตัน เอ็กซ์ตาซีตรวจยึดได้ 16 ตัน นอกจากนี้ยังพบการตรวจยึด ATS ชนิดอื่น ๆ อีก 36 ตัน

สถานการณ์ยาเสพติดในช่วงที่มีการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในภาพรวมพบว่าตลาดยาเสพติดมีความยืดหยุ่นต่อสถานการณ์สูง ในช่วงแรกของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) มีการหยุดชะงักของตลาดการค้ายาเสพติด แต่หลังจากนั้นขบวนการค้ายาเสพติดได้มีการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์อย่างรวดเร็ว โดยในปี พ.ศ. 2564 พบว่าการค้ายาเสพติดยังคงดำเนินต่อไป ซึ่งสถานการณ์ความรุนแรงเท่ากับช่วงก่อนเกิดการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และมีแนวโน้มที่เพิ่มมากขึ้น

1) การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทำให้เกิดรูปแบบใหม่ ๆ ของการค้ายาเสพติด มีการใช้เส้นทางเดินเรือในหลายพื้นที่ของภูมิภาคต่าง ๆ ทั้งในทวีปยุโรป ลาตินอเมริกา แอฟริกาเหนือ และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในการลำเลียงยาเสพติด เป็นผลมาจากการปิดพรมแดนของประเทศต่าง ๆ

2) การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ได้เร่งให้เกิดรูปแบบใหม่ ๆ ในการค้ายาเสพติด เช่น มีการขนส่งจำนวนมากขึ้น มีการส่งยาเสพติดผ่านบริการขนส่ง Delivery ในหลายประเทศ มีการขนส่งยาเสพติดผ่านไปรษณีย์สูงขึ้น และมีการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ ในการค้ายาเสพติด

1.2 สถานการณ์ยาเสพติดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

สถานการณ์การผลิตยาเสพติดในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ การผลิตยาเสพติดประเภทสารสังเคราะห์มีแนวโน้มขยายตัวมากขึ้น ขณะที่ยาเสพติดที่มาจากพืช เช่น เฮโรอีน แม้ว่าพื้นที่ปลูกฝิ่นจะมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง แต่ปริมาณผลผลิตเฮโรอีนยังมีปริมาณสูง และส่งผลกระทบต่อสถานการณ์เฮโรอีนทั้งในภูมิภาคและภูมิภาคอื่น ๆ ของโลก

การลักลอบปลูกฝิ่นในประเทศเมียนมา พื้นที่ลักลอบปลูกลดลงอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557 - ปัจจุบัน แต่ผลผลิตยังคงอยู่ในระดับสูง ในปี พ.ศ. 2563 มีพื้นที่ปลูกฝิ่น 29,500 เฮกตาร์ มีผลผลิตฝิ่นประมาณ 405 ตัน สามารถนำไปผลิตเฮโรอีนได้ประมาณ 27 - 58 ตัน (ในปี พ.ศ. 2562 มีพื้นที่ปลูกฝิ่น 33,100 เฮกตาร์ มีผลผลิตฝิ่นประมาณ 508 ตัน สามารถนำไปผลิตเฮโรอีนได้ประมาณ 25 - 57 ตัน) ปัญหาสำคัญของการลักลอบปลูกฝิ่นในประเทศเมียนมา คือ ข้อจำกัดของฝ่ายความมั่นคงที่ยังไม่สามารถเข้าถึงพื้นที่ของกลุ่มชาติพันธุ์ติดอาวุธ รวมไปถึงปัญหาความยากจนของประชาชนในพื้นที่ ที่ยังขาดโอกาสในการประกอบอาชีพและรายได้ ส่งผลให้ปัญหาการลักลอบปลูกฝิ่นในประเทศเมียนมายังคงดำรงอยู่ในระยะยาว

สถานการณ์ยาเสพติดประเภทสารสังเคราะห์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ข้อมูลจากรายงาน Synthetic Drugs in East and Southeast Asia 2021 ของสำนักงานว่าด้วยยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (UNODC: United Nations Office on Drugs and Crime) พบว่า การผลิต/การค้าเมแทมเฟตามีนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ยังคงมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในปี พ.ศ. 2563 มีการจับกุมและตรวจยึดได้มากถึง 169 ตัน (ปี พ.ศ. 2562 มีการจับกุมและตรวจยึดได้มากถึง 115 ตัน) โดยการจับกุมในเอเชียตะวันออกลดลง แต่การจับกุมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กลับเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการจับกุมได้ในประเทศที่อยู่ในแถบแม่น้ำโขงตอนล่าง

การผลิตยาเสพติดประเภทสารสังเคราะห์ในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นทวีคูณนั้น มีปัจจัยหลายอย่าง ที่ส่งเสริมให้ศักยภาพการผลิตยาเสพติดเพิ่มสูงขึ้น จนส่งผลให้สถานการณ์ยาเสพติดในภูมิภาคได้รับผลกระทบอย่างมาก ทั้งในมุมของการลำเลียงผ่านเพื่อส่งต่อไปยังประเทศที่สามและการแพร่ระบาดภายในประเทศ โดยมีปัจจัยที่สำคัญ ดังนี้

- ❶ กระบวนการผลิตยาเสพติดในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำในปัจจุบัน มีการเปลี่ยนแปลงจากเดิมที่ใช้เครื่องมือในการผลิตแบบที่กำลังการผลิตไม่มากนัก แต่ปัจจุบันเริ่มเปลี่ยนมาเป็นระดับอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่ดำเนินการโดยองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ที่มีโครงสร้างการค้าที่สลับซับซ้อน เพื่อรองรับตลาดยาเสพติดภายนอกประเทศที่นับวันจะมีการขยายตัวมากขึ้น โดยข้อมูลจากสำนักงานว่าด้วยยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (UNODC: United Nations Office on Drugs and Crime) จากปริมาณยาเสพติดที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างก้าวกระโดด คาดการณ์ว่าในปี พ.ศ. 2563 จะมีเงินทุนหมุนเวียนสูงถึง 61.4 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ
- ❷ การผลิตยาเสพติด องค์ประกอบที่สำคัญคือ สารเคมี/สารตั้งต้นที่ใช้ในกระบวนการผลิต ปัจจุบันสารเคมี/สารตั้งต้นที่ใช้ในแหล่งผลิตยาเสพติดในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำส่วนใหญ่ลักลอบนำเข้าจากจีน ซึ่งเป็นประเทศที่มีอุตสาหกรรมเกี่ยวกับสารเคมีขนาดใหญ่เป็นอันดับต้น ๆ ของโลก ในปี พ.ศ. 2562 จีนเป็นประเทศที่มีการส่งออกสารเคมีเป็นอันดับ 1 ของโลก มีมูลค่าสูงถึง 73,700 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สารเคมีที่มีการนำเข้าจากจีนบางชนิดมีการควบคุมแล้ว แต่บางชนิดยังไม่มีมีการควบคุม กลุ่มผู้ผลิตจึงนำสารเคมีเหล่านั้นมาเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเคมีเป็นสารตั้งต้นชนิดใหม่ ๆ เพื่อใช้ในกระบวนการผลิตยาเสพติด โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ประเทศสมาชิกกลุ่มน้ำโขง 6 ประเทศ (จีน เมียนมา สปป.ลาว เวียดนาม กัมพูชา และไทย) สามารถตรวจยึดสารเคมีและสารตั้งต้นไม่ให้เข้าไปยังแหล่งผลิตได้จำนวน 1,129 ตัน (จากเดิมปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ยึดสารเคมีและสารตั้งต้นได้ 563 ตัน)

STOP DRUG

- 3 ปัจจัยทางด้านการเมืองของประเทศเมียนมา หลังจากเกิดการเปลี่ยนแปลงอำนาจในการปกครองประเทศจากรัฐบาลพลเรือนชุดก่อน คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อสถานการณ์ยาเสพติดในภูมิภาค ดังนี้

(1) กำลังปฏิบัติการบางส่วนต้องเข้ารักษาความสงบเรียบร้อยจนส่งผลกระทบต่อระดับความเข้มข้นของปฏิบัติการปราบปรามยาเสพติดในพื้นที่ต่าง ๆ พิจารณาจากในช่วงปี พ.ศ. 2557 - 2563 ที่ทางรัฐบาลเมียนมาร่วมมือกับประเทศจีน เวียดนาม สปป. ลาว กัมพูชา และไทย ภายใต้โครงการความร่วมมือแม่น้ำโขงปลอดภัย ในการสกัดกั้นสารเคมี/สารตั้งต้น และจับกุมยาเสพติดได้เป็นจำนวนมาก แต่หลังจากมีการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ทำให้การปฏิบัติการปราบปรามยาเสพติดในพื้นที่ต่าง ๆ ลดระดับความเข้มข้นลง ทำให้สถิติการจับยึดสารเคมี/สารตั้งต้นในเมียนมาลดลง โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 เมียนมาจับกุมสารเคมีและสารตั้งต้นได้ 246.43 ตัน ยาบ้า 171 ล้านเม็ด ไอซ์ 14,670 กิโลกรัม เฮโรอีน 1,932 กิโลกรัม และคีตามีน 812 กิโลกรัม (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 เมียนมาจับกุมสารเคมีและสารตั้งต้นได้ 558.61 ตัน ยาบ้า 269 ล้านเม็ด ไอซ์ 13,745 กิโลกรัม เฮโรอีน 1,482 กิโลกรัม และคีตามีน 629 กิโลกรัม)

(2) สถานการณ์ความไม่สงบทางการเมืองในประเทศเมียนมา กลายเป็นสิ่งกระตุ้นให้กลุ่มผู้ผลิตแรงผลิตและลำเลียงยาเสพติดออกมา เห็นได้จากผลการจับกุมและตรวจยึดยาเสพติดของประเทศสมาชิกกลุ่มแม่น้ำโขงตามแผน ปฏิบัติการร่วมแม่น้ำโขงปลอดภัยยังคงมีปริมาณที่สูง ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 มีการตรวจยึดยาเสพติดได้ ดังนี้ ยาบ้า 531.20 ล้านเม็ด ไอซ์ 29,064 กิโลกรัม เฮโรอีน 5,763 กิโลกรัม และคีตามีน 2,500 กิโลกรัม (จากเดิมในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 มีการตรวจยึดยาบ้าได้ 486.71 ล้านเม็ด ไอซ์ 37,502 กิโลกรัม เฮโรอีน 3,525 กิโลกรัม และคีตามีน 2,196 กิโลกรัม)

2

สถานการณ์ยาเสพติดภายในประเทศ

2.1 สถานการณ์การลักลอบนำเข้ายาเสพติด

สถานการณ์ปัญหาการลักลอบนำเข้ายาเสพติดของไทยยังไม่ลดระดับความรุนแรงลง ในช่วงนี้กลุ่มขบวนการลำเลียงมีการเปลี่ยนเส้นทางการเคลื่อนย้ายยาเสพติดออกจากแหล่งผลิตในพื้นที่รัฐฉาน ประเทศเมียนมา นำเข้า สปป. ลาว ก่อนลักลอบนำเข้าไทย ส่งผลให้พื้นที่ชายแดนที่ติดกับ สปป.ลาว ตั้งแต่พื้นที่ อำเภอยางชุมน้อย อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ และ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษต่อเนื่องไปตลอดถึงชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (จังหวัดเลย จังหวัดหนองคาย จังหวัดบึงกาฬ จังหวัดนครพนม) มีการลักลอบนำเข้ายาเสพติดเพิ่มขึ้น

พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นพื้นที่ที่มีการลักลอบนำเข้าสูงสุด ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 มีการจับกุมคดียาเสพติดรายสำคัญ 345 คดีของกลางยาบ้า 176.44 ล้านเม็ด เฮโรอีน 1,328 กิโลกรัม ไอซ์ 11,984 กิโลกรัม คีตามีน 880 กิโลกรัม เอ็กซ์ตาซี 28,720 กิโลกรัม กัญชา 33,885 กิโลกรัม และโคเคน 16.3 กิโลกรัม มีการจับกุมคดียาบ้าล้านเม็ดขึ้นไป 43 คดี ของกลางรวม 141.6 ล้านเม็ด จับกุมไอซ์ 100 กิโลกรัมขึ้นไป 27 คดี ของกลางรวม 10,967 กิโลกรัม จับกุมเฮโรอีน 100 กิโลกรัมขึ้นไป 3 คดี ของกลางรวม 1,248 กิโลกรัม จังหวัดที่มีการนำเข้าสูงสุดคือ จังหวัดนครพนม มีการจับกุม 57 คดี ของกลางยาบ้า 27.9 ล้านเม็ด ไอซ์ 1,102 กิโลกรัม เฮโรอีน 848 กิโลกรัม และกัญชา 11,418 กิโลกรัม รองลงมา คือ จังหวัดหนองคาย มีการจับกุม 56 คดี ของกลางยาบ้า 53.85 ล้านเม็ด ไอซ์ 2,685 กิโลกรัม กัญชา 1,117 กิโลกรัม และคีตามีน 414 กิโลกรัมจังหวัดบึงกาฬ จับกุม 44 คดี ของกลางยาบ้า 20.5 ล้านเม็ด ไอซ์ 1,703 กิโลกรัม โคเคน 16.3 กิโลกรัม เอ็กซ์ตาซี 25,650 เม็ด และกัญชา 7,856 กิโลกรัม ขบวนการลำเลียงส่วนใหญ่เป็นค่านอกภาค แต่มีเครือข่ายชายแดนด้าน อำเภอน้ำขุ่น อำเภอสว่าง อำเภอมือง จังหวัดหนองคาย อำเภอบึงโขงหลง จังหวัดบึงกาฬ อำเภอน้ำขุ่น จังหวัดนครพนม อำเภอปากชม อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย และ อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี ให้ความช่วยเหลือสนับสนุน

ด้านพื้นที่ชายแดนภาคเหนือที่เป็นพื้นที่นำเข้หลัก แม้ว่าการจับกุมในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 พบการจับกุมการนำเข้าทางด่านนี้ได้น้อยกว่าทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แต่กลับพบว่าของกลางที่ตรวจยึดได้ยังคงมีปริมาณที่สูงอยู่ มีการจับกุมคดียาเสพติดรายสำคัญ 161 คดี ของกลางยาบ้า 156.68 ล้านเม็ด เฮโรอีน 1,653 กิโลกรัม ไอซ์ 1,997 กิโลกรัม และคีตามีน 210 กิโลกรัม เป็นการจับกุมคดียาบ้าล้านเม็ดขึ้นไป 33 คดี ของกลางรวม 137 ล้านเม็ด จับกุมไอซ์ 100 กิโลกรัม ขึ้นไป 8 คดี ของกลางรวม 1,628 กิโลกรัม จับกุมเฮโรอีน 100 ขึ้นไป 3 คดี ของกลางรวม 1,441 กิโลกรัม บ่งชี้ให้เห็นถึงความพยายามในการลักลอบนำเข้าของกลุ่มการค้ายาเสพติดที่เร่ร่อนเข้าครั้งละปริมาณมากในพื้นที่ที่มีโอกาส ซึ่งพบว่าชายแดนจังหวัดที่ติดกับ สปป.ลาว (จังหวัดเชียงราย จังหวัดพะเยา) ยังคงเป็นพื้นที่เป้าหมายที่กลุ่มขบวนการพยายามลักลอบนำเข้าอย่างต่อเนื่อง ขณะที่พื้นที่ชายแดนที่ติดกับเมียนมาด้านอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ และอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงรายยังคงปรากฏพบการลักลอบนำเข้ายาเสพติดในปริมาณมากเช่นกัน

ปัญหาการลักลอบนำเข้าครั้งละปริมาณมากอย่างต่อเนื่อง ทำให้มียาเสพติดจำนวนมากหลุดรอดเข้ามายังพื้นที่ตอนในของประเทศได้ แม้จะมีการสกัดกั้นจับกุมในพื้นที่ชายแดนได้เป็นจำนวนมากแล้วก็ตาม จากข้อมูลการจับกุมคดีรายสำคัญในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 มีการตรวจยึดได้ในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง 33 คดี ของกลางยาบ้า 24.9 ล้านเม็ด เฮโรอีน 400 กิโลกรัม ไอซ์ 142 กิโลกรัม และคีตามีน 115 กิโลกรัม ภาคกลาง 161 คดี ของกลางยาบ้า 116.4 ล้านเม็ด เฮโรอีน 1,253 กิโลกรัม ไอซ์ 2,576 กิโลกรัม คีตามีน 582 กิโลกรัม เอ็กซ์ตาซี 68,998 กิโลกรัม กัญชา 5,318 กิโลกรัม และโคเคน 39 กิโลกรัม กรุงเทพมหานคร 52 คดี ของกลางยาบ้า 13.5 ล้านเม็ด เฮโรอีน 486 กิโลกรัม ไอซ์ 483 กิโลกรัม คีตามีน 214 กิโลกรัม กัญชา 2,112 กิโลกรัม เอ็กซ์ตาซี 6,326 เม็ด และโคเคน 4 กิโลกรัม และภาคใต้ 159 คดี ของกลางยาบ้า 20.5 ล้านเม็ด เฮโรอีน 231 กิโลกรัม ไอซ์ 5,013 กิโลกรัม คีตามีน 1 กิโลกรัม และกัญชา 2,009 กิโลกรัม

การลักลอบลำเลียงยาเสพติดในปริมาณมาก มีวิธีการลำเลียงที่นิยมใช้อยู่ 3 ลักษณะ คือ อำพรางมากับรถบรรทุกที่ขนส่งทางการเกษตร ใช้รถยนต์กระบะดัดแปลงทำเป็นตู้ทึบสำหรับขนส่งสินค้า ลำเลียงโดยรถยนต์ส่วนบุคคลเป็นขบวนลำเลียง มีรถนำขบวน โดยแบบแผนประทุษกรรมที่น่าสนใจในปัจจุบัน มียาบ้าหลักล้านเม็ดที่ถูกสกัดกั้นจับยึดได้ในพื้นที่ตอนในของประเทศเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่วนใหญ่ซุกซ่อนไปกับรถยนต์บรรทุกหรือรถพ่วงขนาดใหญ่ วิ่งหลบเลี่ยงด่าน แล้วนำยาเสพติดมาพักเก็บไว้ตามโกดังในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง หรือภาคกลาง ก่อนส่งไปยังภาคใต้ นอกจากนี้ยังสามารถจับกุมการลักลอบส่งออกยาเสพติดไปยังต่างประเทศ ที่น่าสนใจได้แก่ การส่งออกยาเสพติดทางพัสดุไปรษณีย์ระหว่างประเทศ ปลายทางส่วนใหญ่จะอยู่ที่ประเทศสิงคโปร์ นิวซีแลนด์ และออสเตรเลีย และการส่งออกไปกับสินค้าทางเรือ

นอกจากที่ไทยประสบกับปัญหาการลักลอบนำเข้ายาเสพติดจากพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำแล้ว ยังพบการลักลอบนำเข้ายาเสพติดจากภูมิภาคอื่น ๆ ของโลกที่สำคัญ ได้แก่ การลักลอบนำเข้าโคเคนของกลุ่มแอฟริกันตะวันตกจากทวีปอเมริกาใต้ ผ่านทางอากาศยานต่าง ๆ และนำเข้าผ่านทางชายแดนทางบก โดยการเลี้ยงไปลงที่ท่าอากาศยานของ สปป.ลาว ก่อนที่จะลักลอบลำเลียงนำเข้าไทยผ่านชายแดนทางบก ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 พบการจับกุมโคเคนทั้งหมด 49 คดี ของกลางโคเคน 45.8 กิโลกรัม (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 พบการจับกุมโคเคนทั้งหมด 50 คดี ของกลางโคเคน 26.8 กิโลกรัม) และการลักลอบนำเข้าเอ็กซ์ตาซี (ยาอี) ผ่านทางพัสดุไปรษณีย์ระหว่างประเทศเพิ่มขึ้น โดยมีประเทศต้นทางส่วนใหญ่มาจากทวีปยุโรป ที่สำคัญคือ ประเทศเยอรมนี โปรตุเกส ฝรั่งเศส เบลเยียม และเนเธอร์แลนด์ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 พบการจับกุมคดีเอ็กซ์ตาซีทั้งหมด 303 คดี ของกลางเอ็กซ์ตาซี 430,130 เม็ด (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 พบการจับกุมคดีเอ็กซ์ตาซีทั้งหมด 259 คดี ของกลางเอ็กซ์ตาซี 491,070 เม็ด)

2.2 สถานการณ์การค้าและการแพร่ระบาดของยาเสพติด

สถานการณ์ยาเสพติดของประเทศไทยยังไม่ลดระดับความรุนแรงลง อันเป็นผลมาจากการขยายตัวของการผลิตยาเสพติดในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำในช่วงหลายปีที่ผ่านมา กลุ่มขบวนการค้ายาเสพติดยังมีการลักลอบนำยาเสพติดจำนวนมากเข้ามายังประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้มีการจับกุมยาเสพติดได้เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะยาเสพติดประเภทสารสังเคราะห์ (ยาบ้า และไอซ์) ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 มีการจับกุมคดียาเสพติดทั้งหมด 337,186 คดี ผู้ต้องหา 350,758 คน ของกลางยาบ้า 554.7 ล้านเม็ด ไอซ์ 26,662 กิโลกรัม เฮโรอีน 4,520 กิโลกรัม คีตามีน 1,350 กิโลกรัม โคเคน 45 กิโลกรัม เอ็กซ์ตาซี 447,213 เม็ด และกัญชา 41,573 กิโลกรัม (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 มีการจับกุมคดียาเสพติดทั้งหมด 324,552 คดี ผู้ต้องหา 338,560 คน ของกลางยาบ้า 319.1 ล้านเม็ด ไอซ์ 23,872 กิโลกรัม เฮโรอีน 597 กิโลกรัม คีตามีน 1,342 กิโลกรัม โคเคน 23 กิโลกรัม เอ็กซ์ตาซี 510,223 เม็ด และกัญชา 9,227 กิโลกรัม)

การแสวงประโยชน์จากการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีในการค้ายาเสพติด การติดต่อสื่อสาร การเงิน การขนส่ง มีมากขึ้น ส่งผลให้ ยาเสพติดกับผู้เสพใกล้กันมากขึ้นด้วยเทคโนโลยี การค้ายาเสพติดในปัจจุบัน นอกจากการค้ายาเสพติดแบบทั่วไปแล้ว ยังพบว่ากลุ่ม ผู้ค้ายาเสพติดได้ใช้ช่องทางออนไลน์ควบคู่กับการส่งยาเสพติดทางพัสดุไปรษณีย์ในการกระจายยาเสพติดไปสู่กลุ่มผู้เสพยามากขึ้น เช่น Line Twitter Facebook Instagram ฯลฯ โดยเฉพาะช่องทาง Twitter เป็นช่องทางที่ได้รับความนิยมสูงสุดในการซื้อขาย ซึ่งกลุ่มผู้ ใช้ส่วนใหญ่เป็นเด็กและเยาวชน พบว่ามีการซื้อขายยาเสพติดเกือบทุกชนิดอย่างแพร่หลาย แฉ่งราคาขายชัดเจน มีช่องทางการส่งให้ เลือกหลากหลาย เช่น นั้ดรับ ส่งผ่านไปรษณีย์ทั้งภาครัฐและเอกชน ปัจจุบันธุรกิจทางโลจิสติกส์ทั้งระบบในประเทศไทยมีอัตราขยายตัว อย่างต่อเนื่อง ทำให้การขนส่งมีความสะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น

สถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดมีแนวโน้มที่แพร่ระบาดมากขึ้น ตามการขับเคลื่อนของอุปทาน (Supply) ของการผลิตยาเสพติด นอกประเทศ จากปริมาณยาเสพติดที่มีการลักลอบนำเข้าเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ยาเสพติดกระจายไปยังพื้นที่ต่าง ๆ ของประเทศ และ ด้วยกลยุทธ์การค้าของกลุ่มนักค้ายาเสพติดที่ทำให้ยาเสพติดมีราคาที่ถูกกลง ส่งผลให้เกิดการกระตุ้นการใช้ยาเสพติดในประเทศ ผู้เสพยา รายใหม่จะเข้าสู่วงจรยาเสพติดมากขึ้น จากข้อมูลผู้เข้าบำบัดรักษาที่เข้าสู่ระบบจะพบสัดส่วนผู้เสพยาใหม่ถึงร้อยละ 70.34 ไม่นับรวมผู้เสพยาจำนวนมากที่ยังไม่เข้าสู่ระบบการบำบัดรักษา หลบซ่อนไม่แสดงตัว จนเกิดภาวะการเสพติดซ้ำ ซึ่งจะส่งผลต่ออาการ ทางจิตเวชจากยาเสพติด

ข้อมูลจากระบบการบำบัดรักษายาเสพติด (บสต.) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 มีผู้เข้ารับการบำบัดรักษายาเสพติด 155,500 ราย (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 มีผู้เข้ารับการบำบัดรักษายาเสพติด 212,646 ราย) ส่วนใหญ่ยังคงเป็นเพศชาย ร้อยละ 89.66 เมื่อพิจารณา กลุ่มอายุของผู้เข้าบำบัดทั้งหมด ส่วนใหญ่กลุ่มอายุ 25 - 29 ปี ร้อยละ 18.24 รองลงมา คือ กลุ่มอายุ 20 - 24 ปี ร้อยละ 17.01 กลุ่มอายุ 30 - 34 ปี ร้อยละ 15.29 และกลุ่มอายุ 35 - 39 ปี ร้อยละ 13.78 ผู้เข้าบำบัดรักษาส่วนใหญ่เป็นผู้เสพยา ร้อยละ 63.61 รองลงมาคือ ผู้ติดยา ร้อยละ 31.99 และผู้ใช้ยา ร้อยละ 4.40

ยาเสพติดที่มีการแพร่ระบาดมากที่สุด คือ ยาบ้า ร้อยละ 79.2 รองลงมาคือ ไอซ์ ร้อยละ 8.3 กัญชา ร้อยละ 4.4 และเฮโรอีน ร้อยละ 3.3 สำหรับยาเสพติดที่ต้องเฝ้าระวัง คือ ไอซ์ ที่พบการแพร่ระบาดเพิ่มขึ้น และเฮโรอีน ที่พบการแพร่ระบาดในกลุ่มเด็กและเยาวชน ในบางพื้นที่ เช่น กรุงเทพมหานคร และ จ.กาญจนบุรี นอกจากนี้ยังเริ่มพบการใช้ยาเสพติดและวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท แบบผสมหลายชนิด (Drugs Cocktail) ในกลุ่มเด็กและเยาวชน

3

แนวโน้มสถานการณ์ปัญหายาเสพติด

3.1 สถานการณ์การผลิตยาเสพติดประเภทสารสังเคราะห์ที่เพิ่มขึ้นในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำจะส่งผลต่อสถานการณ์ยาเสพติด ทั้งในภูมิภาคและนอกภูมิภาค

3.2 ปัจจัยทางด้านการเมืองของประเทศเมียนมา จะส่งผลต่อระดับความเข้มข้นของปฏิบัติการปราบปรามยาเสพติดของเมียนมา และจะเป็นปัจจัยกระตุ้นให้กลุ่มผู้ผลิตเร่งผลิตและลำเลียงยาเสพติดออกมา

3.3 กลุ่มขบวนการค้ายาเสพติดยังคงมีความพยายามที่จะลักลอบลำเลียงยาเสพติดผ่านไทยเพื่อส่งต่อไปยังประเทศที่สามมากขึ้น

3.4 การขยายตัวของการค้ายาเสพติดออนไลน์ควบคู่กับการส่งยาเสพติดทางพัสดุไปรษณีย์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

3.5 ยาเสพติดที่ต้องเฝ้าระวัง คือ ไอซ์ และเฮโรอีน

มาตรการ ความร่วมมือ ระหว่างประเทศ

แนวทางความร่วมมือ ระหว่างประเทศเชิงรุก

ความร่วมมือระหว่างประเทศเป็นกลไกที่สำคัญในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด สำนักงาน ป.ป.ส. ได้ดำเนินงานตามแนวทางความร่วมมือระหว่างประเทศเชิงรุก โดยประสานและพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศในการแก้ไขปัญหายาเสพติดกับประเทศเพื่อนบ้านภูมิภาคอาเซียน นานาประเทศ และองค์การระหว่างประเทศ ผ่านกลไกการประสานงานและการประชุมระหว่างประเทศต่าง ๆ ที่สำคัญ ดังนี้

1

ความร่วมมือระหว่างประเทศในระดับอนุภูมิภาค

1.1 ปฏิบัติการร่วมสามเหลี่ยมทองคำ 1511 เกิดขึ้นจากมติของ 6 ประเทศสมาชิก ได้แก่ ประเทศไทย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐประชาชนจีน และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ตามแผนปฏิบัติการร่วมแม่น้ำโขงปลอดภัย เพื่อการควบคุมยาเสพติด 6 ประเทศ ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2562 - 2565) โดยเมื่อวันศุกร์ที่ 15 พฤศจิกายน 2562 มีการร่วมประชุมในระดับรัฐมนตรี ภายใต้บันทึกความเข้าใจ 7 ฝ่าย และร่วมกันแสดงเจตจำนง (ปฏิญญากรุงเทพฯ) ในการยกระดับความเข้มข้นของมาตรการสกัดกั้นสารตั้งต้นเคมีภัณฑ์ไม่ให้เข้าสู่แหล่งผลิต รวมถึงการสกัดกั้นยาเสพติดไม่ให้ถูกลำเลียงออกจากแหล่งผลิต โดยแต่ละประเทศได้นำไปกำหนดยุทธการ และเริ่มปฏิบัติการโดยพร้อมเพรียงกันตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2562 - 30 ธันวาคม 2563 จึงกลายเป็น 15 คือ วันที่ประชุม และ 11 คือ เดือนที่ประชุม สำหรับในปี 2564 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมได้เป็นประธานการประชุมหารือ 6 ประเทศร่วมกับเจ้าหน้าที่อาวุโสภายใต้กรอบความร่วมมือในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขงเพื่อยกระดับการสกัดกั้นยาเสพติดภายใต้แผนปฏิบัติการร่วมสามเหลี่ยมทองคำ 1511 เพื่อตัดเส้นทางสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ไม่ให้เข้าสู่แหล่งผลิต โดยทั้ง 6 ประเทศได้ร่วมกันกำหนดมาตรการ เพื่อจัดการกับปัญหายาเสพติดให้เข้มข้นมากยิ่งขึ้น ทั้งการรับมือกับปัญหายาเสพติดในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง และปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อไปยังประเทศอื่น ๆ นอกภูมิภาค ทั้งนี้ในที่ประชุมได้ขึ้นชมรัฐบาลประเทศไทย 3 เรื่อง คือ 1) การปฏิบัติมาตรการกกฎหมายอย่างเต็มที่ 2) รูปแบบการยึดทรัพย์ตัดวงจรยาเสพติด และ 3) การปราบปรามยาเสพติดอย่างสม่ำเสมอเต็มที่

ภายใต้ปฏิบัติการร่วมสามเหลี่ยมทองคำ 1511 ระยะเวลา 1 ปี (1 ธันวาคม 2562 - 30 ธันวาคม 2563) ประเทศทั้ง 6 ประเทศ (จีน เมียนมา สปป.ลาว ไทย เวียดนาม กัมพูชา) ร่วมกันจับกุม ยาเสพติดที่ผลิตในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำได้ในปริมาณมาก โดยสามารถจับกุมยาบ้า 447.97 ล้านเม็ด เฮโรอีน 3.8 ตัน ไอซ์ 34.43 ตัน ซึ่งเมื่อประเมินมูลค่าของกลางยาเสพติดโดยคำนวณจากราคาของยาเสพติดที่ผู้ค้าของประเทศไทยต้องจ่ายให้กับผู้ผลิตในสามเหลี่ยมทองคำ (ราคา ณ ปี 2563) เช่น ไอซ์ กิโลกรัมละ 200,000 บาท และเฮโรอีน กิโลกรัมละ 300,000 บาท จะได้มูลค่าประมาณ 55,148 ล้านบาท (ห้าหมื่นห้าพันหนึ่งร้อยสี่สิบแปดล้านบาท)

ตัวเลขของมูลค่ายาเสพติดดังกล่าวมีความเป็นไปได้ เมื่อพิจารณาจากรายงานของสำนักงานว่าด้วยยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Office on Drugs and Crime : UNODC) ที่ระบุในรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับยาเสพติดสังเคราะห์ ปี ค.ศ. 2019 ว่ามูลค่ายาเสพติดของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ไว้ที่ 30,300 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ถึง 61,400 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (909,000 ล้านบาท ถึง 1,842,000 ล้านบาท) โดยตลาดส่วนใหญ่อยู่ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทั้งที่อยู่ในห่วงการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) อย่างรุนแรง

ปฏิบัติการฯ 1511 จึงช่วยลดความสูญเสียทางเศรษฐกิจให้กับแต่ละประเทศ ที่ไม่ต้องมีการนำเงินตามมูลค่าดังกล่าวไปจ่ายให้กับองค์กรยาเสพติดในสามเหลี่ยมทองคำ เท่ากับทำลายเศรษฐกิจขององค์กรฯ ดังกล่าว

สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ภายใต้แผนปฏิบัติการร่วมแม่น้ำโขงปลอดภัยเพื่อการควบคุม ยาเสพติด 6 ประเทศ ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2562 - 2564) : กัมพูชา จีน สปป.ลาว เมียนมา ไทย เวียดนาม และแผนปฏิบัติการ 1511 สามารถจับกุมยาเสพติดได้จำนวนมาก ดังนี้ ยาบ้า 231.2 ตัน ไอซ์ 29.06 ตัน เฮโรอีน 5.76 ตัน สารเคมีและยาเสพติดชนิดอื่น ๆ อีกจำนวนมาก เมื่อคำนวณเฉพาะ 3 ตัวยาที่กล่าวมา สามารถประเมินราคาได้ประมาณ 60,662 ล้านบาท (หกหมื่นหกร้อยหกสิบสองล้านบาท)

หากประเมินมูลค่าเฉพาะจากประเทศต้นทางที่จะส่งเข้าไทยในมปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 คือ เมียนมา กับ สปป.ลาว ทั้งสองประเทศ สามารถจับกุมยาบ้า 234.34 ตัน ไอซ์ 17.6 ตัน เฮโรอีน 2.34 ตัน คิดเป็นมูลค่าประมาณ 27,660 ล้านบาท ซึ่งจะเห็นได้ว่าภายใต้แผนปฏิบัติการร่วมแม่น้ำโขงปลอดภัย 6 ประเทศ และแผนปฏิบัติการ 1511 สามารถจับกุมยาเสพติดก่อนเข้าไทย มีมูลค่าประมาณ 27,660 ล้านบาท (สองหมื่นเจ็ดพันหกร้อยหกสิบล้านบาท) เป็นการช่วยให้ไทยไม่ต้องจ่ายเงินเป็นค่ายาเสพติดไปยังกลุ่มผู้ผลิตในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ

1.2 การประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสภายใต้กรอบความร่วมมือในอนุภูมิภาคสุมาตราเพื่อยกระดับการสกัดกั้นยาเสพติดภายใต้แผนปฏิบัติการร่วมสามเหลี่ยมทองคำ 1511 เพื่อสกัดกั้นทางสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์เข้าแหล่งผลิต เมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2564

นายสมศักดิ์ เทพสุทิน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เป็นประธานในพิธีเปิดการประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสภายใต้กรอบความร่วมมือในอนุภูมิภาคสุมาตราเพื่อยกระดับการสกัดกั้นยาเสพติดภายใต้

แผนปฏิบัติการร่วมสามเหลี่ยมทองคำ 1511 โดยมี นายวิชัย ไชยมงคล เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (เลขาธิการ ป.ป.ส.) นางสาวณัฐธิดา ยงใจยุทธ ผู้ช่วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม นายธนวัชร นิธิกาญจนา ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม คณะผู้บริหารสำนักงาน ป.ป.ส. เจ้าหน้าที่อาวุโส จากหน่วยงานปราบปรามยาเสพติด 6 ประเทศ ประกอบด้วย ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐประชาชนจีน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และผู้แทนจากสำนักงานว่าด้วยยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Office on Drugs and Crime : UNODC) เข้าร่วม วัตถุประสงค์เพื่อยกระดับการป้องกันไม่ให้เกิดการนำสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์เข้าสู่พื้นที่ผลิตยาเสพติดสามเหลี่ยมทองคำและยกระดับการสกัดกั้นยาเสพติดไม่ให้ยาเสพติดถูกลักลอบลำเลียงออกสู่อนุภูมิภาคและภูมิภาคอื่น ๆ

การประชุมในครั้งนี้เป็นไปตามข้อสั่งการของนายสมศักดิ์ เทพสุทิน เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2564 ให้สำนักงาน ป.ป.ส. ประสานกับประเทศ กลุ่มแม่น้ำโขง 6 ประเทศ คือ สาธารณรัฐประชาชนจีน สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และสำนักงานว่าด้วยยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (UNODC) ประชุมหารือถึงสถานการณ์ และแนวทางการแก้ไขปัญหาเสพติดร่วมกัน เพราะถือว่าปัญหาเสพติดเป็นปัญหาร่วมกัน ของทุกประเทศที่ต้องร่วมกันแก้ไข โดยมีข้อสรุปผลการประชุมจากมติที่ประชุมของทั้ง 6 ประเทศ ได้ร่วมกันกำหนดมาตรการเพื่อจัดการ กับปัญหาเสพติดให้เข้มข้นมากยิ่งขึ้น ทั้งการรับมือกับปัญหาเสพติดในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขงและปัญหาที่ส่งผลกระทบไปยัง ประเทศอื่น ๆ นอกภูมิภาค โดยประเทศไทยได้เสนอแนวทางให้ทุกประเทศดำเนินการร่วมกัน ดังนี้

- 1 สกัดกันสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ให้รั่วไหลเข้าไปในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ
- 2 จัดให้มีปฏิบัติการที่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และปฏิบัติการคู่ขนานระหว่างประเทศร่วมกัน
- 3 เฝ้าระวังการลักลอบค้ายาเสพติดออนไลน์และการขนส่งยาเสพติดผ่านช่องทางต่าง ๆ โดยเฉพาะพัสดุภัณฑ์ และการลักลอบลำเลียงยาเสพติดทางทะเลที่มีปริมาณและความถี่เพิ่มมากขึ้น
- 4 ขยายความร่วมมือในการสืบสวนปราบปรามเครือข่ายการค้ายาเสพติดรายสำคัญอย่างเต็มที่ ทั้งการทำลายวงจรและ เครือข่ายการค้า การขยายผลยึดทรัพย์สิน และการติดตามผู้ต้องหาหลบหนีหมายจับ ทั้งนี้ ประเทศไทยได้นำแนวคิด 10X Rule มาบังคับใช้ ซึ่งประเทศไทยตั้งเป้าหมายที่จะยึดทรัพย์สินของนักค้ายาเสพติดให้ได้มากขึ้น 10 เท่า จากปีที่แล้วยึดได้ 600 ล้านบาท เป้าหมายในปีนี้จะต้องยึดให้ได้ 6,000 ล้านบาท ซึ่งในปัจจุบันสามารถดำเนินการ ยึดทรัพย์สินได้แล้วกว่า 7,346.82 ล้านบาท
- 5 พัฒนากฎหมายในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้เป็นมาตรฐานสากล ซึ่งขณะนี้ประเทศไทยได้ยกร่างประมวล กฎหมายยาเสพติดฉบับใหม่ขึ้น กำลังอยู่ในการพิจารณาของรัฐสภาวาระที่ 2 โดยรวบรวมกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ ยาเสพติดทั้งหมดมาเป็นกฎหมายฉบับเดียวเพื่อให้สะดวกต่อการบังคับใช้ มีการกำหนดให้นำมาตรการยึดทรัพย์สิน ตามมูลค่าที่นักค้ายาเสพติดได้ผลประโยชน์ หรือ Value-based Confiscation มาใช้ เพื่อที่จะลดทอนศักยภาพของ กลุ่มนักค้ายาเสพติดให้ได้มากที่สุด การใช้มาตรการลดอันตราย หรือ Harm Reduction เพื่อป้องกันปัญหา ด้านสุขภาพและสาธารณสุขของบุคคลและสังคม
- 6 เสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศในอนุภูมิภาคและนอกอนุภูมิภาคให้มีความใกล้ชิดกันมากยิ่งขึ้นและจะนำมติ ที่ประชุมครั้งนี้เสนอให้รัฐมนตรีทั้ง 6 ประเทศ ในการประชุมพบปะกันเพื่อหารือความร่วมมือตามแผนปฏิบัติการร่วม สามเหลี่ยมทองคำ 1511 ซึ่งในปีหน้าประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม MOU 7 ฝ่าย

นอกจากนี้ นายสมศักดิ์ เทพสุทิน แถลงถึงผลการเข้าเยี่ยมคารวะผู้แทนจากราชอาณาจักรนิวซีแลนด์ เครือรัฐออสเตรเลีย สหรัฐอเมริกา และสาธารณรัฐเกาหลี ที่ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานด้านยาเสพติด ประจำสถานเอกอัครทูต ผลของการเข้าเยี่ยมคารวะครั้งนี้ ทางคณะผู้แทนได้กล่าวชื่นชมบทบาทของประเทศไทยในการผลักดันความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อแก้ไขปัญหาเสพติด ในภูมิภาค ร่วมกับกลุ่มประเทศกลุ่มแม่น้ำโขง และประเทศนอกภูมิภาคที่ได้รับผลกระทบ ทุกประเทศมีความยินดีที่จะผลักดัน ความร่วมมือ ในการแก้ไขปัญหาเสพติด ในระดับระหว่างประเทศและระดับภูมิภาคต่อไป และสนับสนุนบทบาทของประเทศไทยที่มีจุดยืนที่ชัดเจน และสามารถเป็นผู้นำให้ประเทศอื่น ๆ ยกกระตือรือร้นแก้ไขปัญหาเสพติดมากขึ้น โดยเฉพาะการปฏิรูปกฎหมายยาเสพติด ซึ่งจะเอื้อ ให้การแก้ไขปัญหาเสพติดของประเทศไทยมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การบังคับใช้มาตรการยึดทรัพย์ตัวจริงเครือข่ายยาเสพติด เพื่อลดทอนศักยภาพของกลุ่มองค์กรอาชญากรรม การควบคุมเคมีภัณฑ์และสารตั้งต้น รวมถึงการแลกเปลี่ยนข้อมูลและการปฏิบัติการร่วม ตลอดจนแสดงความพร้อมร่วมขับเคลื่อนปฏิบัติการที่ประสบความสำเร็จและมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ เช่น Task Force Storm โครงการ ความร่วมมือสกัดกั้นยาเสพติด ณ ท่าเรือ (SITF) และโครงการความร่วมมือสกัดกั้นยาเสพติด ณ ท่าอากาศยาน (AITF) เป็นต้น

2

ความร่วมมือระหว่างประเทศในระดับภูมิภาคและระดับโลก

2.1 โครงการความร่วมมือปราบปรามยาเสพติดระหว่างท่าอากาศยานนานาชาติของอาเซียน (AIRPORT INTERDICTION TASK FORCE : AITF) มีผลการตรวจยึดยาเสพติดและจับกุมผู้ต้องหาได้จำนวน 117 คดี จำแนกเป็น

1) **ตรวจยึดยาเสพติดขาออกระหว่างประเทศ จำนวน 89 คดี** ของกลางไอซ์ 87,757 กรัม ยาบ้า 18,040 เม็ด เฮโรอีน 39,437.5 กรัม กัญชา 13,903 กรัม ส่งไปประเทศออสเตรเลีย 31 คดี อิสราเอล 18 คดี นิวซีแลนด์ 12 คดี เกาหลีใต้ 6 คดี สิงคโปร์ 4 คดี นอร์เวย์ 2 คดี สหรัฐอเมริกา 2 คดี จีน 6 คดี ฝรั่งเศส 2 คดี สเปน 1 คดี กัมพูชา 1 คดี ฟิลิปปินส์ 1 คดี เยอรมนี 1 คดี รัสเซีย 1 คดี และโอมาน 1 คดี

2) **ตรวจยึดยาเสพติดขาเข้าระหว่างประเทศ จำนวน 28 คดี** ของกลางไอซ์ 6,195 กรัม ยาอี 10,390 เม็ด โคเคน 32,567.9 กรัม โคเคนเหลว 5,000 กรัม ส่งมาจากประเทศแถบแอฟริกา 15 คดี สาธารณรัฐอาหรับเอมิเรตส์ 3 คดี เยอรมัน 3 คดี บราซิล 2 คดี ฝรั่งเศส 1 คดี สหราชอาณาจักร 1 คดี เนเธอร์แลนด์ 1 คดี คอสตาริกา 1 คดี และอาร์เจนตินา 1 คดี

3) **ขยายผลจับกุมผู้ต้องหาตามหมายจับศาลอาญา จำนวน 3 คดี** สามารถจับกุมผู้ต้องหา 5 คน (สัญชาติไทย 3 คน สิงคโปร์ 1 คน และไนจีเรีย 1 คน)

2.2 โครงการความร่วมมือปราบปรามยาเสพติดระหว่างท่าเรือสากลของอาเซียน (SEAPORT INTERDICTION TASK FORCE : SITF) สามารถตรวจยึดยาเสพติดและจับกุมผู้ต้องหาได้ 9 คดี ของกลางเฮโรอีน 664 กิโลกรัม และไอซ์ 231 กิโลกรัม นอกจากนี้ยังมีการจับกุมที่สำคัญ : เฮโรอีน 314 กิโลกรัม ชุกซ่อนในถังสีอะคริลิก จำนวน 134 ถัง โดยระบุผู้รับปลายทางในประเทศออสเตรเลีย และขยายผลจากการสอบปากคำสามารถตรวจยึดไอซ์ 59.5 กิโลกรัม ชุกซ่อนในเทียนหอม

2.3 การประชุมคณะกรรมการยาเสพติด (Commission on Narcotic Drugs : CND) สมัยที่ 64 วันที่ 12-16 เมษายน 2564 โดยเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการยาเสพติดแห่งสหประชาชาติ สมัยที่ 64 (64th Session of the Commission on Narcotics Drugs) ผ่านระบบการประชุมทางไกล (Video Conference) ร่วมกับผู้แทนจากประเทศสมาชิกสหประชาชาติ จำนวน 193 ประเทศ โดยได้กล่าวถ้อยแถลงในวาระอภิปรายทั่วไป (General Debate) โดยได้เน้นย้ำถึงมาตรการการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทั้งการประสานงานผ่านกลไกความร่วมมือศูนย์ประสานงานแม่น้ำโขงปลอดภัย (SMCC) และมาตรการบำบัดฟื้นฟูโดยใช้ชุมชนเป็นศูนย์กลาง (Community Based Treatment : CBTx)

ทั้งนี้ สำนักงาน ป.ป.ส. ได้เป็นเจ้าภาพร่วมกับสำนักงานว่าด้วยยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติประจำภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และแปซิฟิก (UNODC-ROSEAP) จัดกิจกรรมคู่ขนาน (Side Event) ผ่านระบบการประชุมทางไกล ในหัวข้อ “COVID and the Mekong, how the drug situation has changed and what it means for the future” โดยสรุปการดำเนินความร่วมมือระหว่างประเทศภายใต้แผนปฏิบัติการ 1511 ระหว่างราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐประชาชนจีน สาธารณรัฐประชาธิปไตย

ประชาชนลาว สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ประเทศไทย และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม โดยนำเสนอตัวอย่างคดีสำคัญของแต่ละประเทศ และผลการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างประเทศสมาชิกที่นำไปสู่การจับกุมคดียาเสพติดรายสำคัญ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในพื้นที่อนุภูมิภาคสามเหลี่ยมทองคำท่ามกลางการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

2.4 การหารือผู้แทนจาก UNODC เพื่อแลกเปลี่ยนแนวทางการดำเนินงานและประสานความร่วมมือในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในภูมิภาค

เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2563 นายเจเรมี ดักลาส ผู้แทนสำนักงานว่าด้วยยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Office on Drugs and Crime : UNODC) ประจำภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และแปซิฟิก พร้อมคณะ ได้เข้ามาหารือกับสำนักงาน ป.ป.ส. เพื่อแลกเปลี่ยนแนวทางการดำเนินความร่วมมือของทั้งสองหน่วยงาน โดยทั้งสองหน่วยงานได้เห็นชอบร่วมกันในการผลักดันประเด็นสำคัญเพื่อการแก้ไขปัญหายาเสพติดในภูมิภาค เช่น การเป็นเจ้าภาพร่วมในการจัดการประชุมคู่ขนานในห้วงการประชุมคณะกรรมการยาเสพติด สมัยที่ 64 เพื่อนำเสนอความคืบหน้า การดำเนินงานตามกรอบบันทึกความเข้าใจ 7 ฝ่าย (ประเทศไทย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม สาธารณรัฐประชาชนจีน และ UNODC) ว่าด้วยการควบคุมยาเสพติดในอนุภูมิภาค (Mekong MOU) โดยเฉพาะอย่างยิ่งความร่วมมือในการจัดอบรมเจ้าหน้าที่เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหายาเสพติด การลักลอบค้าสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ข้ามพรมแดน เนื่องจากเป็นปัญหาสำคัญในภูมิภาคที่ส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชน และมักเกิดขึ้นพร้อมกับอาชญากรรมข้ามชาติอื่น ๆ เช่น การลักลอบเข้าเมืองผิดกฎหมาย การลักลอบค้าสัตว์ป่า อาชญากรรมไซเบอร์ เป็นต้น ทั้งนี้โครงการดังกล่าวมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมายด้านยาเสพติด เจ้าหน้าที่ศุลกากร และเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่ ณ พื้นที่ชายแดน ให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ที่ใช้ในการผลิตยาเสพติด และพัฒนาทักษะการตรวจพิสูจน์สารเคมีต้องสงสัยเบื้องต้น รวมถึงการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การปฏิบัติงานด้านสืบสวนคดีสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ และการตรวจสอบความผิดปกติทางเอกสารพิธีการศุลกากร เป็นต้น

ข้อหารือในครั้งนี่ยังรวมถึงการเห็นชอบร่วมกันในการเผยแพร่และใช้ประโยชน์จากการศึกษาวิจัยของ UNODC เกี่ยวกับการควบคุมการลักลอบค้าสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ของแต่ละประเทศในกลุ่มแม่น้ำโขง การบริหารจัดการชายแดนโดยใช้กลไกสำนักงานประสานงานแก้ไขปัญหายาเสพติดชายแดน (Border Liaison Office : BLO) และความร่วมมือในการลดอุปสงค์ยาเสพติด

นอกจากนี้ สำนักงาน ป.ป.ส. ยินดีสนับสนุนการดำเนินงานของ UNODC และพร้อมเสริมสร้างความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดกับ UNODC ขณะที่ UNODC พร้อมให้ความช่วยเหลือสำนักงาน ป.ป.ส. ในการสนับสนุนองค์ความรู้และพัฒนาอุปกรณ์ตรวจพิสูจน์ยาเสพติด ตลอดจนชุดทดสอบยาเสพติดที่มีความแม่นยำมากขึ้น ซึ่งทาง UNODC ยินดีที่จะสนับสนุนอุปกรณ์ พร้อมประสานหน่วยงานภาคีเพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้ต่อไป

2.5 สำนักงาน ป.ป.ส. รับมอบอุปกรณ์ตรวจวิเคราะห์สารเสพติดและสารเคมีชนิดพกพา

เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2564 นายสมศักดิ์ เทพสุทิน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมร่วมเป็นสักขีพยานในการรับมอบอุปกรณ์ตรวจวิเคราะห์สารเสพติดและสารเคมีโดยใช้เทคนิค Raman Spectroscopy ชนิดพกพาจากสำนักงานว่าด้วยยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Office on Drugs and Crime : UNODC) เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการทดสอบสารต้องสงสัยในภาคสนาม

ได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำมากขึ้น โดยมี นายวิชัย ไชยมงคล เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (เลขาธิการ ป.ป.ส.) และนายเจเรมี ดักลาส ผู้แทนสำนักงานว่าด้วยยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติจาก (United Nations Office on Drugs and Crime : UNODC) ประจำภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และแปซิฟิกเข้าร่วมงาน ณ ศูนย์วิทยาศาสตร์ยาเสพติด สถาบันวิชาการและตรวจพิสูจน์ยาเสพติด สำนักงาน ป.ป.ส. กรุงเทพมหานคร (ทุ่งสองห้อง)

การส่งมอบอุปกรณ์ตรวจวิเคราะห์สารเสพติดและสารเคมีชนิดพกพาเป็นไปตามแผน การเพิ่มศักยภาพในการตอบโต้ผู้ผลิตยาเสพติดที่ได้มีการพัฒนาการผลิตยาเสพติด โดยเปลี่ยนแปลงจากยาเสพติดจากพืชมาเป็นยาเสพติดสังเคราะห์ โดยสำนักงาน ป.ป.ส. ได้รับความร่วมมือจากสำนักงานว่าด้วยยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (UNODC) นำเอาเทคโนโลยีที่มีความทันสมัยมาช่วยในการทดสอบสารเสพติดและสารเคมี ซึ่งอุปกรณ์ตรวจวิเคราะห์ดังกล่าวใช้เทคนิค Raman Spectroscopy ชนิดพกพาทาง UNODC ได้มอบให้สำนักงาน ป.ป.ส. จำนวน 2 เครื่อง เพื่อใช้ประโยชน์ในการเสริมประสิทธิภาพการสกัดกั้นยาเสพติดที่ลักลอบลำเลียงเข้ามาตามแนวชายแดนและเพื่อใช้ในการตรวจสอบสารเสพติดและสารเคมีที่ลักลอบนำเข้ามาทาง ท่าอากาศยาน ท่าเรือ และพื้นที่อื่น ๆ ทั่วประเทศ

2.6 สำนักงาน ป.ป.ส. ประสานความร่วมมือกับ UNODC ผนึกกำลังควบคุมสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ในประเทศไทย เมื่อวันที่อังคารที่ 30 มีนาคม 2564 พ.ต.ต.สุริยา สิงหกมล รองเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (รองเลขาธิการ ป.ป.ส.) พร้อมด้วย นายเจเรมี ดักลาส ผู้แทนสำนักงานว่าด้วยยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Office on Drugs and Crime : UNODC)

ประจําภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และแปซิฟิก เป็นประธานในการเปิดประชุมหน่วยงานผู้บังคับใช้กฎหมายด้านการควบคุมสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ในประเทศไทย ร่วมกับหน่วยงานภาคีที่มีหน้าที่กำกับดูแลควบคุมการใช้สารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ ระหว่างวันที่ 30 – 31 มีนาคม 2564 โดยมีผู้แทนจากหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายของประเทศไทยเข้าร่วมประชุม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลสถานการณ์สารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ที่ถูกนำไปใช้ในการผลิตยาเสพติดในระดับภูมิภาค และหารือเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค เพื่อร่วมกันหาแนวทางในการพัฒนาการควบคุมสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ในประเทศไทย ณ โรงแรมรอยัล ออคิด เชอราตัน กรุงเทพมหานคร

การประชุมในครั้งนี้เป็นเวทีให้ทุกหน่วยงานได้แลกเปลี่ยนและร่วมรับฟังปัญหา อุปสรรคในการทำงานของทุกหน่วยงานที่ส่งผลต่อการควบคุมสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นประโยชน์ต่อเจ้าหน้าที่และหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายได้รับรู้ถึงแนวโน้มกฎหมายการควบคุมสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ ตลอดจนสามารถประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานได้

โดยสำนักงาน ป.ป.ส. นำผลการประชุมไปจัดทำเป็นกรอบการทำงานด้านการควบคุมสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ของประเทศไทย และสำนักงานว่าด้วยยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ หรือ UNODC ประจําภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และแปซิฟิก จะเป็นส่วนหนึ่งในการผลักดันให้เกิดการพัฒนาความร่วมมือในการควบคุมสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ของประเทศไทย และประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาคนี้ต่อไป

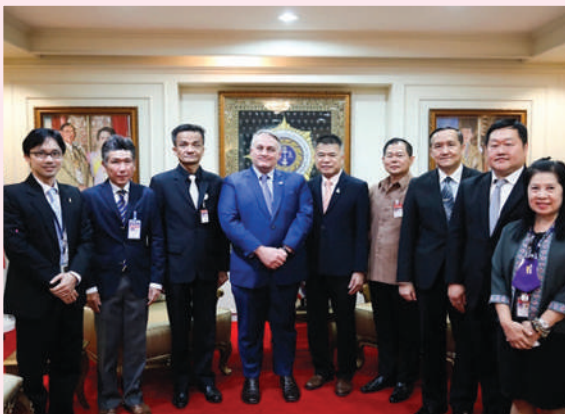
3.1 การปฏิบัติการร่วมกันแบบคู่ขนานภายใต้ “ปฏิบัติการกวาดล้างเครือข่ายการค้ายาเสพติดประเทศไทย - สาธารณรัฐประชาชนจีน 1511” ระยะเวลา 3 เดือน ตั้งแต่วันที่ 9 กรกฎาคม - 30 กันยายน 2564 เน้นตรวจจับเครือข่ายการค้ายาเสพติด ด้วยการขยายผลยึดทรัพย์สิน และติดตามผู้ต้องหาหลบหนีหมายจับโดยมีพื้นที่ปฏิบัติการหลักของประเทศไทย คือ จังหวัดเชียงใหม่ และเชียงราย ส่วนพื้นที่ปฏิบัติการหลักฝ่ายสาธารณรัฐประชาชนจีน คือ มณฑลยูนนาน และกว่างซี

3.2 โครงการพัฒนาทางเลือกเพื่อชีวิตความเป็นอยู่ที่ยั่งยืนประเทศไทย-สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ภายใต้ความร่วมมือระหว่างคณะกรรมการกลางเพื่อการควบคุมยาเสพติดสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา (CCDAC) และกรมความก้าวหน้าชายแดน และชาติพันธุ์สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา (NATALA) สำนักงาน ป.ป.ส. และมูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์ ดำเนินการในพื้นที่ท่าขี้เหล็ก และเมืองสาต โดยมีกลไกอำนวยการคือ คณะกรรมการบริหารโครงการร่วมประเทศไทย - สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา (JPSC)

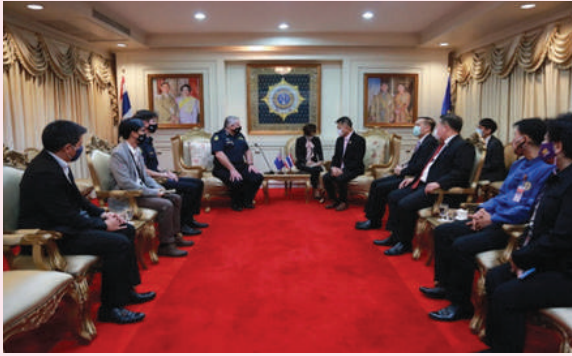
3.3 โครงการพัฒนาทางเลือกเพื่อปลูกพืชทดแทนพืชเสพติดในหมู่บ้านอุคมไซ เมืองเวียงทอง แขวงบอลิคำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยร่วมกับมูลนิธิโครงการหลวง และสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) เพื่อส่งเสริมให้ปลูกพืชเศรษฐกิจทดแทนการลักลอบปลูกพืชเสพติดในพื้นที่แขวงบอลิคำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ต่อไป

3.4 การประสานงานในการตรวจพิสูจน์เคมีภัณฑ์ตัวอย่างให้หน่วยงานกลางด้านการควบคุมยาเสพติดแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสารเสพติดเพื่อควบคุมสารตั้งต้นเคมีภัณฑ์ระหว่างประเทศไม่ให้เข้าสู่แหล่งผลิตในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ

3.5 การหารือผู้แทนสำนักงานพิทักษ์เขตแดนเครือรัฐออสเตรเลีย เตรียมยกระดับความร่วมมือการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารด้านยาเสพติด พร้อมส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ประเทศไทย เมื่อวันอังคารที่ 20 ตุลาคม 2563 สำนักงาน ป.ป.ส. ให้การต้อนรับ Mr. Wayne Moran ที่ปรึกษา (ภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง) สำนักงานพิทักษ์เขตแดนเครือรัฐออสเตรเลีย (Australian Border Force - ABF) พร้อมคณะผู้แทน เข้าหารือข้อราชการในด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดระหว่างทั้งสองหน่วยงาน โดยสำนักงาน ป.ป.ส. และ ABF มีความเห็นพ้องกันในเรื่องความร่วมมือในการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในด้านต่าง ๆ ให้แก่เจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ส. รวมถึงยกระดับความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกัน เน้นย้ำให้มีการบูรณาการร่วมกันทุกหน่วยงาน รวมทั้งร่วมมือกับต่างประเทศ เพื่อเป็นการเสริมศักยภาพทางด้านการข่าว การปราบปรามยาเสพติด และการสกัดกั้นการลำเลียงยาเสพติดระหว่างประเทศ เพื่อให้แก้ไขปัญหาเสพติดได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

การหารือร่วมกันในครั้งนี้ สำนักงาน ป.ป.ส. และ ABF ยังเห็นพ้องกันเรื่องการเสริมสร้างความร่วมมือด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านต่าง ๆ อาทิ การพัฒนาทักษะด้านภาษาอังกฤษ ซึ่งที่ผ่านมา ABF ได้สนับสนุนทุนฝึกอบรมด้านภาษาอังกฤษแก่เจ้าหน้าที่ ป.ป.ส. ณ ประเทศไทยและเครือรัฐออสเตรเลีย ทั้งสิ้น 3 รุ่น ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2560 - 2563 ขณะเดียวกัน ABF ยังมีโครงการจะส่งผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ในประเทศไทย ในด้านการบริหารจัดการคดียาเสพติด การตรวจยึดยาเสพติด การตรวจสอบ การซุกซ่อนเมทแอมเฟตามีน และการตรวจพิสูจน์ยาเสพติด รวมถึงการยกระดับการแลกเปลี่ยนข้อมูลการข่าวระหว่างกัน เพื่อเพิ่มความรวดเร็วและประสิทธิภาพในการดำเนินการสืบสวนขยายผล

3.6 การหารือผู้แทนสำนักงานพิทักษ์เขตแดนเครือรัฐออสเตรเลียและสนับสนุนอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน

เมื่อวันอังคารที่ 19 มกราคม 2564 สำนักงาน ป.ป.ส. ให้การต้อนรับผู้กำกับการ เวย์น มอแรน (Superintendent Wayne Moran) ที่ปรึกษาและผู้แทนสำนักงานพิทักษ์เขตแดนเครือรัฐออสเตรเลีย (Australian Border Force - ABF) ประจำภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง พร้อมคณะผู้แทนส่งมอบอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานด้านยาเสพติด สำหรับการลาดตระเวนทางน้ำและหารือแนวความร่วมมือระหว่างหน่วยงานเรื่องการสนับสนุนอุปกรณ์ที่จำเป็นในการปฏิบัติงานด้านการปราบปรามยาเสพติด ณ สำนักงาน ป.ป.ส. กรุงเทพฯ สืบเนื่องจากสำนักงานพิทักษ์เขตแดนเครือรัฐออสเตรเลียประจำภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง ร่วมมือกับสำนักงาน ป.ป.ส. ในเรื่องข้อมูลข่าวสารและการแลกเปลี่ยนด้านนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในบริเวณประเทศกลุ่มแม่น้ำโขง ได้เล็งเห็นถึงการเพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในบริเวณดังกล่าว เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างเรียบร้อยและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยได้มอบอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานด้านยาเสพติด และสนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ส. ในโอกาสต่อไปพร้อมทั้งการยกระดับความร่วมมือในเรื่องข้อมูลข่าวสารด้านยาเสพติดระหว่าง สำนักงาน ป.ป.ส. กับ ABF

3.7 การประชุมทวิภาคีประเทศไทย - ราชอาณาจักรกัมพูชา เรื่อง ความร่วมมือด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ครั้งที่ 13 วันอังคารที่ 9 กุมภาพันธ์ 2564

นายวิชัย ไชยมงคล เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (เลขาธิการ ป.ป.ส.) เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนประเทศไทย และเป็นประธานในการประชุมทวิภาคีประเทศไทย - ราชอาณาจักรกัมพูชา เรื่อง ความร่วมมือด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ครั้งที่ 13 โดยมีคณะผู้บริหารสำนักงาน ป.ป.ส. เข้าร่วมประชุมผ่านการประชุมทางไกล (VDO Conference) โดยมี พลตำรวจเอก เมียะส์ วิฤทธิ์ เลขาธิการคณะกรรมการ

ต่อสู้ยาเสพติดแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา (National Authority for Combating Drugs : NACD) เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนราชอาณาจักรกัมพูชา วัตถุประสงค์เพื่อหารือร่วมกันถึงสถานการณ์ยาเสพติดและการดำเนินงานเพื่อการแก้ไขปัญหายาเสพติดในประเทศไทยและราชอาณาจักรกัมพูชา รวมถึงการติดตามผลการดำเนินงานที่ผ่านมาตามมติที่ประชุมทวิภาคีประเทศไทย - ราชอาณาจักรกัมพูชา ครั้งที่ 12 ซึ่งทั้งสองฝ่ายได้มีการดำเนินงานตามมติของที่ประชุมดังกล่าวเป็นอย่างดี ตลอดจนแนวความร่วมมือในการดำเนินงานภายใต้แผนแม่น้ำโขงปลอดภัย การดำเนินงานของสำนักงานประสานงานแก้ไขปัญหายาเสพติดชายแดน (Border Liaison Office : BLO) การดำเนินงานด้านการปราบปรามยาเสพติด การควบคุมและสกัดกั้นสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ การตรวจพิสูจน์ยาเสพติด การบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด และการดำเนินงานภายใต้โครงการเสริมสร้างและยกระดับความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในการยุติแหล่งผลิต และทำลายเครือข่ายการค้ายาเสพติด (Letter of Agreement : LoA)

3.8 การประชุมทวิภาคีประเทศไทย - สาธารณรัฐประชาชนจีน เรื่อง ความร่วมมือด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ครั้งที่ 18

เมื่อวันที่ 27 เมษายน 2564 นายวิชัย ไชยมงคล เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (เลขาธิการ ป.ป.ส.) เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนประเทศไทยเข้าร่วมการประชุมทวิภาคีประเทศไทย - สาธารณรัฐประชาชนจีน เรื่อง ความร่วมมือด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ครั้งที่ 18 ในรูปแบบผ่านการประชุมในระบบทางไกล (Video Conference) โดยมี พ.ต.ท. ไพศิษฐ์ สังคหะพงศ์ รองเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และผู้แทนจากกอง/สำนักที่เกี่ยวข้องจากสำนักงาน ป.ป.ส. เข้าร่วมการประชุม ณ สำนักงาน ป.ป.ส. โดยคณะกรรมการการควบคุมยาเสพติดแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน (National Narcotics Control Commission: NNCC) เป็นเจ้าภาพ โดยมี Mr. Liang Yun เลขาธิการ NNCC เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนฝ่ายสาธารณรัฐประชาชนจีน นายวิชัย ไชยมงคล เลขาธิการ ป.ป.ส. กล่าวขอบคุณรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีน สำหรับการเป็นผู้นำ และสนับสนุนการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ และเน้นย้ำว่าในปีี้ รัฐบาลประเทศไทย ได้มีนโยบายมุ่งเน้นที่จะสืบสวนขยายผลทางการเงิน เพื่อดำเนินการตัดวงจรทางการเงิน การยึดอายัดทรัพย์สินของเครือข่ายนักค้ายาเสพติดไม่ให้นํามาเป็นทุนในการค้ายาเสพติดหรือขยายธุรกิจผิดกฎหมายต่าง ๆ ในประเทศ ซึ่ง Mr. Liang Yun เลขาธิการ NNCC ได้กล่าวชื่นชมและแสดงความยินดีต่อผลการดำเนินงานของประเทศไทยในช่วง 6 เดือนแรก ที่สามารถยึดทรัพย์ได้มากกว่าร้อยละ 50 ของเป้าหมายการยึดทรัพย์ 6,000 ล้านบาท ซึ่งทั้งสองฝ่ายได้หารือในประเด็นความร่วมมือที่สำคัญ ดังนี้

- 1 ความร่วมมือภายใต้การดำเนินงานของศูนย์ประสานงานแม่น้ำโขงปลอดภัย
- 2 ความร่วมมือระหว่างสำนักงาน ป.ป.ส. ภาค 5 กับสำนักงานคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดแห่งมณฑลยูนนาน
- 3 ความร่วมมือด้านการปราบปรามยาเสพติด และการควบคุมสกัดกั้นสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์
- 4 ความร่วมมือด้านการป้องกันยาเสพติด และการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด
- 5 ให้มีการประชุมทาง Video Conference ในการสืบสวนสอบสวนเครือข่ายการค้ายาเสพติด เพื่อติดตามความคืบหน้าเป็นระยะ

โดยฝ่ายสาธารณรัฐประชาชนจีนมีความพร้อมที่จะให้ความร่วมมือด้านการสืบสวนทางการเงินระหว่างสองประเทศอย่างเต็มที่ และมีความยินดีที่จะสนับสนุนการปฏิบัติการตามแผนปฏิบัติการร่วมสามเหลี่ยมทองคำ 1511 ในปี 2021 ต่อไป อีกทั้งพร้อมร่วมมือกับประเทศไทยในการสนับสนุนประเทศสมาชิก ในแผนปฏิบัติการร่วมแม่น้ำโขงปลอดภัย ทั้งในด้านการปราบปราม สกัดกั้นยาเสพติด สารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ การตรวจพิสูจน์และการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมายต่อไป

3.9 การหาหรือผู้แทนสำนักข่าวกรองแห่งชาติ เข้าหารือราชการกับ ป.ป.ส. พร้อมแลกเปลี่ยนหนังสือความร่วมมือด้านการต่อต้านอาชญากรรมยาเสพติด เตรียมร่วมมือพัฒนาการแก้ไขปัญหายาเสพติดทางไซเบอร์ เมื่อวันอังคารที่ 20 ตุลาคม 2563 สำนักงาน ป.ป.ส. ให้การต้อนรับ Mr. Choi Jae Son อัครราชทูตที่ปรึกษา และ Mr. Kim Dong Ki เลขานุการโท ผู้แทนจากสำนักข่าวกรองแห่งชาติเกาหลี (National Intelligence Service: NIS) เข้าหารือข้อราชการในด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดระหว่างทั้งสองหน่วยงาน และแลกเปลี่ยนหนังสือความร่วมมือด้านการต่อต้านอาชญากรรมยาเสพติด (Note of Cooperation in Countering Drug Crimes between the Office of the Narcotics Control Board of Thailand and the National Intelligence Service Korea) ที่ทั้งสองฝ่ายลงนามเรียบร้อยแล้ว เพื่อส่งเสริมความร่วมมือในการปฏิบัติงานร่วมกัน สำหรับหนังสือความร่วมมือด้านการต่อต้านอาชญากรรมยาเสพติดนั้น จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันและสกัดกั้นภัยคุกคามจากอาชญากรรมที่ก่อขึ้นโดยเครือข่ายการค้ายาเสพติดข้ามชาติและสมาชิกรวมถึงองค์กรอื่น ๆ และบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อปกป้องความสงบสุขและความเจริญรุ่งเรืองของประเทศคู่ภาคี โดยมีขอบเขตความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การรวบรวมและการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมยาเสพติด การให้การสนับสนุนเพื่อต่อต้านอาชญากรรมยาเสพติด การจัดประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร เพื่อตอบสนองต่อปัญหายาเสพติดอย่างมีประสิทธิภาพ การสนับสนุนซึ่งกันและกันด้านการฝึกอบรม เช่น การจัดการฝึกอบรมยุทธวิธีในการติดตามเครือข่ายการค้ายาเสพติดและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลข่าวสาร เพื่อสร้างเสริมความสามารถในการต่อต้านอาชญากรรมยาเสพติดของทั้งสองฝ่าย สำนักงาน ป.ป.ส. และ NIS ยังหารือร่วมกันในการพัฒนาการแก้ไขปัญหายาเสพติดจากโลกไซเบอร์ (Cybercrime) ต่าง ๆ อาทิ ไซเบอร์ลมีเดีย ซึ่งถูกใช้เป็นช่องทางในการค้าขายยาเสพติด โดย NIS ยินดีให้การสนับสนุนและขอให้สำนักงาน ป.ป.ส. ระบุความต้องการให้มีการพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่จากฝั่งประเทศไทยในด้านใดบ้าง เพื่อประสานกับหน่วยงานกลางของสาธารณรัฐเกาหลีพิจารณาสนับสนุนต่อไป

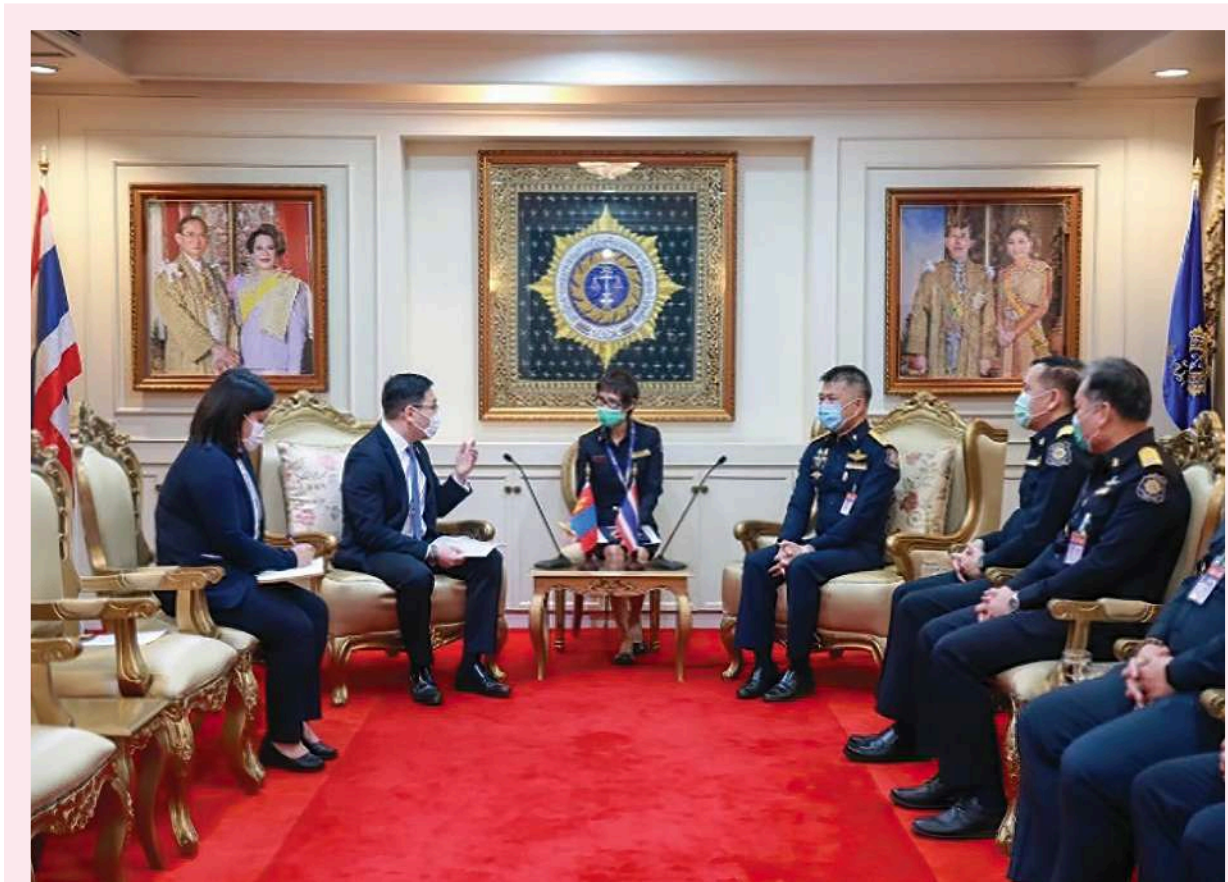

3.10 การหารือเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐประชาชนมองโกเลียประจำประเทศไทย เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล ด้านกฎหมายควบคุมยาเสพติดและนโยบายการใช้ประโยชน์จากพืชเสพติด

เมื่อวันจันทร์ที่ 18 มกราคม 2564 สำนักงาน ป.ป.ส. ให้การต้อนรับ Mr.Tumur Amarsanaa เอกอัครราชทูตสาธารณรัฐประชาชนมองโกเลียประจำประเทศไทย และหารือร่วมกัน เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านกฎหมายยาเสพติด นโยบายการใช้ประโยชน์จากพืชเสพติด และแนวทางการดำเนินความร่วมมือของทั้งสองหน่วยงาน พร้อมร่วมรับฟังการบรรยายสรุปเรื่องกฎหมายควบคุมพืชเสพติด รวมถึงระบบการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดของประเทศไทย ณ สำนักงาน ป.ป.ส. โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการสกัดกั้นยาเสพติดเนื่องจากสาธารณรัฐประชาชนมองโกเลียมีพื้นที่

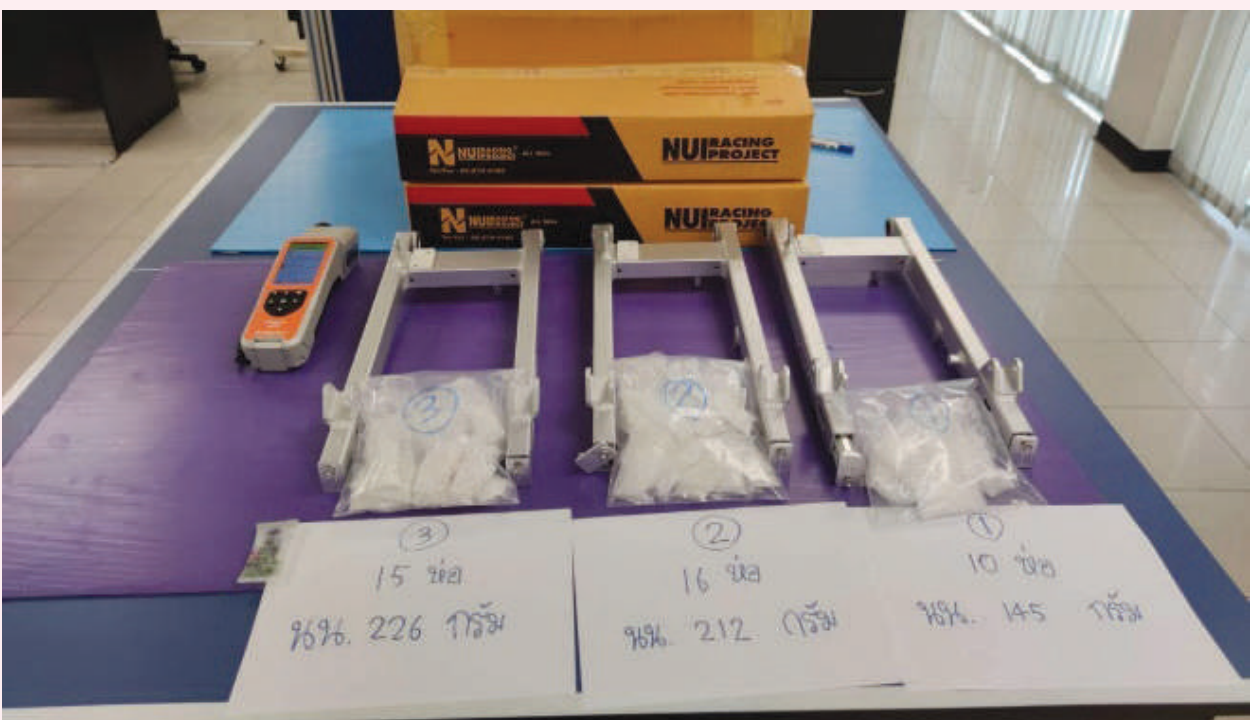

อยู่ไม่ไกลประเทศผู้ผลิตยาเสพติด และข้อมูลการใช้ประโยชน์จากกัญชาเนื่องจากสาธารณรัฐประชาชนมองโกเลียมีพืชกัญชาที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติที่ให้ผลผลิตได้ประมาณ 680 ตันต่อปี แต่ไม่สามารถใช้ประโยชน์จากพืชกัญชาได้โดยฝ่ายประเทศไทยได้นำเสนอเรื่องการควบคุมพืชเสพติดของประเทศไทย โดยครอบคลุมถึงเรื่องพืชกระท่อม กัญชา และกัญชง ให้ฝ่ายสาธารณรัฐประชาชนมองโกเลียทราบและยินดีให้กาสนับสนุนข้อมูลด้านกฎหมายและการยกระดับความร่วมมือด้านยาเสพติดระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาชนมองโกเลียในอนาคต

3.11 การหารือผู้แทนจากศุลกากรราชอาณาจักรนิวซีแลนด์ (New Zealand Customs Service) ประจำประเทศไทย
ถึงสถานการณ์ปัญหาการลักลอบขนส่งยาเสพติด รวมไปถึงการขยายผลเพื่อจับกุม เมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2564 สำนักงาน ป.ป.ส. ได้ให้การต้อนรับคณะผู้แทนจากศุลกากรราชอาณาจักรนิวซีแลนด์ (New Zealand Customs Service) ประจำประเทศไทย เพื่อหารือถึงสถานการณ์ปัญหาการลักลอบขนส่งยาเสพติด รวมไปถึงการขยายผลเพื่อจับกุมผู้อยู่เบื้องหลังเครือข่ายเหล่านี้ โดยราชอาณาจักรนิวซีแลนด์เป็นหนึ่งในประเทศที่พบว่ามียาเสพติดถูกส่งไปจากประเทศไทย จากข้อมูลตั้งแต่เดือนตุลาคม 2563 - มิถุนายน 2564 พบการตรวจยึดไอซ์ก่อนถูกส่งออกไปยังราชอาณาจักรนิวซีแลนด์ 10 คดี น้ำหนัก 24.05 กิโลกรัม และพบการส่งไอซ์ผ่านประเทศไทยและถูกจับกุมที่ราชอาณาจักรนิวซีแลนด์ 1 คดี น้ำหนัก 520 กรัม ภายหลังการหารือ ผู้แทนศุลกากรราชอาณาจักรนิวซีแลนด์ได้ขอบคุณสำนักงาน ป.ป.ส. สำหรับความร่วมมือเป็นอย่างดีมาโดยตลอด ซึ่งหลายครั้งข้อมูลเบาะแสที่ได้รับจากสำนักงาน ป.ป.ส. นำไปสู่การจับกุมผู้ต้องหาคดียาเสพติดที่ราชอาณาจักรนิวซีแลนด์

3.12 สำนักงาน ป.ป.ส. ประเทศไทยร่วมมือกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ติดตามจับกุมผู้ต้องหาหลบหนีหมายจับส่งกลับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เน้นย้ำความร่วมมือในการแก้ปัญหายาเสพติด

เมื่อวันศุกร์ที่ 21 พฤษภาคม 2564 สำนักงาน ป.ป.ส. ร่วมกับสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง นำตัวผู้ต้องหาหลบหนีหมายจับสำนักงาน ป.ป.ส. แห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เดินทางจากสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง (สวนพลู) กรุงเทพมหานคร มายังศูนย์ควบคุมผู้หลบหนีเข้าเมืองด่านตรวจคนเข้าเมืองหนองคาย เพื่อส่งมอบให้เจ้าหน้าที่ผู้แทนจากสำนักงาน ป.ป.ส. แห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (LCDC) โดย สำนักงาน ป.ป.ส. ได้ประสานความร่วมมือกับสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ซึ่งผู้ต้องหาหลบหนีหมายจับรายนี้ หลบซ่อนในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต สำนักงาน ป.ป.ส. จึงได้ร่วมกับกองกำกับการตรวจคนเข้าเมืองภูเก็ต สืบสวนติดตามจนสามารถจับกุมตัวได้ในที่สุด

ในการส่งตัวผู้ต้องหาหลบหนีหมายจับของสำนักงาน ป.ป.ส. แห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว นั้น สำนักงาน ป.ป.ส. ประเทศไทย และสำนักงาน ป.ป.ส. แห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (LCDC) รวมถึงหน่วยบังคับใช้กฎหมายของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีการยกระดับความร่วมมืออย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นไปตามแผนความร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดระหว่างประเทศ ภายใต้นโยบายของรัฐบาล ซึ่งจะส่งผลต่อความร่วมมืออันดีในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในอนุภูมิภาคนี้ต่อไป

3.13 โครงการร่วมด้านการเสริมศักยภาพในการจัดทำระเบียบนิติวิทยาศาสตร์ยาเสพติดระหว่างสำนักงาน

ป.ป.ส. และ AFP สำนักงาน ป.ป.ส. ร่วมกับสำนักงานตำรวจสหพันธ์เครือรัฐออสเตรเลีย (Australian Federal Police : AFP) ได้จัดทำโครงการร่วมด้านการเสริมศักยภาพในการจัดทำระเบียบนิติวิทยาศาสตร์ยาเสพติดระหว่างสำนักงาน ป.ป.ส. และ AFP (Joint AFP/ONCB project – Enhancement of Forensics Drug Profiling Capability) ภายใต้บันทึกความเข้าใจระหว่างสำนักงาน ป.ป.ส. และ AFP ว่าด้วยการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติและเสริมสร้างความร่วมมือ (Memorandum of Understanding between the Office of the Narcotics Control Board and the Australian Federal Police on Combating Transnational Crimes and Enhancing Cooperation) โดยลักษณะกิจกรรมแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่

- ❶ การจัดการประชุมและ/หรือการฝึกอบรมแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านยาเสพติดในประเทศไทยและประเทศในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง
- ❷ การจัดการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการแก่เจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ส. ณ ประเทศเครือรัฐออสเตรเลีย
- ❸ การจัดซื้อ/ให้บริการ/ติดตั้งอุปกรณ์สำหรับห้องปฏิบัติการนิติวิทยาศาสตร์ยาเสพติดของสำนักงาน ป.ป.ส.
- ❹ การพัฒนาฐานข้อมูลยาเสพติดพร้อมการดูแลรักษาระบบ (ระยะเวลา 4 ปี ระหว่างปี พ.ศ. 2562 - 2565)
- ❺ การแลกเปลี่ยนตัวอย่างยาเสพติดระหว่างประเทศไทยและเครือรัฐออสเตรเลียเพื่อพัฒนาความร่วมมือเชิงยุทธศาสตร์ระหว่างประเทศในการปฏิบัติการแลกเปลี่ยนข้อมูลการข่าว พัฒนางค์ความรู้ ระบบงาน และพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการตรวจพิสูจน์ยาเสพติด ซึ่งจะทำให้การดำเนินการควบคุมและสกัดกั้นสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์มีทิศทางที่ชัดเจน เป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

3.14 การหารือกับอัครราชทูตที่ปรึกษา สถานเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐอินเดียประจำประเทศไทย เรื่องความร่วมมือด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและการแลกเปลี่ยนความรู้ ด้านสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ เมื่อวันอังคารที่ 27 ตุลาคม 2563 สำนักงาน ป.ป.ส. ให้การต้อนรับ Dr.Senthil Velan อัครราชทูตที่ปรึกษา สถานเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐอินเดียประจำประเทศไทย เข้าหารือเกี่ยวกับความร่วมมือด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร การแลกเปลี่ยนความรู้ด้านสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ ระหว่าง 2 หน่วยงาน โดยเห็นชอบแต่งตั้งผู้ประสานงานกลาง (Focal Point) ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์

นอกจากนี้ สำนักงาน ป.ป.ส. ยังได้ขอความร่วมมือจาก Dr.Senthil Velan ในการตรวจสอบและแลกเปลี่ยนข้อมูล เพื่อสกัดกั้นสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ ซึ่งอาจมีการลักลอบส่งออกจากประเทศสาธารณรัฐอินเดียเข้าสู่แหล่งผลิตยาเสพติดในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ ทั้งนี้ สำนักงาน ป.ป.ส. ยินดีอย่างยิ่งที่จะเพิ่มความร่วมมือในด้านอื่น ๆ เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้ดียิ่งขึ้น

3.15 สำนักงาน ป.ป.ส. ให้การต้อนรับ DEA เยี่ยมชมสถาบันวิชาการและตรวจพิสูจน์ยาเสพติด พร้อมหารือ แนวโน้มยาเสพติดและสารตั้งต้น เมื่อวันอังคารที่ 3 พฤศจิกายน 2563 สำนักงาน ป.ป.ส. ให้การต้อนรับ คณะผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่สำนักงานปราบปรามยาเสพติดแห่งสหรัฐอเมริกา (Drug Enforcement Administration : DEA) นำโดย Mr.Christopher Nielsen ผู้อำนวยการภูมิภาค สำนักงานปราบปรามยาเสพติดแห่งสหรัฐอเมริกา สถานเอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกาประจำประเทศไทย ในการเข้าเยี่ยมชมสถาบันวิชาการและตรวจพิสูจน์ยาเสพติด และศูนย์วิทยาศาสตร์ยาเสพติด พร้อมทั้งร่วมหารือถึงแนวโน้มยาเสพติด และสารตั้งต้นในการผลิตยาเสพติดที่แพร่ระบาดในประเทศไทย และโซนเอเชีย ณ สถาบันวิชาการและตรวจพิสูจน์ยาเสพติด สำนักงาน ป.ป.ส. ทูงสองห้อง กรุงเทพมหานคร และยังหารือแลกเปลี่ยนข้อมูลลักษณะเฉพาะของยาเสพติด (drug profile) เพื่อพิสูจน์ทราบที่มาของยาเสพติด ของสถาบันวิชาการและตรวจพิสูจน์ยาเสพติด สำนักงาน ป.ป.ส. นอกจากนี้ยังกล่าวว่าพร้อมให้ความช่วยเหลือและแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ เพราะเป็นปัจจัยสำคัญในการแก้ไขปัญหายาเสพติด

มาตรการการปราบปราม และบังคับใช้กฎหมาย

1. แนวทางการสกัดกั้นยาเสพติด สารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์

การบูรณาการหน่วยงานร่วมในการสกัดกั้นยาเสพติด สารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ อุปกรณ์การผลิตยาเสพติด ตลอดจนบุคคลต้องสงสัยที่มีพฤติการณ์ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด เพื่อควบคุมการลักลอบลำเลียง และนำเข้ายาเสพติดตามแนวชายแดนทั้งทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ โดยเฉพาะบริเวณชายแดนภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่เป็นพื้นที่หลักเนื่องจากอยู่ใกล้พื้นที่แหล่งผลิตยาเสพติด การทำลายแหล่งพักคอยเพื่อสกัดกั้นไม่ให้ยาเสพติดกระจายสู่พื้นที่แพร่ระบาดในประเทศพื้นที่ตอนในตามเส้นทางคมนาคมที่เป็นเส้นทางผ่านของการลำเลียงยาเสพติด โดยบูรณาการการตั้งด่านถาวร จุดผ่านแดนถาวร จุดผ่อนปรน จุดตรวจ จุดสกัด ที่อยู่ในเส้นทางคมนาคมตามเส้นทางหลัก เส้นทางรอง และจุดเสี่ยง ตลอดจนตรวจสอบการลักลอบลำเลียงยาเสพติดที่แฝงมากับระบบคมนาคมขนส่งและพัสดุภัณฑ์ (โลจิสติกส์) ทุกประเภทก่อนที่จะแพร่ระบาดเข้าสู่หมู่บ้าน/ชุมชน ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ได้ยกระดับโดยเพิ่มความเข้มงวดในช่องทางสำคัญที่พบว่ามีการใช้เพื่อการกระทำผิดบ่อยครั้ง

ผลการดำเนินการสกัดกั้นตามแนวชายแดน มีการกำหนดจุดเน้นไปยังช่องทางที่พบการลักลอบลำเลียงยาเสพติดบ่อยครั้งตามแนวชายแดนในพื้นที่ 15 จังหวัด 40 อำเภอ 19 ช่องทาง ต่อเนื่องพื้นที่ตอนในโดยการเสริมมาตรการทางเทคโนโลยีตามด่านตรวจ จุดตรวจ/จุดสกัดกั้น ส่งผลให้สามารถยึดยาบ้าได้ 377,327,102 เม็ด คิดเป็นร้อยละ 68.02 และไอซ์ 19,834.88 กิโลกรัม คิดเป็นร้อยละ 74.50 ของการจับกุมทั่วประเทศ

2. แนวทางการปราบปรามกลุ่มการค้ายาเสพติด

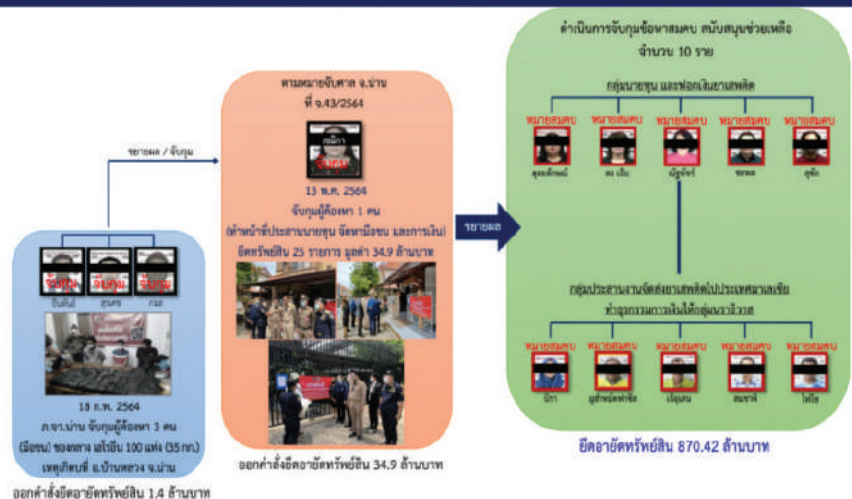
2.1 การปราบปรามเครือข่ายนักค้ายาเสพติดรายสำคัญและผู้มีอิทธิพล

ต่อการค้ายาเสพติด รัฐบาลโดยนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม มีนโยบายต่อการปราบปรามเครือข่ายนักค้ายาเสพติดรายสำคัญ โดยมุ่งเน้นให้มีการปราบปรามเพื่อทำลายโครงสร้างการค้ายาเสพติดด้วยมาตรการทางทรัพย์สิน การสืบสวนขยายผลการใช้มาตรการสมคบฯ การบังคับใช้กฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และการนำเครื่องมือและเทคโนโลยีมาใช้ สนับสนุนการปฏิบัติงานให้เห็นผลเป็นรูปธรรม

ผลการดำเนินงาน

จากเป้าหมาย 322 เครือข่าย ดำเนินการแล้ว 178 เครือข่าย จับกุมผู้ต้องหาได้ 813 คน ขยายผลจับกุมต้องสงสัย และบุคคลผู้เกี่ยวข้อง 836 คน และยึดทรัพย์สินได้ 2,818.90 ล้านบาท

เครือข่ายการค้ายาเสพติด ดุลยลักษณ์

2.2 การยึด/อายัดทรัพย์สินคดียาเสพติดที่สำคัญ สำนักงาน ป.ป.ส. ได้บูรณาการการทำงานร่วมกับ 26 หน่วยงาน 2 ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง ทั้งจากสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน หรือ ป.ป.ง. ตำรวจ ทหาร และเครือข่ายภาคประชาชน เน้นดำเนินงานตามมาตรการในการยึดทรัพย์ ซึ่งจะเน้นการสอบสวนขยายผล ทำลายเครือข่ายการค้ายาเสพติด ทุกกระดับ ตัดวงจรทางการเงิน ยึดทรัพย์สินกลุ่มการค้ายาเสพติด ไม่ให้นำเงินมาเป็นทุนในการค้ายาเสพติด หรือขยายธุรกิจผิดกฎหมาย ต่าง ๆ โดยการบังคับใช้กฎหมายของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามหลักนิติธรรม ใช้ พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 และกฎหมายอื่น ๆ เช่น พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 เป็นต้น

การสืบสวน ขยายผล ตัดวงจรทางการเงิน เพื่อยึด อายัดทรัพย์สินของเครือข่ายและผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดทุกระดับ โดยกำหนดเป้าหมายมูลค่าทรัพย์สิน จำนวน 6,000 ล้านบาท จากการบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถยึด อายัดทรัพย์สินผู้ที่เกี่ยวข้องกับคดียาเสพติด โดยมีผลการดำเนินการยึด อายัดทรัพย์สิน ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 จำนวน 6,709.45 ล้านบาท (หกพันเจ็ดร้อยเก้าจุดสี่ห้าล้านบาท) และยึด อายัดทรัพย์สินตามกฎหมายอื่น จำนวน 637.37 ล้านบาท (หกร้อยสามสิบเจ็ดจุดสามเจ็ดล้านบาท) **รวมมูลค่าทั้งสิ้น 7,346.82 ล้านบาท (เจ็ดพันสามร้อยสี่สิบหกจุดแปดสองล้านบาท)** จำแนกเป็น

1. ลปส. มีคำสั่งยึดและอายัดทรัพย์สินชั่วคราว ตาม พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 จำนวน 2,072 ราย มูลค่า 5,011,070,758.28 บาท
2. ดำเนินการตาม พ.ร.บ. วิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ. 2550 (บังคับโทษปรับ) จำนวน 1,089 ราย มูลค่า 64,125,230.37 บาท
3. ดำเนินการตาม พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มูลค่า 411,947,680.83 บาท
4. ดำเนินการตามประมวลรัษฎากร มูลค่า 1,296,405 บาท
5. DSI จับกุมและยึดทรัพย์ มูลค่า 160,000,000 บาท
6. คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน (คตส.) วินิจฉัยยึดทรัพย์ จำนวน 1,751 ราย มูลค่า 747,825,205.47 บาท
7. คดีที่ทรัพย์สินตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด จำนวน 2,117 คดี มูลค่า 950,555,952.20 บาท

การดำเนินการยึด/อายัดทรัพย์สินเครือข่ายยาเสพติดรายสำคัญ เช่น

1) ยึดทรัพย์สินคดียาเสพติดเครือข่าย
ที่ 1 อู่ สามารถจับกุมผู้ต้องหาตาม
หมายจับได้ 7 คน ยึดทรัพย์สินได้
มูลค่ารวม 20 ล้านบาท

2) ยึดทรัพย์สินคดียาเสพติดเครือข่าย
ที่ 2 หนูเงิน สามารถจับกุมผู้ต้องหา
ตามหมายจับได้ 8 คน ยึดทรัพย์สินได้
มูลค่ารวม 186.7 ล้านบาท

3) ยึดทรัพย์สินคดียาเสพติดเครือข่าย
ที่ 3 บัวจันทร์ สามารถจับกุมผู้ต้องหา
ตามหมายจับได้ 2 คน ยึดทรัพย์สินได้
มูลค่ารวม 31,098,768 ล้านบาท

2.3 การปราบปรามและบังคับใช้กฎหมาย ส่งผลให้สามารถจับคดียาเสพติดทั่วประเทศได้ 337,186 คดี ผู้ต้องหา 350,758 คน ของกลางยาบ้า 554.74 ล้านเม็ด กัญชา 41,543.65 กิโลกรัม ไอซ์ 26,622.67 กิโลกรัม เฮโรอีน 4,520.56 กิโลกรัม และคีตาามีน 1,350.45 กิโลกรัม

ปฏิบัติการ

“พาสีปราบยา”

ซึ่งเป็นกลไกสำคัญอย่างหนึ่งที่ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมนำมาใช้เพิ่มประสิทธิภาพให้สามารถทำลายเครือข่ายการค้า ยาเสพติดให้หมดไป โดยได้มีคำสั่งศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติ ที่ 6/2564 เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงาน ปราบปรามยึดทรัพย์สินค้ายาเสพติด ภายใต้ปฏิบัติการ “พาสีปราบยา” ลงวันจันทร์ที่ 15 มีนาคม 2564 ประกอบด้วย ผู้แทนจาก กรมสอบสวนคดีพิเศษ กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด สมาคมธนาคารไทย สมาคมสถาบันการเงินของรัฐ และ สำนักงาน ป.ป.ส. โดยใช้สัญลักษณ์พญาพาลีสีเขียว เหยียบเหนือตราสิงโตคู่ ซึ่งเป็นตัวแทนของฝ่ายปราบปรามที่อยู่เหนือกระบวนการค้ายาเสพติด จากการบูรณาการความร่วมมือของหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมสอบสวนคดีพิเศษ สมาคมธนาคารไทย สมาคมสถาบันการเงินของรัฐ และสำนักงาน ป.ป.ส. ได้เร่งสืบสวนสอบสวนเส้นทางการเงิน การยึดและอายัดทรัพย์สินของผู้กระทำความผิด หรือทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการกระทำความผิดอย่างจริงจังและต่อเนื่อง อาทิเช่น

คดีที่ 1

เครือข่ายการค้ายาเสพติดพื้นที่ภาคตะวันออก เชื่อมโยงกลุ่มการเงินรายใหญ่ สืบเนื่องจาก เมื่อวันที่ 5 พฤษภาคม 2561 สภ.กบินทร์บุรี จับกุมผู้ต้องหา 1 คน ของกลางยาบ้า 1,438 เม็ด ไอซ์ 1.22 กรัม เหตุเกิดในพื้นที่อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี ต่อมาขยายผลจับกุมผู้ต้องหา เพิ่มอีก 3 คน พบความเชื่อมโยง 1.623 บัญชี เลขอาธิการ ป.ป.ส. ออกคำสั่งยึดอายัดทรัพย์สินรวม มูลค่า 317.98 ล้านบาท

คดีที่ 2

เครือข่ายการค้ายาเสพติดข้ามชาติ เชื่อมโยงนักค้าพื้นที่ภาคเหนือ สืบเนื่องจากเมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม 2562 บข.ปส. ร่วมกับ สำนักงาน ป.ป.ส. จับกุมผู้ต้องหา 4 คน ของกลาง คีตาเม็น 50 กิโลกรัม เหตุเกิดที่โกดังสินค้าในพื้นที่อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ต่อมาวันจันทร์ที่ 24 พฤษภาคม 2564 ขยายผลจับกุมผู้ต้องหาเพิ่มอีก 2 คน เลขอาธิการ ป.ป.ส. ออกคำสั่งยึดอายัด ทรัพย์สินรวมมูลค่า 20.4 ล้านบาท

คดีที่ 3

เครือข่ายการฟอกเงินคดียาเสพติดพื้นที่ภาคเหนือ สืบเนื่องจาก เมื่อวันที่ 13 มกราคม 2564 ชุดสืบสวนได้รับเป้าหมายธุรกรรมต้องสงสัย จากการสืบสวนสอบสวน พบว่ากลุ่มบุคคลมีธุรกรรม ต้องสงสัยและเชื่อมโยงเกี่ยวพันเส้นทางการเงินกลุ่มเครือข่ายค้ายาเสพติด ต่อมาในวันอังคารที่ 22 มิถุนายน 2564 กรมสอบสวนคดีพิเศษ ร่วมกับ ภจว.ตาก และ ป.ป.ส. ได้เข้าตรวจค้นบ้านใน พื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดตาก ในฐานะความผิดร่วมกันฟอกเงินที่ได้มาจากการกระทำความผิดยาเสพติด ตาม พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 รวมมูลค่าทรัพย์สินที่ยึดอายัดครั้งนี้ 50 ล้านบาท

มาตรการ การป้องกันยาเสพติด

1. แนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้าน/ ชุมชนตามแนวชายแดน และการพัฒนาทางเลือก

โดยการวิเคราะห์ต้นตอของปัญหาและมูลเหตุจูงใจที่ส่งผลให้ประชาชนในพื้นที่ที่มีภาวะยากลำบากและด้อยโอกาสได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดในพื้นที่ชายแดนและพื้นที่หมู่บ้าน/ชุมชนตอนในของประเทศ และใช้กลยุทธ์การพัฒนาทางเลือก (Alternative Development) เพื่อแก้ไขปัญหาแบบองค์รวม และยกระดับคุณภาพชีวิตทั้งด้านการพัฒนาระบบโครงสร้างปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีพ การแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำในมิติเศรษฐกิจและสังคม การศึกษา สาธารณสุข และการส่งเสริมโอกาสทางเศรษฐกิจ ทั้งด้านความรู้ ทักษะ ทุน และตลาด เพื่อสนับสนุนช่องทางการเกิดรายได้สุจริต การดำเนินงานประกอบด้วย

(1) ดำเนินงานตามมาตรการป้องกันและเฝ้าระวังปัญหายาเสพติดของหมู่บ้าน/ชุมชน เช่น การเฝ้าระวังปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน การเดินเวรยาม ตั้งจุดตรวจ/จุดสกัด การสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด กิจกรรมสร้างสรรค์สำหรับเด็กและเยาวชน การบำบัดรักษายาเสพติด และติดตามดูแลช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัด

(2) ดำเนินกิจกรรมการพัฒนาในพื้นที่เป้าหมาย เช่น การปรับปรุงสาธารณูปโภคพื้นฐาน ปรับปรุงถนน ระบบน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค ส่งเสริมการเกษตร หัตถกรรมท้องถิ่น หมู่บ้าน/ชุมชนเพื่อการท่องเที่ยว การแปรรูปผลิตภัณฑ์ เป็นต้น

ส่งผลให้มีการเสริมสร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้าน/ชุมชน ตามแนวชายแดน มีการจัดตั้งหมู่บ้าน/ชุมชน เข้มแข็งเอาชนะยาเสพติด 9 ขั้นตอน ตามแนวทางของกระทรวงมหาดไทย จำนวน 417 หมู่บ้าน/ชุมชน และมีประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชนให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติดจำนวน 1,488 หมู่บ้าน/ชุมชน

2. แนวทางการป้องกันยาเสพติดในแต่ละกลุ่มเป้าหมาย อย่างเหมาะสมเป็นรูปธรรม

2.1 การสร้างการรับรู้ เพิ่มภูมิคุ้มกันยาเสพติด เพื่อลดผู้เสพยาใหม่ โดยเน้นในกลุ่มประชากรกลุ่มเสี่ยงสูง ช่วงอายุตั้งแต่ 15 - 24 ปี รวมถึงกลุ่มที่มีความเกี่ยวพันต่อกลุ่มเสี่ยงสูง เพื่อให้เกิดความสำนึกตระหนักและเกิดการมีส่วนร่วมป้องกันยาเสพติดในตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม เปลี่ยนแปลงพฤติกรรม รวมทั้งสร้างกระแสสังคมให้รับรู้ตระหนักและมีส่วนร่วมในการป้องกันยาเสพติด ภายใต้เนื้อหาหลัก “Save Zone, No New Face พื้นที่ปลอดภัย ไม่มีคนหน้าใหม่ เพราะคนรุ่นใหม่ ไม่ใช่ยาเสพติด” ผ่านช่องทางต่าง ๆ ดังนี้

2.1.1 Social Media โดยสร้างการรับรู้ในรูปแบบวิดีโอคลิปสั้น “การสร้างแรงบันดาลใจต้านภัยยาเสพติด” โดยศิลปิน/ดารา/Idol จำนวน 7 คลิป และ Infographic จำนวน 7 ชิ้น ผ่านเครือข่ายการทำงานด้านยาเสพติด อาทิ เครือข่ายเยาวชน เครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดิน เครือข่ายภาคประชาชน เครือข่ายอาสาสมัครแรงงาน เครือข่ายนิคมอุตสาหกรรม เครือข่ายวิชาการ บุคลากรทางการศึกษา

2.2.2 การร่วมสังเกตการณ์การอบรมผู้จัดการค่ายเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมและทักษะชีวิตเพื่อป้องกันปัญหาเสพติดและพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ โดยใช้รูปแบบออนไลน์ผ่านโปรแกรม ZOOM Cloud Meetings ระหว่างวันอังคารที่ 8 - วันพฤหัสบดีที่ 10 มิถุนายน 2564 จัดโดยศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน วันพฤหัสบดีที่กระทรวงศึกษาธิการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับไปปรับใช้ในการจัดอบรมนักเรียนให้เป็นแกนนำเพื่อป้องกันปัญหาเสพติดและพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ และเสริมสร้างความมั่นใจ ความนับถือตนเอง ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้สามารถสร้างความสุข ความสำเร็จ และความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่นได้

2.2.3 การร่วมประชุมชี้แจงสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับพิษเสพติด บทกฎหมาย และบทลงโทษที่เกี่ยวข้อง รวมถึงเข้าร่วมปฏิบัติการตามมาตรการกวดบ้านให้สะอาด เพื่อไม่ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด ในการประชุมหัวหน้าส่วนราชการ และการประชุมกำนัน ผู้ใหญ่

2.2.4 การร่วมตรวจประเมินรับรองมาตรฐานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบการ (มยส.) เมื่อวันจันทร์ที่ 7 มิถุนายน 2564 ณ บริษัท เอ็นเอ็มพี มินิแบไทย (โรงงานโรจนะ) จำกัด ตำบลคานหาม อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการตรวจพบว่าสถานประกอบการดังกล่าวได้ดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดตามหลักเกณฑ์การประเมินและตัวชี้วัด เช่น การบริหารจัดการ การตั้งคณะกรรมการ ประกาศ ประชาสัมพันธ์ ตรวจจับและให้ความรู้ การเฝ้าระวัง การช่วยเหลือและให้โอกาส ผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด

2.2.5 การประชุมหารือแนวทางการขับเคลื่อนรูปแบบและกระบวนการการสร้างการรับรู้ การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยคณะสงฆ์ ระดับวัด ระดับจังหวัด และมหาเถรสมาคม “หลักทางธรรม นำทางโลก” วันจันทร์ที่ 14 มิถุนายน 2564 โดยเป็นการนำงานวิชาการโครงการวิจัย เรื่อง “การพัฒนารูปแบบ และกระบวนการป้องกัน แก้ไขปัญหายาเสพติดของคณะสงฆ์ : กรณีศึกษาพื้นที่ต้นแบบการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของพระสงฆ์ 8 จังหวัด” ไปสู่การขับเคลื่อนเชิงนโยบาย มีผลการประชุมโดยสรุปดังนี้

- 1 สำนักงาน ป.ป.ส. จัดทำร่างแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในกลุ่มพระสงฆ์
- 2 ประชุมหารือร่วมกับสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติและมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยถึงแนวทางการดำเนินงานและขั้นตอนการนำเสนอต่อที่ประชุมมหาเถรสมาคม
- 3 สำนักงาน ป.ป.ส. จัดทำหนังสือถึงสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเพื่อขอบรรจุวาระในที่ประชุมมหาเถรสมาคม

2.2.6 การพัฒนาหลักสูตรยาเสพติดในสถานศึกษา โดยร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย และกรุงเทพมหานคร จัดทำคู่มือหลักสูตรการสอนยาเสพติดในสถานศึกษาภายใต้ชื่อ “รู้คิด รู้ทัน ป้องกันยาเสพติด Be Smart Say No To Drugs” เพื่อใช้ทำการสอนในรายวิชา สุขศึกษาและพลศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า นอกจากนี้ ได้นำหลักสูตรฯ ไปฝึกอบรมให้กับครูฝึกทหารเกณฑ์ในพื้นที่กองทัพภาคที่ 3 เพื่อให้ถ่ายทอดความรู้ไปยังกลุ่มเป้าหมายเยาวชนที่เป็นทหารเกณฑ์ต่อไป

2.2.7 การเข้าร่วมโครงการชุมชนยั่งยืนเพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดแบบครบวงจรตามยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งจัดขึ้นโดยตำรวจภูธรภาค มีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินการสร้างชุมชนเข้มแข็งปลอดยาเสพติดอย่างยั่งยืนแบบบูรณาการ และสร้างความรู้ความเข้าใจและความร่วมมือของกระบวนการสร้างชุมชนเข้มแข็ง ทั้งนี้ สำนักงาน ป.ป.ส. มีบทบาทในการประสานงาน อำนวยความสะดวก การสนับสนุน ข้อมูลด้านการป้องกันและปราบปราม การให้ความรู้เรื่องโทษและผลกระทบของยาเสพติด สื่อ ชุดตรวจสอบสารเสพติด การสงเคราะห์อาชีพ บประมาณด้านป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

2.2.8 การสร้างการรับรู้ในประชากรกลุ่มทั่วไปผ่านทาง Social Media โดยใช้เครือข่าย Social Media ของประชากรกลุ่มเป้าหมายเอง ดำเนินการแล้ว 49,592,898 คน

2.2.9 การสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดในประชากรแต่ละช่วงวัย เพื่อให้ประชากรเกิดความรู้ ความเข้าใจในการป้องกันตนเอง ครอบครัวย และสังคมจากยาเสพติด รวมทั้งมีทัศนคติเชิงบวกและพฤติกรรมในการจัดการชีวิตที่ถูกต้อง โดยเน้นในกลุ่มประชากรก่อนวัยเสี่ยง ได้แก่ กลุ่มปฐมวัย (3 - 5 ปี) กลุ่มเด็ก (6 - 11 ปี) วัยรุ่นตอนต้น - ตอนกลาง (12 - 15 ปี) และการป้องกันยาเสพติดในประชากรกลุ่มเสี่ยงสูง ได้แก่ กลุ่มประชากรที่มีช่วงอายุตั้งแต่ 15 - 24 ปี และประชากรกลุ่มที่มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดสูง เนื่องจากลักษณะอาชีพ ทั้งแรงงานในระบบและแรงงานนอกระบบ มีผลการดำเนินงานดังนี้

1 | กลุ่มเด็กและเยาวชนในสถานศึกษา ภาพรวมดำเนินการ 8,292,304 คน ประกอบด้วย

- 1.1 เด็กปฐมวัย สร้างภูมิคุ้มกันด้วยการพัฒนาทักษะทางสมอง เพื่อวางรากฐานภูมิคุ้มกันยาเสพติดระยะยาวให้แก่เด็กปฐมวัย ในโรงเรียนอนุบาลและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั่วประเทศ มีการดำเนินการ 1,360,455 คน ในโรงเรียน 37,124 แห่ง
- 1.2 นักเรียนระดับประถมศึกษา (ป.1 - ป.6) ได้รับการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติด โดยการพัฒนาการเรียนควบคู่กับการพัฒนาทักษะชีวิต และการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม มีผลการดำเนินงาน จำนวน 3,196,508 คน ในโรงเรียน 25,799 แห่ง
- 1.3 นักเรียนระดับมัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา ได้รับการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติด โดยส่งเสริมการมีส่วนร่วมทำกิจกรรมเพื่อสังคม มีการดำเนินการ 3,735,341 คน ในสถานศึกษา 9,828 แห่ง

2 | กลุ่มเด็กและเยาวชนนอกสถานศึกษา ภาพรวมดำเนินการ 113,898 คน ประกอบด้วย

การดำเนินโครงการเยาวชนอาสารักษาดินแดนต้านภัยยาเสพติด (ย.อส.) 2,997 คน และมีการดำเนินกิจกรรมช่วยเหลือคุ้มครอง และดูแลรักษาเด็กและเยาวชนนอกสถานศึกษา 110,901 คน จำแนกเป็น สนับสนุนให้ศึกษาต่อ 17,373 คน ฝึกอาชีพ 10,381 คน จัดหางานให้ทำ 15,879 คน และสนับสนุนกีฬานันทนาการ 67,268 คน

3 | กลุ่มผู้ใช้แรงงานและผู้ประกอบการ

โดยรณรงค์ให้ความรู้ สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการสร้างสังคมปลอดภัย การป้องกันยาเสพติดแนวใหม่ โทษพิษภัยของยาเสพติด การป้องกันตนเองและผู้อื่นจากปัจจัยเสี่ยงของแต่ละกลุ่มอาชีพ ภาพรวมดำเนินการ 1,151,244 คน ประกอบด้วย สถานประกอบการที่มีลูกจ้าง 10 คนขึ้นไป ดำเนินการ 1,099,656 คน และสถานประกอบการที่มีลูกจ้างต่ำกว่า 10 คน ดำเนินการ 51,588 คน

3. แนวทางการปรับสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม

การเสริมสร้างพื้นที่ปลอดภัยในหมู่บ้าน/ชุมชน บนพื้นฐานแนวคิด “ตำบล มั่นคง” เป็นการเสริมสร้างสภาพแวดล้อมเพื่อการป้องกันยาเสพติด มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เสริมสร้างให้เกิดพื้นที่ปลอดภัย ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีการบริหารจัดการเพื่อให้สามารถควบคุมปัจจัยเสี่ยง/พื้นที่เสี่ยงและเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติด โดยกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้รับผิดชอบหลัก และได้ระดมความร่วมมือทุกภาคส่วน เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับหมู่บ้าน/ชุมชน โดยมีการบริหารจัดการให้ทุกภาคส่วน ได้แก่ สถานศึกษา สถานประกอบการ หมู่บ้าน/ชุมชน และหน่วยงาน/องค์กรต่าง ๆ เกิดการมีส่วนร่วมเพื่อดำเนินกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดใน 3 มิติสำคัญ ได้แก่ การดูแลช่วยเหลือกลุ่มเสี่ยง และเฝ้าระวังแก้ไขปัญหาการเพิ่มปัจจัย/พื้นที่บวกร โดยจัดกิจกรรมและพื้นที่เชิงบวกเพื่อป้องกันยาเสพติด และการขจัดหรือควบคุมเฝ้าระวังปัจจัยเสี่ยง/พื้นที่เสี่ยง เช่น แหล่งมั่วสุมในชุมชน ร้านค้าแฝง ตลอดจนสถานบันเทิง สถานบริการที่มีผลกระทบทางลบต่อชุมชน เป็นต้น

ผลการดำเนินงาน

มีการเสริมสร้างเพื่อให้เกิดการบริหารจัดการเพื่อนำไปสู่พื้นที่ปลอดภัย สามารถสร้างพื้นที่ปลอดภัย โดยการดูแลช่วยเหลือกลุ่มเสี่ยง เพิ่มปัจจัยบวกและควบคุมเฝ้าระวังปัจจัยเสี่ยงในสถานศึกษา สถานประกอบการ และหมู่บ้าน/ชุมชน ครอบคลุม 5,488 ตำบล/50 เขต จากเป้าหมาย 5,976 ตำบล/50 เขต และได้จัดทำโครงการสร้างพื้นที่ปลอดภัยในหมู่บ้าน/ชุมชนภาคเหนือตอนล่าง รวม 6,009 แห่ง เพื่อสร้างความเข้มแข็ง ค้นหาผู้เสพ และขยายผลจากผู้เสพไปยังผู้ค้า ดำเนินการยึดทรัพย์ 97 คดี มูลค่า 13.11 ล้านบาท

หมู่บ้านกองทุน

แม่ของแผ่นดิน

เมื่อปีพุทธศักราช 2546 สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ได้เสด็จแปรพระราชฐานเพื่อทรงงานและเยี่ยมราษฎรในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยได้ประทับแรม ณ พระตำหนักภูพานราชนิเวศน์ จังหวัดสกลนคร และในวันอังคารที่ 25 พฤศจิกายน 2546 เลขานุการ ป.ป.ส. ได้ขอพระราชทานพระราชวโรกาสนำกลุ่มมวลชนราษฎรอาสาป้องกันภัยยาเสพติด (รสปส.) เข้าเฝ้าฯ ถวายการแสดงละครหน้าพระที่นั่ง ณ โครงการชลประทานสกลนคร (อ่างเก็บน้ำห้วยเตี้ยก) เพื่อสื่อถึงการแก้ไขปัญหายา การให้อภัยผู้ค้าผู้เสพตามแนวทางสันติวิธี และปฏิญาณตนขอเลิกยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด จากนั้นพระองค์ได้ทรงนำพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์พระราชทานแก่เลขานุการ ป.ป.ส. ด้วยพระหัตถ์ของพระองค์เอง ต่อมา สำนักงาน ป.ป.ส. ได้หารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและแกนนำภาคประชาชน เห็นควรนำพระราชทรัพย์ดังกล่าวมาเป็น “ทุนตั้งต้น” และสำนักงาน ป.ป.ส. นำงบประมาณมาสมทบ เรียกว่า “กองทุนแม่ของแผ่นดิน” และเรียกชื่อหมู่บ้านและชุมชนที่ได้รับกองทุนว่า “หมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน” โดยเมื่อวันอาทิตย์ที่ 31 สิงหาคม 2557 ณ ศูนย์ปฏิบัติธรรมสวนเวฬุวัน ทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี เสด็จฯ แทนพระองค์ เป็นประธานในพิธีพระราชทานกองทุนแม่ของแผ่นดินเป็นครั้งแรก จำนวน 672 หมู่บ้าน/ชุมชน

วัตถุประสงค์

- 1 เสริมสร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อให้สามารถรวมพลังราษฎรในหมู่บ้าน/ชุมชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยมีกองทุนแม่ของแผ่นดินเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจของราษฎร และเป็นศูนย์รวมศรัทธาจนหล่อหลอมหมู่บ้าน/ชุมชนเป็นหนึ่งเดียว เนื่องจากการได้รับกองทุนแม่ของแผ่นดินถือเป็นเกียรติสูงสุดของหมู่บ้าน/ชุมชน
- 2 พัฒนาทางสังคมของหมู่บ้าน/ชุมชน และเสริมสร้างศักยภาพของราษฎรโดยพัฒนาไปสู่การแก้ไขปัญหายาพื้นฐานบนสภาพของมิติทางสังคม - วัฒนธรรมในแต่ละพื้นที่ และพัฒนาจิตใจที่พึ่งตนเองด้วยปัญญาของหมู่บ้าน/ชุมชนตามยุทธศาสตร์พระราชทานเศรษฐกิจพอเพียงอันเป็นกรอบการแก้ไขปัญหายาที่ครอบคลุมทุกด้าน
- 3 เสริมสร้างและยึดโยงความจงรักภักดีของราษฎรต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ เนื่องจากทรงเป็นหลักชัยของราษฎรในการสานต่อพระราชปณิธานของสมเด็จพระนางเจ้าฯ เพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดและนำความสุขสู่หมู่บ้าน/ชุมชน

แนวทางการดำเนินงาน

- 1 บูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขับเคลื่อนร่วมกัน ได้แก่ กรมการพัฒนาชุมชน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรุงเทพมหานคร และกองอำนวยการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) โดยมีศูนย์ป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัดเป็นแกนกลางในการบูรณาการ
- 2 สร้างกลไกภาคประชาชนเพื่อการขับเคลื่อนแบบมีส่วนร่วม โดยตั้งคณะกรรมการกองทุนแม่ของแผ่นดินระดับหมู่บ้าน/ชุมชน และสมาชิกกองทุนแม่ของแผ่นดินในแต่ละหมู่บ้าน/ชุมชน และจัดตั้งเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดินระดับอำเภอ จังหวัด และภาค เพื่อสร้างเครือข่ายการเรียนรู้และกลไกการขับเคลื่อนกิจกรรมระดับอำเภอ จังหวัด
- 3 สร้างความเข้มแข็งแก่หมู่บ้าน/ชุมชนด้วยกระบวนการกองทุนแม่ของแผ่นดินซึ่งประกอบด้วย การดำเนินงาน 10 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1

ทำความเข้าใจทุกครัวเรือน ให้ทุกคนเข้าใจปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดที่มีอยู่ในหมู่บ้าน/ชุมชน และกระบวนการแก้ไขปัญหาด้วยกองทุนแม่ของแผ่นดินจนเกิดการตื่นตัวที่จะแก้ไขปัญหายาเสพติด

ขั้นที่ 2

จัดตั้งคณะกรรมการกองทุนแม่ของแผ่นดิน โดยยึดหลักความสมัครใจ

ขั้นที่ 3

รับสมัครครัวเรือนเข้าร่วมเป็นสมาชิกกองทุนแม่ของแผ่นดิน โดยครัวเรือนที่สมัครเข้าร่วมมีทั้งครัวเรือนที่ปลอดภัยจากยาเสพติดมาก่อนแล้ว และครัวเรือนที่อาจไม่ปลอดภัยจากยาเสพติด เมื่อสมัครแล้วครัวเรือนของผู้สมัครเป็นสมาชิกจะได้รับการดูแลจากคณะกรรมการ ในขณะเดียวกันครัวเรือนของสมาชิกก็ต้องดูแลคนในครัวเรือนตามกฎระเบียบที่กองทุนแม่ของแผ่นดิน ตั้งขึ้นด้วย

ขั้นที่ 4

จัดตั้งกลุ่มชุมชนเข้มแข็ง ซึ่งเป็นข้อตกลงว่าจะใช้ในการดูแลกัน

ขั้นที่ 5

ให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องยาเสพติด เพื่อให้คนในหมู่บ้าน/ชุมชนที่เห็นทุกข้อมูมมมองในปัญหา ยาเสพติดร่วมกัน การตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาาร่วมกันและมีความรู้ความเข้าใจแนวทางการแก้ไขปัญหา ยาเสพติดอย่างแท้จริง

ขั้นที่ 6

จัดตั้งกองทุนแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยกำหนดกรอบการใช้จ่ายเงิน/จัดทำบัญชีให้ชัดเจน

ขั้นที่ 7

ประชาคมคัดแยกโดยสันติวิธี เมื่อหมู่บ้าน/ชุมชนเกิดความเข้มแข็ง ความรัก ความไว้วางใจกัน ไม่หวาดระแวงกันในเรื่องการร่วมกันแก้ไขปัญหา ยาเสพติดแล้ว จะเริ่มดำเนินการทำประชาคมคัดแยก ผู้ค้า - ผู้เสพ - ผู้เสี้ยง เพื่อช่วยกันดูแลแก้ไขปัญหาโดยสันติวิธี

ขั้นที่ 8

ทำกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดร่วมกันอย่างต่อเนื่อง

ขั้นที่ 9

การรับรองครัวเรือนปลอดภัย ประชุมคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนแม่ของแผ่นดินเพื่อให้ความเห็นในการรับรองครัวเรือนที่ปลอดภัยจากยาเสพติด และดูแลกันและกัน

ขั้นที่ 10

การรักษาสถานะของชุมชนเข้มแข็ง ดำเนินกระบวนการกองทุนแม่ของแผ่นดินอย่างต่อเนื่อง ครัวเรือนช่วยกันดูแลครัวเรือนกันเองอย่างมั่นคง

- 4 ส่งเสริมและสนับสนุนการรักษาคุณภาพของหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน โดยการตรวจสอบสภาพกองทุนแม่ของแผ่นดิน (จำแนกคุณภาพเป็นประเภท A B C) ดำเนินการซ่อม/สร้าง/เสริม กองทุนแม่ของแผ่นดิน (ซ่อม หรือยกระดับความเข้มแข็งของกองทุนแม่ของแผ่นดิน ระดับ B และ C /สร้าง หรือขยายกองทุนแม่ของแผ่นดินเพิ่มขึ้นทุกปี /เสริม หรือพัฒนาให้กองทุนแม่ของแผ่นดิน ระดับ A เป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้การแก้ไขปัญหาเสพติดด้วยกระบวนการกองทุนแม่ของแผ่นดิน)

กิจกรรมสำคัญ

การจัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติฯ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ภายใต้กรอบแนวคิด “รวมใจ ทำความดี ถวายแม่ของแผ่นดิน” ในห้วงเดือนสิงหาคม เพื่อให้ทุกภาคส่วน อาทิ หน่วยงานภาครัฐ เครือข่ายภาคประชาชน ที่เกี่ยวข้องกับโครงการกองทุนแม่ของแผ่นดิน ร่วมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ได้พระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ ก่อให้เกิดเป็นกองทุนแม่ของแผ่นดิน โดยดำเนินกิจกรรมที่เหมาะสมสอดคล้องกับกำลังและความพร้อมของแต่ละพื้นที่ทั้งกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติฯ อาทิ จัดตั้งโต๊ะหมู่ประดิษฐานพระฉายาลักษณ์ จัดทำสำหรับลงนามถวายพระพรชัยมงคล พิธีทำบุญตักบาตรถวายพระราชกุศล พิธีจุดเทียนถวายพระพรชัยมงคลหรือกิจกรรมตามศาสนา และกิจกรรมกองทุนแม่ฯ รวมใจ ทำความดี ในหมู่บ้าน/ชุมชน เช่น มอบทุนประกอบอาชีพแก่ผู้ผ่านการบำบัดรักษา อบรบวิชาชีพแก่ครอบครัวกลุ่มเสี่ยง/ผู้ด้อยโอกาส กิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ เป็นต้น

ในปี 2564 มีหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดินที่ผ่านเกณฑ์เพื่อเข้ารับพระราชทานเงินพระราชทานขวัญถุง กองทุนแม่ของแผ่นดิน เพิ่มขึ้นอีกจำนวน 1,023 แห่ง โดยได้รับความร่วมมือจากกรมการพัฒนาชุมชน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) กรุงเทพมหานคร และภาคประชาชน ที่ได้ร่วมกันเสริมสร้างหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดินใหม่ขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี ปัจจุบันมีกองทุนแม่ของแผ่นดิน (ปี 2547 - 2563) จำนวน 24,455 แห่ง

สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ส่งผลกระทบต่อการประกอบอาชีพและหารายได้ของประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน อาจก่อให้เกิดปัญหาอื่นและปัญหาเสียดิต เพื่อเป็นการป้องกันปัญหาเสียดิตที่อาจเกิดขึ้น สำนักงาน ป.ป.ส. ร่วมกับเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดิน ดำเนินโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน เพื่อการส่งเสริมอาชีพ ป้องกันปัญหาเสียดิต โดยจัดทำโครงการ “ฟ้าทะลายโจร ปลุกเดือนแม่ เก็บเดือนพ่อ” เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและการประกอบอาชีพในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) มีหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินเข้าร่วมโครงการดังกล่าว จำนวน 6,077 แห่ง โดยได้ส่งเสริมให้มีการปลุกต้นฟ้าทะลายโจรจำนวน 12,234,139 ต้น และจะนำผลผลิตจำนวนหนึ่งมาแปรรูปเป็นยาฟ้าทะลายโจร เพื่อบรรเทาปัญหาโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ของประชาชนในหมู่บ้านชุมชนต่อไป

ผลการปลูкт้นฟ้าทะลายโจร

ปัจจุบันมีหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน ที่เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน 6,077 แห่ง (จากหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน จำนวนทั้งสิ้น 24,455 แห่ง) ซึ่งในขณะนี้ได้ส่งเสริมให้มีการปลูکت้นฟ้าทะลายโจรไปแล้ว จำนวน 12,234,139 ต้น (คิดเป็นร้อยละ 101.95 จากเป้าหมายจำนวน 12,000,000 ต้น)

ปส.ภาค	อำเภอ/เขต ที่เข้าร่วมโครงการ	หมู่บ้าน/ชุมชน ที่เข้าร่วมโครงการ	ส่งเสริมให้มีการปลูก (ต้น)	เป้าหมาย ประมาณการ	ร้อยละ
ปส.ภาค 1	80	2,459	1,212,000	1,212,000	100.00
ปส.ภาค 2	45	672	984,000	984,000	100.00
ปส.ภาค 3	86	151	1,749,000	1,728,000	101.22
ปส.ภาค 4	140	437	2,003,029	1,992,000	100.55
ปส.ภาค 5	106	110	1,275,090	1,272,000	100.24
ปส.ภาค 6	93	129	1,429,600	1,428,000	100.11
ปส.ภาค 7	62	124	1,116,000	1,032,000	108.14
ปส.ภาค 8	43	350	1,055,000	948,000	111.29
ปส.ภาค 9	77	716	939,500	936,000	100.37
ปส.กทม.	50	929	468,000	468,000	100.00
ปลูก ณ ที่ตั้ง ปส. ภาค1-9/ปส.กทม	-	-	2,920	-	-
	782	6,077	12,234,139	12,000,000	101.94

ข้อมูลจาก สพป. ณ วันที่ 30 กันยายน 2564

ฟ้าทะลายโจร
ปลูกเดือนแม่
เก็บเดือนพ่อ

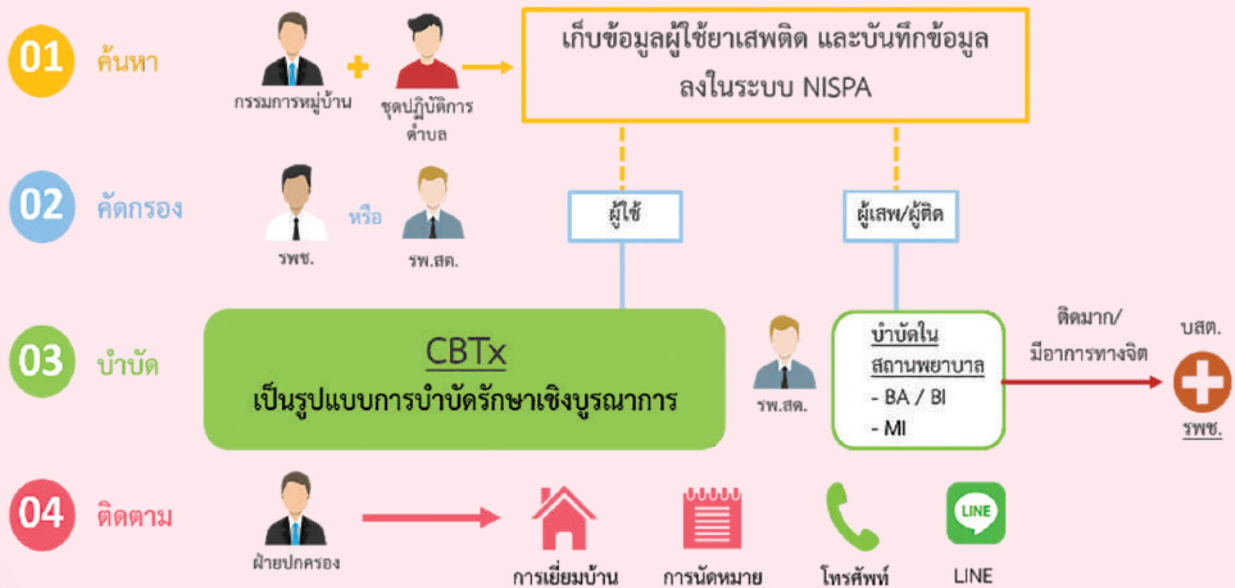

มาตรการ การบำบัดรักษายาเสพติด

เพื่อดำเนินกระบวนการบำบัดรักษาและฟื้นฟูให้มีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับบริบทและระดับความรุนแรงของผู้ป่วยยาเสพติดแต่ละราย โดยสร้างแรงจูงใจให้ผู้ป่วยเกิดความสมัครใจเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาและฟื้นฟู พัฒนาศักยภาพและสนับสนุนส่งเสริมให้ครอบครัว ชุมชน สถานศึกษา สถานประกอบการ อาสาสมัครสาธารณสุข มีบทบาทหลักร่วมกับสถานพยาบาล สถานบำบัดในการดูแลรักษาและฟื้นฟูผู้ป่วย โดยยึดมิติในการดูแลสุขภาพแบบรอบด้านของผู้ป่วยเป็นสำคัญ พร้อมบูรณาการร่วมกันในการดูแลสนับสนุนช่วยเหลือทางสังคม เพื่อให้ผู้ป่วยยาเสพติดสามารถปรับตัวและกลับไปอยู่ร่วมกับสังคมได้เป็นปกติสุข พัฒนาศักยภาพของสถานบำบัดรักษาฟื้นฟู ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ให้มีขีดความสามารถในการรองรับดูแลผู้ป่วยได้อย่างทั่วถึงใกล้ชิด และมีศักยภาพในการบูรณาการร่วมกับภาคีเครือข่ายอื่น เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับการดูแลบำบัดรักษาและฟื้นฟูร่างกายและจิตใจอย่างรอบด้าน รวมถึงการติดตามดูแลช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง ช่วยลดผลกระทบต่อนตนเอง ครอบครัว และสังคม

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 เน้นการบำบัดฟื้นฟูผู้ป่วยยาเสพติดโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (Community Based Treatment : CBTx) แม้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid - 19) ส่งผลกระทบต่อกระบวนการบำบัดฟื้นฟูยาเสพติด แต่สำนักงาน ป.ป.ส. ยังคงมุ่งเน้นการดำเนินการดูแลผู้เสพยาเสพติดให้ได้รับการบำบัดฟื้นฟูใกล้บ้านหรือภายในชุมชนอย่างต่อเนื่อง ทั้งการฟื้นฟูทางการแพทย์และทางสังคม ตามสภาพของผู้ป่วยและวิถีของชุมชน **ส่งผลให้** คนในชุมชนมีความเข้าใจเกี่ยวกับผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด

“อยากช่วยเหลือ อยากให้เลิก ถ้าเลิกไม่ได้ อย่างน้อยก็ลดลง”

1 การลดอันตรายจากยาเสพติด (Harm Reduction)

โดยการให้บริการลดอันตรายจากการใช้ยาเสพติดในผู้ป่วยยาเสพติดทุกราย ภายใต้แนวคิด การดำเนินงานเพื่อลดอันตรายหรือผลกระทบที่อาจเกิดจากการใช้ยาเสพติด ต่อตัวผู้เสพยา บุคคลใกล้ชิด และสังคม อันจะนำไปสู่การสร้างสังคมปลอดภัยจากปัญหาเสพติด ซึ่งเป็นการให้บริการเพื่อลดอันตราย โดยมีเป้าหมายสูงสุดเพื่อให้ผู้เสพยาเสพติดสามารถลด ละ และเลิกยาเสพติดให้ได้ในที่สุด มีผลการดำเนินการแล้ว 37,412 คน

HARM
REDUCTION
SAVES LIVES

2 ผลการนำผู้เสพเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษา

สามารถนำผู้เสพผู้ติดยาเสพติดเข้ารับการบำบัดรักษา จำนวน 168,567 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 71.69 จากเป้าหมาย 235,130 ราย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ผลการบำบัดรักษา	เป้าหมาย	ผลการบำบัด (ราย)	ร้อยละ ต่อเป้าหมาย
สมัครใจ	100,620	59,566	59.19
โรงพยาบาล	(67,900)	(45,599)	(67.15)
ศูนย์ปรับเปลี่ยน	(32,720)	(9,571)	(29.25)
CBTx	(0)	(4,396)	(0)
บังคับบำบัด	88,400	73,490	83.13
ควบคุมตัว	(23,400)	(13,150)	(56.19)
ไม่ควบคุมตัว	(65,000)	(60,340)	(92.83)
ต้องโทษ	31,110	22,032	70.81
ราชทัณฑ์	(28,110)	(18,942)	(67.38)
สถานพินิจฯ	(3,000)	(3,090)	(103.00)
คุมความประพฤติ (ม.56)	15,000	13,481	89.87
รวม	235,130	168,567	71.69

3

การติดตาม ดูแล และช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดรักษา

3.1 กลไกการติดตามผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูยาเสพติด ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 กำหนดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้

1) กระทรวงสาธารณสุข : เป็นเจ้าภาพหลักติดตามผู้ผ่านการบำบัดยาเสพติดในระบบสมัครใจ (คำสั่ง คสช. ที่ 108/2557 สถานพยาบาล และสถานพยาบาลตาม พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522) โดยใช้กลไกชุดปฏิบัติการตำบล ซึ่งมีอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) เป็นกลไกหลักในการดำเนินงาน โดยใช้งบประมาณของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขในการดำเนินงาน ซึ่งดำเนินการใน 76 จังหวัดยกเว้น กรุงเทพมหานคร

2) กรมการปกครอง : เป็นเจ้าภาพหลักติดตามผู้ผ่านการบำบัดยาเสพติดในระบบสมัครใจ (คำสั่ง คสช. ที่ 108/2557 ศูนย์ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การใช้ชุมชนเป็นศูนย์กลาง : CBTx และระบบบังคับบำบัด แบบควบคุมตัวและไม่ควบคุมตัว) โดยใช้กลไกชุดปฏิบัติการตำบล ซึ่งมีกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้นำชุมชน/อสม. และ ศป.ป.ส. เป็นกลไกหลักในการดำเนินงาน โดยใช้งบประมาณของสำนักงาน ป.ป.ส. ในการตัดโอนงบประมาณเบิกจ่ายแทนกันและงบประมาณของกรมการปกครอง

3) กรุงเทพมหานคร : เป็นเจ้าภาพหลักในการติดตามผู้ผ่านการบำบัดยาเสพติดในระบบสมัครใจ (คำสั่ง คสช. ที่ 108/2557 ศูนย์ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสถานพยาบาล และสถานพยาบาลตาม พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 และระบบบังคับบำบัด แบบควบคุมตัวและไม่ควบคุมตัว ที่มีภูมิลำเนาหรือพักอาศัยอยู่ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยใช้กลไกของศูนย์เพื่อประสานการดูแลผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู และศูนย์บริการสาธารณสุขในการดำเนินงาน โดยใช้งบประมาณของสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดกรุงเทพมหานคร และงบประมาณของกรุงเทพมหานคร

4) กรมราชทัณฑ์ : เป็นเจ้าภาพหลักติดตามผู้ผ่านการบำบัดยาเสพติดในระบบต้องโทษของกรมราชทัณฑ์ กรณียังไม่ถูกปล่อยตัว แต่หากกรณีพ้นโทษและได้รับการยินยอมให้ติดตาม กำหนดให้กรมการปกครองเป็นเจ้าภาพหลักในการติดตาม โดยใช้งบประมาณของกรมราชทัณฑ์และกรมการปกครองในการดำเนินงาน

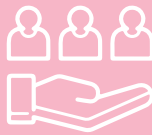
5) กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน : เป็นเจ้าภาพหลักในการติดตามผู้ผ่านการบำบัดยาเสพติดในระบบต้องโทษของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

3.2 ผลการติดตาม ดูแล และช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดรักษา

3.2.1 การติดตามผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูยาเสพติด ดำเนินการแล้ว 154,051 ราย ประกอบด้วย ระบบสมัครใจ 68,385 ราย ระบบบังคับบำบัด 53,672 ราย และระบบต้องโทษ 31,994 ราย

3.2.2 การให้ความช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูยาเสพติดให้กลับคืนสู่สังคม มีผู้ประสงค์ขอรับความช่วยเหลือ 5,513 คน ได้รับความช่วยเหลือแล้ว 1,023 คน

4

การช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด
โครงการ “สงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูยาเสพติด”

ผลการดำเนินงาน

ปี 2564 มีผู้ผ่านการบำบัดได้รับทุนประกอบอาชีพแล้ว 150 ราย รายละไม่เกิน 20,000 บาท เป็นเงิน 2,850,348 บาท ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ข้างฝีมือ ค่าขาย และรับจ้าง และพบว่า ร้อยละ 90 มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น กลับมาเป็นพลังของครอบครัว ชุมชนและสังคมได้

เพื่อให้ผู้ป่วยยาเสพติดสามารถปรับตัว
และกลับไปอยู่ร่วมกับสังคมได้เป็นปกติสุข พัฒนา
ศักยภาพของสถานบำบัดรักษาฟื้นฟู ทั้งภาครัฐ
ภาคเอกชน ให้มีขีดความสามารถ
ในการรองรับดูแลผู้ป่วย ได้อย่างทั่วถึงใกล้ชิด

มาตรการการบริการจัดการ อย่างบูรณาการ

1. แนวทางการกิจการพิเศษ

การควบคุมการลักลอบปลูกพืชเสพติด ดำเนินการสำรวจและติดตามการปลูกพืชเสพติดตามแนวทาง ดังนี้

1

ดำรงการสำรวจและติดตามการปลูกพืชเสพติดให้ครอบคลุมทุกชนิด ได้แก่ ฝิ่น กัญชา เฮมพ์ (กัญชง) และพืชกระท่อม ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพให้แม่นยำ ถูกต้อง และทันต่อสถานการณ์ โดยภาพถ่ายทางอากาศจากเฮลิคอปเตอร์ เดินสำรวจพิสูจน์ทราบภาคพื้นดิน และวิเคราะห์พิกัด ที่ตั้งและขนาดพื้นที่ปลูกพืชเสพติดรายแปลงด้วยเทคโนโลยีภูมิสารสนเทศ (GIS)

2

พัฒนาเทคโนโลยีการสำรวจทางอากาศโดยใช้อากาศยานไร้คนขับ (UAV) เพื่อลดความเสี่ยงของบุคลากรในการบินสำรวจโดยเฮลิคอปเตอร์ และเพิ่มศักยภาพการบินสำรวจพื้นที่ปลูกพืชเสพติดทางอากาศทั้งพื้นที่ลักลอบและการติดตามตรวจสอบพื้นที่ที่ได้รับอนุญาต

3

ยกระดับงานวิชาการสนับสนุนการพัฒนาวิจัยด้านพืชเสพติดของประเทศ โดยศึกษาวิจัยการสำรวจและจัดทำฐานข้อมูลพืชกระท่อม และการพัฒนาระบบสารสนเทศการควบคุมพืชกระท่อมโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน : กรณีศึกษา ตำบลน้ำพุ อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี รวมทั้งสร้างและเชื่อมโยงเครือข่ายหน่วยงาน/องค์กรวิชาการพืชเสพติดของประเทศ

4

พัฒนาเทคโนโลยีภูมิสารสนเทศ โดยพัฒนาระบบฐานข้อมูลติดตามสถานการณ์พืชเสพติด และแอปพลิเคชันสำหรับโทรศัพท์เคลื่อนที่ เสริมสร้างประสิทธิภาพการปฏิบัติงานทั้งของสำนักงาน ป.ป.ส. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การขับเคลื่อนแผนพื้นที่พิเศษ

1 แผนยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. 2560 - 2564

ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติ ได้มีคำสั่ง ที่ 11/2561 ลงวันอังคารที่ 19 มิถุนายน 2561 เรื่อง แผนยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. 2560 - 2564 มาตรการหลักประกอบด้วย การสร้างชุมชนเข้มแข็งและจิตอาสา การบริหารจัดการอย่างบูรณาการ การสกัดกั้นและการปราบปรามยาเสพติด การป้องกันยาเสพติด การบำบัดรักษาผู้เสพยาเสพติด และการติดตามพัฒนาคุณภาพชีวิตขยายผลความมั่นคง เพื่อลดความรุนแรงของปัญหาการค้า และแพร่ระบาดของยาเสพติด มิให้เป็นปัญหาหลักของประชาชนในพื้นที่ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน และเพื่อขยายแนวทางของศาสตร์พระราชาในการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างยั่งยืน โดยมีเป้าหมายผลลัพธ์ คือ หมู่บ้าน/ชุมชน 1,000 แห่ง ในพื้นที่สามารถ แก้ไข/ลดระดับปัญหายาเสพติดได้ในระยะเวลา 5 ปี มีระบบป้องกันสร้างภูมิคุ้มกันให้กับเยาวชนเป้าหมายกลุ่มเสี่ยงทั้งในและนอกระบบสถานศึกษา ผู้เสพที่ผ่านการบำบัดฯ ได้รับการดูแลช่วยเหลือฟื้นฟูกลับสู่ชุมชนได้อย่างมีคุณภาพชีวิต มีผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ดังนี้

1.1 การสร้างชุมชนเข้มแข็งและอาสาสมัคร มุ่งเน้นกระตุ้นความตื่นตัวของชุมชนให้เป็นพลังอาสาสมัครแก้ไขปัญหายาเสพติดด้วยตนเอง ดังนี้

1.1.1 การดำเนินการโดย กอ.รมน. ภาค 4 สน.

1) ขับเคลื่อนมวลชนฐานันนารู โดยจัดกิจกรรมฝึกอบรมมวลชนฐานันนารูในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อสร้างฐานมวลชนให้มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติดระดับหมู่บ้าน/ชุมชน จำนวน 55 รุ่น รวม 4,400 คน การฝึกอบรมวิทยากรฐานันนารู โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นมวลชนที่เคยผ่านการฝึกอบรมจากฐานมวลชน เพื่อยกระดับเป็นวิทยากรกระบวนการให้เกิดชุมชนเข้มแข็งและนำความรู้ไปขับเคลื่อนงานการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่หมู่บ้านเป้าหมาย 1,532 หมู่บ้าน จำนวน 30 รุ่น รวม 2,400 คน และจัดกิจกรรมส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียง ยกระดับคุณภาพชีวิตตามรอยศาสตร์พระราชา จำนวน 14 รุ่น รวม 1,400 คน

2) ขับเคลื่อนโครงการเยาวชนฐานันนารู จัดกิจกรรมค่ายเยาวชนฐานันนารู เพื่อป้องกันภัยยาเสพติดในกลุ่มเยาวชนอายุ 15 ปี ขึ้นไป จำนวน 50 รุ่น รวม 3,600 คน จัดกิจกรรมค่ายเยาวชนฐานันนารูจูเนียร์ เพื่อป้องกันภัยยาเสพติดในกลุ่มเยาวชนอายุ 10 - 14 ปี จำนวน 60 รุ่น รวม 3,600 คน และจัดกิจกรรมครอบครัวสัมพันธ์ฐานันนารูด้านภัยยาเสพติด เพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโทษพิษภัยยาเสพติด จำนวน 8 รุ่น รวม 800 คน

3) จัดทำเวทีประชาคมหมู่บ้านเข้าสู่เวทีระดับตำบล เพื่อให้สอดคล้องกับแผนงานตำบลมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ปัจจุบันได้ดำเนินการจัดทำเวทีประชาคมหมู่บ้านเข้าสู่เวทีระดับตำบล จำนวน 2 ครั้ง จำนวน 576 เวที จาก 288 ตำบล มีผู้เข้าร่วมจัดทำเวทีประชาคมทั้งสิ้น 46,080 คน โดยสามารถรับสมัครอาสาชุมชนป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของแต่ละหมู่บ้านได้ จำนวน 4,539 คน

1.1.2 การดำเนินการโดยฝ่ายปกครอง ดำเนินงานด้านการสร้างชุมชนเข้มแข็งในพื้นที่หมู่บ้าน/ชุมชน โดยฝ่ายปกครอง (กิจกรรมการณรงค์ประชาสัมพันธ์ การพัฒนาแกนนำกลไกปฏิบัติงานในหมู่บ้าน/ชุมชน การประชุมประชาคมหมู่บ้าน การเดินเวรยาม หรือจุดตรวจในหมู่บ้าน/ชุมชน) รวมจำนวน 2,036 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 94.92 จากเป้าหมาย 2,145 แห่ง (ที่มา : ระบบ NISPA)

1.2 การสกัดกั้นและปราบปรามยาเสพติด โดยการตรวจสอบทรัพย์สินคดียาเสพติด มีคดีที่เลขาธิการ ป.ป.ส. มีคำสั่งตรวจสอบทรัพย์สินในพื้นที่ จชต. รวม 101 คดี มูลค่าทรัพย์สิน 51,513,954 บาท และการดำเนินการต่อข้อร้องเรียนของประชาชน จำนวนทั้งสิ้น 193 เรื่อง ดำเนินการแล้ว 158 เรื่อง (ร้อยละ 81.87)

1.3 การป้องกันยาเสพติด

1.3.1 มีการสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดให้เด็กและเยาวชนในสถานศึกษา รวม 2,979 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 88.01 จากเป้าหมาย 3,385 แห่ง ประกอบด้วย 1) กลุ่มเด็กปฐมวัย จำนวน 1,525 แห่ง 2) กลุ่มประถมศึกษา จำนวน 1,129 แห่ง และ 3) กลุ่มมัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา จำนวน 325 แห่ง

1.3.2 มีการสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดในสถานประกอบการ ดังนี้ 1) มีกิจกรรมรณรงค์ให้ความรู้ในสถานประกอบการขนาดใหญ่ 111 แห่ง 2) โรงงานสีขาว 28 แห่ง และ 3) สร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดในสถานประกอบการขนาดเล็กโดยอาสาสมัครแรงงาน (อสร.) จำนวน 450 แห่ง รวม 2,017 คน

1.4 การบำบัดรักษายาเสพติด สามารถนำผู้เสพเข้ารับการบำบัดฟื้นฟู รวมจำนวน 4,440 ราย (ระบบสมัครใจ จำนวน 2,306 ราย ระบบบังคับบำบัด จำนวน 1,625 ราย ระบบต้องโทษ จำนวน 509 ราย) คิดเป็นร้อยละ 29.67 จากเป้าหมาย 14,965 ราย

1.5 การติดตามพัฒนาคุณภาพชีวิต สามารถติดตามผู้ผ่านการบำบัด รวมจำนวน 4,651 ราย (ระบบสมัครใจ จำนวน 2,798 ราย ระบบบังคับบำบัด จำนวน 1,179 ราย ระบบต้องโทษ จำนวน 674 ราย) และให้การช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดได้ 96 คน

2 แผนปฏิบัติการด้านการแก้ไขปัญหายาเสพติดชายแดนภาคเหนือแบบเบ็ดเสร็จ ประจำปี 2564 มีเป้าประสงค์เพื่อสกัดกั้นยาเสพติดจากนอกประเทศ สร้างแนวป้องกันชายแดนที่มีประสิทธิภาพ เป้าหมายการดำเนินงานเชิงพื้นที่ 4 จังหวัดชายแดน ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดเชียงราย จังหวัดแม่ฮ่องสอน และจังหวัดพะเยา มุ่งเน้นเป้าหมายหลักใน 19 อำเภอ 33 ตำบล 47 หมู่บ้าน โดยมีสำนักงาน ป.ป.ส. เป็นหน่วยรับผิดชอบหลักภายใต้กลไกอำนวยการขับเคลื่อนของศูนย์อำนวยการบริหารการแก้ไขปัญหายาเสพติดชายแดนภาคเหนือ (ศอ.บส.ชน.)

ผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

2.1 การตรวจยึดยาเสพติด ดำเนินการได้ ดังนี้ ยาบ้า จำนวน 55.7 ล้านเม็ด ไอซ์ จำนวน 583.71 กิโลกรัม คีตาเม็น จำนวน 23 กิโลกรัม เฮโรอีน จำนวน 1,030.73 กิโลกรัม ฟีน จำนวน 98.75 กิโลกรัม สารโซเดียมไฮยาไนด์ จำนวน 750 กิโลกรัม จับกุมผู้ต้องหา รวม 229 คน

2.2 การจับกุมคดียาเสพติดพื้นที่ภาคเหนือตอนบนกับพื้นที่ 19 อำเภอชายแดน (ตามแผนชายแดนเหนือเบ็ดเสร็จ) พบว่ามีผลการจับกุมคดียาเสพติดในพื้นที่ 19 อำเภอชายแดนจำนวน 2,999 คดี

2.3 การป้องกันปัญหายาเสพติดในพื้นที่ 47 หมู่บ้าน ดำเนินการสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด พัฒนาทักษะชีวิตในเด็กและเยาวชนอายุ 7 - 25 ปี รวมทั้งหมด 8,025 คน และการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่เพื่อการเฝ้าระวังปัญหายาเสพติด กิจกรรมป้องกันยาเสพติดเชิงรุกในเยาวชนกลุ่มเสี่ยงรวมจำนวน 1,144 ราย จำนวน 23 กิจกรรม มีกิจกรรมที่สำคัญประกอบด้วย กิจกรรมด้านกีฬา ดนตรีและการฝึกอาชีพที่เหมาะสมกับพื้นที่ การจัดตั้งชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน 47 หมู่บ้าน จำนวน 808 คนอบรมพัฒนาศักยภาพชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน/ชุมชนจำนวนในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่และเชียงราย รวมจำนวน 778 ราย ดำเนินการเฝ้าระวังปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชนโดยชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน/ชุมชนครอบครัวกลุ่ม จำนวน 47 หมู่บ้าน

2.4 ผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติดเข้ารับการบำบัดรักษารวม ทั้ง 19 อำเภอ จำนวน 11,590 ราย และดำเนินการพัฒนารูปแบบการบำบัดที่เหมาะสมกับพื้นที่ คือค่ายอาสาทำดี โดยความร่วมมือกับมูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์ การนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบำบัดรักษา ติดตาม พัฒนาและพัฒนาคุณภาพชีวิต ในรูปแบบ CBTx

2.5 มาตรการฟื้นฟูและการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยสถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระ สืบสานแนวทางพระราชดำริมูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์ ร่วมกับสำนักงาน ป.ป.ส. และกระทรวงมหาดไทย เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนในพื้นที่หมู่บ้าน/ชุมชนที่อยู่ติดแนวชายแดนภาคเหนือ ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด โดยการประยุกต์ใช้แนวทางพระราชดำริและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ศาสตร์พระราชาทำราแม่ฟ้าหลวง โดยการกระตุ้นต่อมคิด กระตุ้นต่อมทำ และร่วมพาทำ มีผลการดำเนินงานสำคัญดังนี้

2.5.1 การพัฒนาศักยภาพผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่รวม 12,130 ราย มีการจัดตั้งผู้ประสานงานระดับพื้นที่หรือ Mr.AD 1 - 3 รวมจำนวน 126 ราย

2.5.2 การสำรวจ วิเคราะห์และค้นข้อมูลด้านเศรษฐกิจ สังคม ร่วมกับมหาวิทยาลัยพะเยาครบจำนวน 47 หมู่บ้าน/ชุมชน

2.5.3 การจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเชิงคุณภาพ เพื่อบูรณาการแผนงาน งบประมาณร่วมกับแผนพัฒนาจังหวัดรายปีจำนวน 47 หมู่บ้าน/ชุมชน

2.5.4 การสนับสนุนกิจกรรมเพื่อการพัฒนาในทุกระดับให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาหมู่บ้านเชิงคุณภาพ และมีการแก้ไขปัญหาตามความต้องการเร่งด่วน Quick win การพัฒนาคุณภาพชีวิตโดยเฉพาะด้านแหล่งน้ำ ภาคการเกษตรและกิจกรรมด้านสังคม รวมจำนวน 82 โครงการ ส่งผลให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับผลประโยชน์ จำนวน 8,683 หลังคาเรือน พื้นที่รวม 15,139 ไร่

3 การติดตามผลการดำเนินงานโครงการแก้ไขปัญหาฝิ่น พื้นที่อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ ประจำปี 2564 มีผลการดำเนินงาน โดยสรุปดังนี้

3.1 สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่ พบพื้นที่ปลูกฝิ่นในตำบลนาเกียนเพียง 3.91 ไร่ และมีการตัดทำลายอย่างมีส่วนร่วมทั้งหมด ไม่ส่งผลกระทบต่อปัญหาพื้นที่ปลูกฝิ่นในพื้นที่อีกต่อไป ในพื้นที่มีผู้เสพ ผู้ติดยาฝิ่นในพื้นที่ตำบลนาเกียนที่เข้ารับการบำบัดรักษา 130 ราย เข้ารับการบำบัดอย่างต่อเนื่อง 66 ราย ไม่ต่อเนื่อง 32 ราย เสียชีวิต 3 ราย ไม่มารับยาเมทาโดน 28 ราย และหายขาดไม่เกี่ยวข้องเลย 1 ราย โดยมีชุดมวลชนสัมพันธ์ ศูนย์อำนวยการแก้ไขปัญหาความมั่นคงพื้นที่อำเภออมก๋อย (ศมพ.อ.อมก๋อย) ร่วมดำเนินงานเฝ้าระวังยาเสพติดในพื้นที่ตำบลนาเกียนอย่างต่อเนื่อง

3.2 ปัญหาที่ยังคงค้าง : ในพื้นที่ยังพบปัญหาที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดในด้านอื่น ๆ คือ

3.2.1 มีรายงานการซื้อขายยาเมทาโดนในพื้นที่

3.2.2 ยังคงพบว่ามียาเสพติด (ยาบ้า) ในพื้นที่ยังไม่ถูกดำเนินการ

3.2.3 ผู้เข้ารับการบำบัดรักษาแบบ harm reduction มารับการติดตามและรับยาเมทาโดนลดลงอย่างต่อเนื่อง จำเป็นต้องมีมาตรการกระตุ้น

3.2.4 การแพร่ระบาดของยาบ้า เนื่องจากราคายาบ้าลดลงมาก สาเหตุมาจากคนในพื้นที่หันมาใช้ยาบ้าเนื่องจากทดแทนการหักดิบฝิ่น

3.2.5 พบการใช้ยาเสพติดหลายชนิดพร้อมกันและพบมีอาการทางจิตเวชควบคู่กันไปด้วย

2. แนวทางการบริหารจัดการอย่างบูรณาการ

การพัฒนาบุคลากรผู้ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

สำนักงาน ป.ป.ส. ดำเนินการพัฒนาบุคลากรผู้ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ทั้งของสำนักงาน ป.ป.ส. และหน่วยงานภาคีต่าง ๆ ภายในประเทศ เพื่อเสริมสมรรถนะของบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานรองรับยุทธศาสตร์ตามแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2563 - 2565 โดยปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 มีการดำเนินการดังนี้

1. การพัฒนาบุคลากรของสำนักงาน ป.ป.ส.

สำนักงาน ป.ป.ส. ได้ดำเนินการพัฒนาข้าราชการ/เจ้าหน้าที่ภายในสำนักงาน ป.ป.ส. ระดับต่าง ๆ เพื่อเพิ่มพูนและพัฒนาความรู้ความสามารถ ทักษะและสมรรถนะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานในตำแหน่งต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น มีความเป็นมืออาชีพในฐานะที่เป็นหน่วยงานหลักด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของประเทศ และส่งเสริมให้บุคลากรภายในได้พัฒนาตนเองเพื่อความก้าวหน้าในสายอาชีพ โดยการจัดการอบรม อาทิ

- 1.1 นักบริหารยุทธศาสตร์การป้องกันและปราบปรามยาเสพติดระดับสูง
- 1.2 หลักสูตรเพิ่มประสิทธิภาพการสืบสวนขยายผลและยึดทรัพย์คดียาเสพติด
- 1.3 หลักสูตรการพัฒนาศักยภาพเตรียมความพร้อมอัครราชทูตที่ปรึกษาด้านควบคุมยาเสพติด
- 1.4 หลักสูตรการสืบสวนปราบปรามยาเสพติดผ่านโซเชียลมีเดียและระบบขนส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์
- 1.5 หลักสูตรการสืบสวนปราบปรามยาเสพติดผ่านโซเชียลมีเดีย (ระดับ Advance)
- 1.6 โครงการพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่เพื่อเพิ่มพูนองค์ความรู้ด้านการบริหารการเงินการคลังและพัสดุ
- 1.7 หลักสูตรเทคนิคการเขียนหนังสือราชการ
- 1.8 หลักสูตร Visual Thinking และ Idea mapping เพื่อการพัฒนาทีม
- 1.9 โครงการจัดการองค์ความรู้ สำนักงาน ป.ป.ส. (สร้างการรับรู้ภายในองค์กร)

2. การพัฒนาบุคลากรของหน่วยงานภาคี

ปัญหาเสพติดเป็นภัยอันตรายที่คุกคามมวลมนุษยชาติทั่วโลก เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้คุณภาพของประชากรต่ำลง ซึ่งส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศและก่อให้เกิดปัญหาทางสังคมที่บั่นทอนเศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศ การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของหน่วยงานภาคีต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน และเพื่อให้ภาคีมีความรู้ ความเข้าใจ สามารถปฏิบัติงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดสำนักงาน ป.ป.ส. ได้จัดการฝึกอบรมให้แก่บุคลากรเหล่านี้ในหลักสูตรต่าง ๆ อาทิ หลักสูตรเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. เป็นต้น

การปรับปรุงและพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 สำนักงาน ป.ป.ส. ได้ดำเนินการปรับปรุงและพัฒนากฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้มีความทันสมัยสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ รวมทั้งนโยบายของรัฐบาลที่ได้แถลงต่อรัฐสภา ตลอดจนปรับปรุงบทบัญญัติให้สอดคล้องกับผลการประชุมสมัชชาสหประชาชาติสมัยพิเศษว่าด้วยปัญหาเสพติดโลก ค.ศ. 2019 (The 2019 United Nations General Assembly Special Session on the World Drug Problem - UNGASS 2016) นอกจากนี้ยังได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายให้สอดคล้องกับนโยบายการควบคุมตัวยาเสพติดที่มุ่งแก้ไขกฎหมายที่เป็นอุปสรรคหรือภาระต่อการดำรงชีวิตของประชาชน ดังนี้

- 1 พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2564
(ถอดฟิชกระท่อมจากยาเสพติดให้โทษ)
มีผลใช้บังคับวันที่ 24 สิงหาคม 2564

ผลการดำเนินงาน

ประชาชนสามารถพัฒนาต่อยอดการใช้ประโยชน์จากพืชกระท่อมให้เป็นพืชเศรษฐกิจ สร้างมูลค่าและสร้างรายได้ให้แก่ประเทศไทย การใช้ประโยชน์ทางการแพทย์ การศึกษาวิจัย

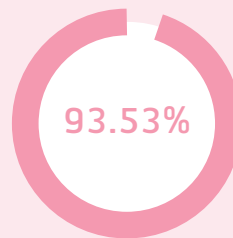
- 2 ร่างพระราชบัญญัติพืชกระท่อม พ.ศ. (การกำกับดูแลและป้องกันการใช้พืชกระท่อมในทางที่ผิดภายหลังถอดจากยาเสพติดให้โทษ) สถาปนาพระราชกฤษฎีกามีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ 8 กันยายน 2564 และวุฒิสภาลงมติรับหลักการในวาระที่ 1 ในวันที่ 13 กันยายน 2564

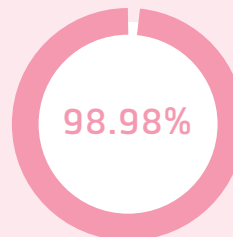
- 3 การเสนอร่างกฎหมาย จำนวน 3 ฉบับ ได้แก่
1) ร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. 2) ร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด 3) ร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ... ปัจจุบัน อยู่ระหว่างนายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้าฯ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา ตามขั้นตอนนิติบัญญัติต่อไป

การบริหารจัดการงบประมาณ

1 แผนงานบูรณาการป้องกัน ปราบปราม และบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด ได้รับจัดสรรงบประมาณตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 จำนวน 6,129,232,300 บาท เหลืองบประมาณหลังโอนเปลี่ยนแปลง จำนวน 6,129,173,300 บาท มีผลการเบิกจ่าย จำนวน 5,732,470,685.26 บาท คิดเป็นร้อยละ 93.53

2 สำนักงาน ป.ป.ส. ได้รับจัดสรรงบประมาณตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 จำนวน 3,128,445,000 บาท มีผลการเบิกจ่าย จำนวน 3,096,463,597.05 บาท คิดเป็นร้อยละ 98.98 ประกอบด้วย

2.1 งบประมาณที่สำนักงาน ป.ป.ส. ใช้ดำเนินการเอง จำนวน 2,667,745,163.28 บาท มีผลการเบิกจ่าย จำนวน 2,640,079,012.30 บาท คิดเป็นร้อยละ 98.96

2.2 งบประมาณที่สนับสนุนให้หน่วยงานอื่นเบิกจ่ายแทน จำนวน 460,699,836.72 บาท มีผลการเบิกจ่าย จำนวน 456,384,584.75 บาท คิดเป็นร้อยละ 99.06

การประกาศเกียรติคุณแก่บุคคลและองค์กรที่มีผลงานยอดเยี่ยมและดีเด่นในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2564 ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล สำนักงาน ป.ป.ส. ร่วมกับ มูลนิธิ พล.ต.อ.เกา สารสิน จัดพิธีมอบโล่ประกาศเกียรติคุณแก่บุคคลและองค์กรที่มีผลงานยอดเยี่ยมและดีเด่นในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดประจำปี 2564 เพื่อเชิดชูเกียรติและสร้างขวัญกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานด้านยาเสพติด โดยมี นายวิชณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี เป็นประธานในพิธี พร้อมด้วย นายสมศักดิ์ เทพสุทิน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม นายวิชัย ไชยมงคล เลขาธิการ ป.ป.ส. และนายกลิ่นท์ สารสิน ประธานกรรมการมูลนิธิ พล.ต.อ.เกา สารสิน

สำหรับในปี 2564 มีบุคคลและองค์กรที่เข้ารับโล่ประกาศเกียรติคุณจำนวนทั้งสิ้น 77 ราย แบ่งเป็น ผู้ได้รับโล่ประกาศเกียรติคุณระดับดีเด่นที่ได้รับเงินสนับสนุนจากมูลนิธิ พล.ต.อ. เภา สารสิน 5 ราย ผู้ได้รับโล่ประกาศเกียรติคุณระดับยอดเยี่ยม 3 ราย ผู้ได้รับโล่ประกาศเกียรติคุณระดับดีเด่น แบ่งเป็น 5 ด้าน 58 และผู้ได้รับโล่เชิดชูเกียรติในการปฏิบัติงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด 16 ราย

การรณรงค์ประชาสัมพันธ์เนื่องในวันต่อต้านยาเสพติดโลก (26 มิถุนายน)

ตามมติการประชุมสมัชชาใหญ่องค์การสหประชาชาติ เมื่อเดือนมิถุนายน 2530 ได้กำหนดให้วันที่ 26 มิถุนายนของทุกปี เป็นวันต่อต้านยาเสพติดโลก ประเทศไทยได้ยึดถือปฏิบัติและยืนยันเจตนารมณ์อย่างแน่วแน่ที่จะร่วมกับประชาคมโลกในการรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด โดยมีหน่วยงาน/องค์กรภาคีที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ร่วมกันจัดกิจกรรมรณรงค์พิเศษต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2530 จนถึงปัจจุบัน

รัฐบาลจึงได้ให้ความสำคัญกับการรณรงค์ประชาสัมพันธ์และการสร้างความรับรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องแก่ประชาชน โดยเฉพาะเรื่องที่อยู่ในความสนใจของสังคม หรือการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ดังนั้น การรณรงค์ประชาสัมพันธ์จึงเป็นส่วนสำคัญในการสร้างการรับรู้ให้แก่ประชาชนให้มีความรู้ความเข้าใจ รวมทั้งตระหนักถึงความสำคัญในการแก้ไขปัญหาเสพติด และเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชนของตนเองให้ปลอดภัยจากยาเสพติดได้อย่างยั่งยืน

เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ยังมีแนวโน้มการแพร่ระบาดอย่างต่อเนื่อง และปริมาณการติดเชื้อไวรัสฯ ของประชาชนยังเพิ่มมากขึ้น และในทางสาธารณสุขกำหนดให้ต้องมีการเว้นระยะห่างในการทำกิจกรรม ซึ่งอาจทำให้การจัดกิจกรรม ในการแสดงพลังของประชาชนเนื่องในวันต่อต้านยาเสพติดโลก (26 มิถุนายน) ประจำปี 2564 ทำได้ยาก ส่งผลให้เป็นอุปสรรคในการจัดกิจกรรม

สำนักงาน ป.ป.ส. ได้ดำเนินการรณรงค์ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ให้กลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้เกิดการสร้างกระแสของการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการแก้ไขปัญหาเสพติดผ่านกลไกขับเคลื่อนในระดับพื้นที่ บูรณาการสถานศึกษา องค์กรเยาวชน ศูนย์อำนวยการประสานงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดภาคเยาวชน (ศอ.ปส.ย.) หมู่บ้าน/ชุมชน ชุมชนเข้มแข็ง หมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน องค์กรศาสนา กลุ่มจิตอาสา/อาสาสมัคร เครือข่ายสภาเกษตรกร สถานประกอบการ หน่วยงานราชการ และหน่วยงานภาคี ที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและเอกชน ร่วมรณรงค์ประชาสัมพันธ์เนื่องในวันต่อต้านยาเสพติดโลก (26 มิถุนายน) ประจำปี 2564 โดยสำนักงาน ป.ป.ส. ได้ดำเนินการรณรงค์ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่สร้างการรับรู้ให้กับประชาชน เนื่องในวันต่อต้านยาเสพติดโลก (26 มิถุนายน) ประจำปี 2564 ในห้วงเดือนมิถุนายน ผ่านช่องทางสื่อแขนงต่าง ๆ อาทิ โทรทัศน์ วิทยุ สื่อสิ่งพิมพ์ เว็บไซต์ และสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ทั้งนี้ ได้ดำเนินการผลิตสื่อเพื่อสนับสนุนให้กับหน่วยงาน/องค์กรที่เกี่ยวข้อง ทั้งในส่วนกลางและภูมิภาคนำไปเผยแพร่สร้างการรับรู้ให้แก่ประชาชน ดังนี้

- 1 จัดทำสื่อต้นแบบป้ายรณรงค์ประชาสัมพันธ์เนื่องในวันต่อต้านยาเสพติดโลก (26 มิถุนายน) ประจำปี 2564 สำหรับประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) หรือเว็บไซต์ของหน่วยงาน เพื่อนำไปเผยแพร่ สร้างการรับรู้ให้แก่ประชาชน
- 2 จัดทำสื่อต้นแบบรณรงค์และสร้างการรับรู้แก่ประชาชนเนื่องในวันต่อต้านยาเสพติดโลกฯ เพื่อนำไปผลิตและรณรงค์ในพื้นที่

- 3 สื่อรณรงค์เพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมออนไลน์แก่สำนักงาน ป.ป.ส.กท.ม.และสำนักงาน ป.ป.ส.1 - 9 ในการนำไปรณรงค์ในพื้นที่ เพื่อให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมเนื่องในวันต่อต้านยาเสพติดโลก

4 จัดทำคลิปประชาสัมพันธ์เพื่อให้ห่างไกลจากยาเสพติด สื่อสารผ่านผู้มีชื่อเสียง จำนวน 7 คน ได้แก่

คนที่ 1

นายกันต์ กันตถาวร
พิธีกรและนักแสดง

คนที่ 2

นายภาณุ เดชหัตถิน
(หมอแล็บแพนด้า)
นักเทคนิคการแพทย์

คนที่ 3

นางสาวลลนา ก้องธรนินทร์
(หมอเจี๊ยบ)
ศิลปินนักแสดง

คนที่ 4

นายชย ประทุมวรรณ
(แก๊ง)
ศิลปินนักร้อง

คนที่ 5

นายอรุณ พล โพธิ์หาญรัตนกุล
(เสือร้องไห้)
ศิลปินนักร้อง

คนที่ 6

นายวรยศ บุญทองนุ่ม
(แพท พาวเวอร์แพท)
ศิลปินนักร้อง

คนที่ 7

นายณัฐวุฒิ สุวรรณรัตน์
(มาริโอ้ เมาเร่อ)
ศิลปินนักแสดง

ทั้งนี้ เพื่อสร้างการรับรู้ถึงแนวทาง การใช้ชีวิต พัฒนาและต่อยอดไปให้ถึงจุดสูงสุด รู้คุณค่าของตัวเอง เลือกทำสิ่งที่ดีให้กับตนเองและคนรอบข้าง ส่งผลให้มีชีวิตที่ห่างไกลจากยาเสพติด โดยเผยแพร่ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media)

5 จัดทำวีดิทัศน์เนื่องในวันต่อต้านยาเสพติดโลก (26 มิถุนายน) ประจำปี 2564 เพื่อสร้างกระแส และปลูกฝังความร่วมมือเพื่อต่อต้านยาเสพติดให้หมดจากประเทศไทย ด้วยจุดมุ่งหมายเดียวกัน คือ “สังคมไทยปลอดภัยจากยาเสพติด”

- 6 เทปบันทึกภาพนายกรัฐมนตรีอ่านคำปราศรัยเนื่องในวันต่อต้านยาเสพติดโลก (26 มิถุนายน) ประจำปี 2564 โดยสรุปสาระสำคัญของคำสำคัญ ดังนี้

**“รัฐบาลมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหายาเสพติดตามมติที่ประชุมของสหประชาชาติ
ในการแก้ไขปัญหายาเสพติดแนวใหม่ โดยมุ่งเน้นลงโทษทางอาญา และยึดทรัพยากร
ผู้ผลิต ผู้ค้ายาเสพติด”**

- **ด้านการปราบปรามยาเสพติด** ได้นำเทคโนโลยีและเครื่องมือสมัยใหม่เข้ามาช่วยในงานสืบสวน สอบสวน ตลอดจนอบรมพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ให้ล้ำหน้ากว่าผู้ค้ายาเสพติด ตลอดจนการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เป็นอุปสรรคในการทำงาน
- **ด้านการบำบัดรักษาผู้เสพยาเสพติด** ให้ถือว่าผู้เสพเป็นเหยื่อ เป็นผู้ป่วยที่จะต้องเข้ารับการบำบัดรักษา โดยนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม รวมถึงการฝึกอบรมให้ผู้ผ่านการบำบัดรักษาที่มีความสนใจได้มีอาชีพสามารถดูแลตนเองต่อไปได้ และมีการติดตามผู้ผ่านการบำบัดรักษาอย่างเป็นระบบ
- **ด้านการป้องกันยาเสพติด** นอกจากจะป้องกันไม่ให้คนเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการเสพยาเสพติดแล้ว ยังต้องป้องกันไม่ให้คนเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับวงจรการค้ายาเสพติดด้วย โดยดำเนินการพัฒนาหลักสูตรการให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด บรรจุลงในหลักสูตรของการศึกษาทุกระดับ รวมถึงการสร้างความเข้มแข็งให้กับหมู่บ้านชุมชน การจัดตั้งกองทุนแม่ของแผ่นดิน และการนำเอาแนวทางของสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา นเรนทิราเทพยวดี กรมหลวงราชสาริณีสิริพัชร มหาวัชรราชธิดา ในการทำโครงการพัฒนาทางเลือก เพื่อให้การแก้ไขปัญหายาเสพติดเป็นไปอย่างยั่งยืน

นอกจากนี้ รัฐบาลยังมีนโยบายการนำพืชเสพติดมาใช้ประโยชน์ในการศึกษาวิจัย เพื่อใช้ประโยชน์ในทางการแพทย์ และพัฒนาต่อยอดให้เป็นพืชเศรษฐกิจต่อไป

7 เทปบันทึกภาพรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม อ่านสารเนื่องในวันต่อต้านยาเสพติดโลก (26 มิถุนายน) ประจำปี 2564

"ปัญหาเสพติดเป็นปัญหาที่ทุกคนต้องให้ความสำคัญ ซึ่งสถาบันครอบครัวถือว่าสำคัญยิ่งที่จะต้องทำหน้าที่สอดส่องดูแลลูกหลานของท่าน ต้องเข้าใจ และชี้นำลูกหลานไปในทางที่ดี เพื่อไม่ให้หลงผิดเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด"

8 อินโฟกราฟิกความรู้ทั่วไปและการรณรงค์เกี่ยวกับยาเสพติด ข้อความประชาสัมพันธ์สร้างกระแส เนื่องในวันต่อต้านยาเสพติดโลก เกมสำหรับถาม-ตอบปัญหาออนไลน์ ฯลฯ

จงเลือกจับคู่คำตอบที่ใช่

1. สัตว์ร่อย	2. ช่วงนอน	3. 14 กรกฎาคม
4. ป่าบึงรักษา	5. เสียนยา	6. 26 มิถุนายน
7. เกาะเลกรา	8. สายด่วน 1386	9. ทุกวัน, ยึดถาวร

1. ยาเสพติดสูตรรกร (เคตา+เฮโรอีน) =

2. อาการอย่างหนึ่งของคนอยากยาเสพติด =

3. วันต่อต้านยาเสพติดโลก =

4. แจ้งเบาะแสยาเสพติด =

5. ติดยาแล้วอยากเลิก -

6. คนค้ายาเสพติด =

26 มิถุนายน วันต่อต้านยาเสพติดโลก

ชีวิตจะมีสุข ถ้าคุณหยุดข้องเกี่ยวกับยาเสพติด

โทร. 1165

24h

26 มิถุนายน วันต่อต้านยาเสพติดโลก

สำนักงาน ป.ป.ส. กระทรวงยุติธรรม

26 มิถุนายน

เจ้าหน้าที่สายด่วน 1386

การประชุมเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงาน การป้องกันและปราบปรามยาเสพติดที่สำคัญต่าง ๆ

1. การประชุมคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.)

นายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี เป็นประธานการประชุมคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) ครั้งที่ 3/2563 เมื่อวันศุกร์ที่ 13 พฤศจิกายน 2563 ณ ตึกบัญชาการ 1 ทำเนียบรัฐบาล โดยมี นายอนุชา นาคาศัย รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี นายสมศักดิ์ เทพสุทิน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม นายอนุทิน ชาญวีรกูล รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข นายวิศิษฐ์ วิศิษฐ์สรอรรถ ปลัดกระทรวงยุติธรรม ผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และนายวิชัย ไชยมงคล เลขาธิการ ป.ป.ส. ในฐานะกรรมการและเลขานุการฯ เข้าร่วมประชุม

สำหรับการประชุมครั้งนี้มีวาระสำคัญคือ เพื่อติดตามความคืบหน้าในการดำเนินงาน การปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยสำนักงาน ป.ป.ส. ได้รายงานถึงร่างประมวลกฎหมายยาเสพติดที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการสิทธิการของรัฐธรรมนูญ การปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับพืชกระท่อม ซึ่งมีความคืบหน้าไปมาก โดยขณะนี้ ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่มีหลักการสำคัญคือการถอดพืชกระท่อมออกจากยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 อยู่ระหว่างเสนอบรรจุในวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ขณะที่ร่างพระราชบัญญัติพืชกระท่อม พ.ศ. ที่มีหลักการสำคัญคือ การกำหนดมาตรการควบคุมพืชกระท่อมเพื่อป้องกันมิให้เด็กและเยาวชนเข้าถึงพืชกระท่อม และป้องกันมิให้มีการนำพืชกระท่อมไปใช้ในทางที่ผิด โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการแล้ว และอยู่ระหว่างการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ขณะเดียวกัน สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) ยังรายงานความคืบหน้าร่างกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการเสพและการครอบครองพืชกระท่อมในท้องที่ที่ประกาศให้เสพพืชกระท่อมได้โดยไม่เป็นความผิด พ.ศ. ซึ่งกำหนดให้เสพได้ตามวิถีชาวบ้าน และผู้เสพจะต้องขึ้นทะเบียนกับสำนักงาน ป.ป.ส. ก่อน โดยร่างฯ ดังกล่าวอยู่ระหว่างการเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขลงนามในหนังสือเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่ออนุมัติในหลักการต่อไป

นอกจากนี้ ได้มีวาระพิจารณาที่สำคัญคือ พิจารณาเห็นชอบให้พื้นที่นาร่อง 135 หมู่บ้าน/ชุมชน เป็นท้องที่ที่ให้เสพพืชกระท่อมได้โดยไม่เป็นความผิด ตามมาตรา 58/2 แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562 หลังจากที่สำนักงาน ป.ป.ส. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการเตรียมการรองรับเป็นที่พื้นที่นาร่องครบทุกขั้นตอนแล้ว โดยที่ประชุมมีมติเห็นชอบต่อวาระพิจารณาดังกล่าว และมอบหมายให้กระทรวงสาธารณสุขดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องก่อนลงนามในประกาศต่อไป

ทั้งนี้ ที่ประชุมยังได้มีการพิจารณาการกำหนดท่าทีของประเทศไทยในการลงคะแนนเสียงรับหรือไม่รับข้อเสนอ 6 ข้อ ขององค์การอนามัยโลก (WHO) เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงขอบเขตการควบคุมกัญชาและสารที่เกี่ยวข้องกับกัญชา เพื่อใช้ประโยชน์ทางการแพทย์ และทางการแพทย์มากยิ่งขึ้น ได้แก่

1	ถอดกัญชาและยางกัญชาออกจากตารางที่ 4 ของอนุสัญญาเดี่ยวว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ ค.ศ. 1961 แต่ไปควบคุมอยู่ในตารางที่ 1 ของอนุสัญญาฯ ดังกล่าวแทน
2	เพิ่มสารสังเคราะห์กัญชาโดรนาบินอล (Dronabinol) และสเตอริโอไอโซเมอร์ (Stereoisomers) ทั้งหมดของโดรนาบินอล ให้อยู่ภายใต้การควบคุมในตารางที่ 1 ของอนุสัญญาฯ ค.ศ. 1961 และถอดออกจากตารางที่ 2 ของอนุสัญญาฯ ว่าด้วยวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ค.ศ. 1971
3	เพิ่มสารสกัดกัญชา THC หรือสารที่เป็นไอโซเมอร์กับโดรนาบินอล (เรียกอีกชื่อหนึ่งว่า Delta-9-THC) ให้อยู่ภายใต้การควบคุมในตารางที่ 1 ของอนุสัญญาฯ ค.ศ. 1961 และถอดออกจากตารางที่ 1 ของอนุสัญญาฯ ค.ศ. 1971
4	ถอดคำว่า “สารสกัดและทิงเจอร์ของกัญชา” (Extracts and Tinctures of Cannabis) ออกจากตารางที่ 1 ของอนุสัญญาฯ ค.ศ. 1961
5	เพิ่มคำอธิบายในเชิงอรรถภายใต้ตารางที่ 1 ของอนุสัญญาฯ ค.ศ. 1961 ว่าวัตถุตำรับหรือยาเตรียม (Preparation) ที่มี Cannabidiol (CBD) เป็นส่วนประกอบหลักหรือเรียกรวมว่า CBD Preparation ซึ่งมีความเข้มข้นของ Delta-9-THC ไม่เกิน 0.2% จะไม่อยู่ภายใต้การควบคุมในตารางที่ 1 ของอนุสัญญาฯ ค.ศ. 1961
6	เพิ่มตำรับยากัญชาและโดรนาบินอล (Pharmaceutical preparations of Cannabis and Dronabinol) ให้อยู่ภายใต้การควบคุมในตารางที่ 3 ของอนุสัญญาฯ ค.ศ. 1961

โดยประเทศไทยเป็นประเทศสมาชิกที่มีสิทธิลงคะแนนเสียงต่อข้อเสนอดังกล่าวในการประชุมสมัยต่อเนื่องของคณะกรรมการยาเสพติด สมัยที่ 63 ระหว่างวันที่ 2 - 4 ธันวาคม 2563 ณ กรุงเทพมหานคร ประเทศออสเตรีย ทั้งนี้ ประเด็นดังกล่าวเป็นประเด็นที่อ่อนไหว และประเทศสมาชิกต่าง ๆ มีความข้อเสนอของ WHO แตกต่างกัน จึงต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ ซึ่งสำนักงาน ป.ป.ส. ได้จัดการประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คือ สำนักงาน อย. และกระทรวงการต่างประเทศ ต่อการพิจารณาข้อเสนอดังกล่าว โดยสำนักงาน อย. เสนอว่าประเทศไทยควรลงคะแนนรับข้อเสนอ 4 ข้อด้วยกัน คือ ข้อ 1, 2, 3 และ 5 และไม่รับข้อเสนอในข้อ 4 และ 6 เนื่องจากสอดคล้องกับนโยบายและกฎหมายภายในของประเทศไทยในเรื่องนี้ ซึ่งที่ประชุมมีมติเห็นชอบต่อข้อเสนอการลงคะแนนดังกล่าว และมอบหมายให้ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศของประเทศไทยประจำองค์การสหประชาชาติ ณ กรุงเทพมหานคร เป็นผู้แทนทางการประเทศไทยในการลงคะแนนต่อไป

2. การประชุมศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติ (ศอ.ปส.)

เมื่อวันศุกร์ที่ 27 พฤศจิกายน 2563 ที่อาคารเนกประสงค์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ (สปท.) นายสมศักดิ์ เทพสุทิน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เป็นประธานเปิด “แผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2564” โดยมี นายอนุชา นาคาศัย รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี นายวิศิษฐ์ วิศิษฐ์สรอรรถ ปลัดกระทรวงยุติธรรม นายวิชัย ไชยมงคล เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (เลขาธิการ ป.ป.ส.) พล.อ.ปริพัฒน์ ผลสินธุ์ รองผู้บัญชาการทหารสูงสุด พล.อ.อ.นรินทร์ ปุณศรี รองปลัดกระทรวงกลาโหม นายวีรัส ประเศรษโฐ ที่ปรึกษาด้านความมั่นคง ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย นายสาคร ตั้งวรณันวิบูลย์ ผู้พิพากษาศาลฎีกา นายอุทัย สันมา อธิบดีอัยการสำนักงานคดียาเสพติด สำนักงานอัยการสูงสุด พล.ต.ท.มนตรี ยัมแย้ม ผู้บัญชาการกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด นายคริสโตเฟอร์ ดี. นีลเซน และหัวหน้าส่วนราชการทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในส่วนกลาง และภูมิภาค ทั้งพลเรือน ตำรวจ ทหาร และผู้แทนภาคประชาชน เข้าร่วมงาน

นายสมศักดิ์ เทพสุทิน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม กล่าวเปิดงานว่า ตนในนามของผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติ (ศอ.ปส.) จุดเน้นของแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2564 เน้นเรื่องการสืบสวนขยายผลทำลายเครือข่ายการค้ายาเสพติดทุกระดับ ตัดวงจรทางการเงิน ยึดทรัพย์สิน กลุ่มการค้ายาเสพติดมิให้นำเงินมาเป็นทุนในการค้ายาเสพติดหรือขยายธุรกิจผิดกฎหมายต่าง ๆ โดยเน้นบูรณาการการบังคับใช้กฎหมายของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามหลักนิติธรรม ซึ่งพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้มอบนโยบายในการดำเนินงานไปแล้ว เมื่อวันศุกร์ที่ 17 กรกฎาคม 2563 ปัญหาเสพติดเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารประเทศ ที่ผ่านมามีการขยายยาเสพติดหลักมาทางสามเหลี่ยมทองคำ และยังพบการขยายผ่านทางออนไลน์ ทำให้ประชาชนเดือดร้อนและเป็นความท้าทายที่สำคัญของหน่วยงานรัฐ ซึ่งรัฐบาลให้ความสำคัญเรื่องปัญหาเสพติดและมีการกำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติไว้ด้วย

การแก้ไขปัญหายาเสพติดในปีงบประมาณ 2564 เราต้องเน้นการยึดทรัพย์สินและขยายผลการสืบสวน เพื่อไปถึงต้นตอของเครือข่ายผู้ค้ายาเสพติด เพื่อลดปัญหายาเสพติดในสังคม เพิ่มความปลอดภัยให้กับประชาชน และขยายการยึดทรัพย์สินจากปีที่แล้ว สำหรับในปี 2564 ได้กำหนดเป้าหมายการขยายผล และยึดทรัพย์สินเครือข่ายยาเสพติด 10 เท่า หรือคิดเป็นมูลค่าทรัพย์สินประมาณ 6,000 ล้านบาท เพื่อให้การดำเนินงานแก้ไขปัญหายาเสพติดเป็นไปตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล ขอให้ทุกหน่วยงานให้ความสำคัญในการปราบปรามยาเสพติด ดังนี้ ขอให้สำนักงาน ป.ป.ส. พัฒนากลไกความร่วมมือระหว่างประเทศในการช่วยกันแก้ปัญหา เช่น สำนักงานปราบปรามยาเสพติดแห่งสหรัฐอเมริกา (DEA) อย่างการจับกุมสารเคมีที่โคดังบางปะกง เราต้องเรียนรู้ในสิ่งใหม่ ๆ ที่เราไม่เคยเจอ รวมถึงการขยายผ่านทางบิทคอยน์ ดังนั้นเราต้องเรียนรู้ในเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่พัฒนาอยู่ตลอดให้เท่าทัน รวมถึงการทำความเข้าใจกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั่วประเทศ เพื่อให้แต่ละจังหวัดทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ให้ส่วนกลางทำงานอย่างเดียว โดยให้สำนักงาน ป.ป.ส. เป็นหน่วยงานกลางในการประสาน

ร.ม.ย.ยุติธรรม กล่าวอีกว่า ส่วนฝ่ายปราบปรามขอให้เน้นการทำลายเครือข่าย ตัดวงจรทางการเงิน ไม่ให้นำเงินมาขยายเครือข่าย โดยบูรณาการบังคับใช้กฎหมายร่วมกัน และกำหนดตัวชี้วัดให้ชัดเจน ในเรื่องของการยึดทรัพย์สินเราจะใช้มาตรการที่เกี่ยวข้องใน พ.ร.บ. มาตรการ 2534 หรือ พ.ร.บ. ป.ป.ง. ในส่วนที่ 2 ว่าท่านสามารถทำความเข้าใจกับ พ.ร.บ. มาตรการได้มากน้อยขนาดไหน เพราะ พ.ร.บ. ฉบับนี้ส่วนใหญ่ที่ผ่านมาเรายังไม่ค่อยได้ใช้เต็มกำลัง และหน่วยปราบปรามต้องสามารถประสานงาน ร่วมกับ ป.ป.ง. นี้คือรูปแบบของการยึดทรัพย์สิน เพราะหากเราไม่ทำงานบูรณาการ เราจะไม่สามารถเดินหน้ายึดทรัพย์สินตัดวงจร ยาเสพติดได้ ซึ่งต้องมีการสัมมนาทำความเข้าใจ พูดคุยกัน จึงให้สำนักงาน ป.ป.ส. เป็นเจ้าภาพในการประสานงาน ที่ผ่านมาระบบยาเสพติดได้ง่าย แต่เราต้องจ่ายค่าจำคุกมากกว่ามูลค่าต้นทุนยาเสพติด เราจึงต้องค่อย ๆ ลดให้เท่ากับต้นทุน จะลดมากกว่านี้ยังไม่ได้ เพราะคนจะหาว่าเราลดรางวัลนำจับ ซึ่งตอนนี้เรามีร่าง พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษที่อยู่ในการพิจารณาของรัฐสภา ซึ่งหากผ่าน การยึดทรัพย์สินตัดวงจรเครือข่าย ผู้นำจับจะได้รางวัลมากกว่าการจับเม็ดยา และสำนักงาน ป.ป.ส. ควรจะมีเครื่องมือให้เจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ในการจัดการกับเครือข่ายค้ายาเสพติดด้วย

ด้าน นายวิชัย ไชยมงคล เลขาธิการ ป.ป.ส. กล่าวว่า การเปิดแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2564 ในครั้งนี้ เพื่อให้หน่วยงานบูรณาการ และหน่วยงานในระดับพื้นที่ที่มีความเข้าใจแนวทางของแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2564 ตามนโยบายขยายผลยึดทรัพยากรเพื่อตัดวงจรยาเสพติด และสามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านยาเสพติด ตามกรอบแนวทางของแผนปฏิบัติการฯ ดังกล่าว ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การดำเนินแผนปฏิบัติการด้านการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2564 มีกรอบในการแก้ไขปัญหา ยาเสพติดและความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่ต้องประสานการดำเนินงานใน 5 มาตรการ ได้แก่ มาตรการความร่วมมือระหว่างประเทศ มาตรการการปราบปรามและบังคับใช้กฎหมาย มาตรการการป้องกันยาเสพติด มาตรการการบำบัดรักษายาเสพติด และมาตรการการบริหารจัดการอย่างบูรณาการ

เลขาธิการ ป.ป.ส. กล่าวอีกว่า โดยอีกปัจจัยที่สำคัญในการแก้ไขปัญหา ยาเสพติด คือ การมีส่วนร่วมของภาคประชาชน เพราะหน่วยงานราชการไม่สามารถดำเนินการเพียงลำพังได้ เพื่อให้ลูกหลานและสังคมไทยปลอดภัยจากยาเสพติด เริ่มตั้งแต่สถาบันครอบครัวที่เป็นสถาบันที่สำคัญที่สุดในการสร้างภูมิคุ้มกันให้บุตรหลาน เยาวชน ไม่ให้เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด หรือภาคชุมชนที่เป็นพื้นที่ปัญหาที่ต้องลุกขึ้นมาจัดการร่วมกับภาคส่วนอื่น ๆ ของสังคม และการร่วมเป็นหูเป็นตาให้แก่เจ้าหน้าที่ ด้วยการแจ้งเบาะแสเกี่ยวกับยาเสพติด ซึ่งหลายครั้งที่ผ่านมามีการนำไปสู่การจับกุมเครือข่ายนักค้ายาเสพติดรายสำคัญหลายราย

3. คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดที่สำคัญ 5 คณะ มีอำนาจหน้าที่ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายตามแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และขับเคลื่อนการดำเนินงานตามนโยบายสำคัญของรัฐบาล โดยคณะอนุกรรมการได้มีการประชุมขับเคลื่อนการดำเนินงานภายใต้คำสั่งศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติ ที่ 3/2563 สรุปการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

1 คณะอนุกรรมการสกัดกั้นยาเสพติด

คณะอนุกรรมการสกัดกั้นยาเสพติด ได้จัดประชุมเตรียมการเพื่อกำหนดแนวทางการขับเคลื่อนคณะอนุกรรมการสกัดกั้นยาเสพติด เมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2563 พลเอก เฉลิมพล ศรีสวัสดิ์ ผู้บัญชาการทหารสูงสุด และคณะ ประชุมหารือร่วมกับ พันตำรวจตรี สุริยา สิงห์มล รองเลขาธิการ ป.ป.ส. หัวหน้าคณะ และผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ส. ในฐานะอนุกรรมการ เพื่อกำหนดแนวทางการขับเคลื่อนคณะอนุกรรมการสกัดกั้นยาเสพติด ประจำปี 2564 ในมิติการสกัดกั้นยาเสพติด สารตั้งต้น และเคมีภัณฑ์ ภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2564 ให้เกิดการบูรณาการความร่วมมือที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ณ ห้องประชุมกองบัญชาการกองทัพไทย กรุงเทพมหานคร ต่อมาได้จัดประชุมคณะอนุกรรมการสกัดกั้นยาเสพติด ครั้งที่ 1/2564 เมื่อวันที่ 20 มกราคม 2564 โดยมี พลเอก เฉลิมพล ศรีสวัสดิ์ ผู้บัญชาการทหารสูงสุด เป็นประธาน เพื่อรับฟังแนวทางการขับเคลื่อนมาตรการปราบปรามและบังคับใช้กฎหมาย และตัวชี้วัดภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2564 รวมถึงสถานการณ์ยาเสพติด แนวโน้มและผลการดำเนินงานที่ผ่านมา และร่วมกันทบทวน พิจารณาแนวทางการสกัดกั้นยาเสพติด สารตั้งต้น และเคมีภัณฑ์ ประจำปีงบประมาณ 2564 ให้สอดคล้องกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ประกอบด้วย 7 ประเด็นที่สำคัญ คือ (1) มาตรการความร่วมมือระหว่างประเทศ (2) การสกัดกั้นยาเสพติด สารตั้งต้น และเคมีภัณฑ์ตามแนวชายแดน (3) การสกัดกั้นยาเสพติด สารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ตอนใน (4) การข่าว (5) การปฏิบัติการ (6) การพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการสกัดกั้น และ (7) การสร้างการรับรู้ ทั้งนี้ ที่ประชุมได้ร่วมกันพิจารณาการสนับสนุนเครื่องมือ/อุปกรณ์การสกัดกั้นยาเสพติด และให้อนุกรรมการจากหน่วยงานต่าง ๆ ชี้แจงปัญหาอุปสรรค การขับเคลื่อนการสกัดกั้นยาเสพติดในปีที่ผ่านมา โดยมีมติที่ประชุมได้กำหนดให้มีการประชุมคณะอนุกรรมการสกัดกั้นยาเสพติด ทุกไตรมาส และให้มีคณะทำงานเพื่อกำหนดมาตรการเฉพาะเรื่องตามความเหมาะสม โดยให้มีการลงพื้นที่เพื่อกำกับ ติดตาม ผลการปฏิบัติ และรับฟังปัญหาอุปสรรคของหน่วยงานในพื้นที่ เพื่อให้ข้อเสนอแนะ โดยเฉพาะพื้นที่ชายแดนภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และพื้นที่เสี่ยงต่อการลักลอบลำเลียงยาเสพติดเข้า - ออก ประเทศ

2 คณะอนุกรรมการปราบปรามยาเสพติด

คณะอนุกรรมการปราบปรามยาเสพติด ได้จัดประชุมขับเคลื่อนการดำเนินงาน เมื่อวันศุกร์ที่ 5 มีนาคม 2564 โดยมี พลตำรวจเอก มนุ เมฆหมอก รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ/ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ศอ.ปส.ตร.) ในฐานะประธานอนุกรรมการปราบปรามยาเสพติด เป็นประธานการประชุม เพื่อทำความเข้าใจแนวทางการการปราบปรามกลุ่มการค้ายาเสพติด ตามมาตรการปราบปรามและบังคับใช้กฎหมาย ภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2564 และร่วมกันพิจารณาแนวทางการขับเคลื่อนการปราบปรามยาเสพติด ให้สอดคล้องกับช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยประธานอนุกรรมการปราบปรามยาเสพติด ได้มอบแนวทางการขับเคลื่อนภารกิจของอนุกรรมการปราบปรามยาเสพติด 4 ข้อ ที่สำคัญ ประกอบด้วย (1) การขยายผลเครือข่ายรายสำคัญและยึดทรัพย์สินผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด เป้าหมายมูลค่า 6,000 ล้านบาท ตามนโยบายนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ให้กำหนดมูลค่าการยึดทรัพย์สินกระจายลงสู่ระดับจังหวัดภายใต้ “ยุทธการพิทักษ์ไทย ยึดทรัพย์ ตัดวงจรยาเสพติด” เพื่อยึดทรัพย์สินเครือข่ายยาเสพติด ตามเป้าหมายที่กำหนด (2) ดำเนินการต่อนักค้ายาเสพติดในพื้นที่แพร่ระบาด เป้าหมาย 23,140 หมู่บ้าน/ชุมชน (3) การพัฒนางานด้านการข่าว และระบบข้อมูลสารสนเทศยาเสพติด (4) การพัฒนาเทคนิครูปแบบการสืบสวนการกระทำความผิดเกี่ยวกับการซื้อ - ขาย ยาเสพติด ผ่านสื่อสังคมออนไลน์และส่งยาเสพติดผ่านระบบโลจิสติกส์ ทั้งนี้ในการประชุมดังกล่าว มติที่ประชุมกำหนดให้มีการประชุมคณะอนุกรรมการปราบปรามยาเสพติดในทุกไตรมาส และให้มีการหารือกลุ่มย่อยเพื่อกำหนดมาตรการเฉพาะเรื่องตามความเหมาะสม และกำหนดให้มีการลงพื้นที่เพื่อกำกับติดตาม ผลการปฏิบัติและรับฟังปัญหาอุปสรรคของหน่วยงานในพื้นที่ เพื่อให้คณะอนุกรรมการให้ข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานต่อไป

3 คณะอนุกรรมการป้องกันยาเสพติด

คณะอนุกรรมการป้องกันยาเสพติด ได้จัดประชุมขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการป้องกันยาเสพติด โดยมี นายชาวุธ จันทร์รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ในฐานะประธานอนุกรรมการป้องกันยาเสพติดเป็นประธานการประชุม เมื่อวันศุกร์ที่ 5 กุมภาพันธ์ 2564 เพื่อทำความเข้าใจแนวทางการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2564 ภายใต้มาตรการป้องกันยาเสพติด และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทบทวนรูปแบบ/วิธีการดำเนินงาน ให้สอดคล้องกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID – 19) ในปัจจุบัน และได้กำหนดแนวทางการขับเคลื่อน

การป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคดังกล่าว รวม 3 แนวทาง คือ 1) สร้างการรับรู้และภูมิคุ้มกันยาเสพติด 2) เสริมสร้างสภาพแวดล้อมเพื่อการป้องกันยาเสพติด 3) เสริมสร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้าน/ชุมชน ทั้งนี้ ประธานอนุกรรมการป้องกันยาเสพติด ได้ให้ข้อเสนอแนะและมอบหมายการดำเนินงานแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 5 เรื่องที่สำคัญ ประกอบด้วย (1) ให้ทุกหน่วยงานเตรียมแผนการดำเนินงานในรูปแบบอื่นรองรับ ในกรณีกิจกรรมที่หากไม่ดำเนินการจะส่งผลกระทบต่อกระบวนการทำงาน เช่น การจัดกิจกรรมรับพระราชทานเงินขวัญถุงกองทุนแม่ของแผ่นดิน (2) ให้ทุกหน่วยงานพิจารณาปรับการดำเนินงานที่มีลักษณะการดำเนินงานแบบภาพรวม (ปูพรม) เป็นการดำเนินงานที่มุ่งป้องกัน และแก้ไขปัญหายาในพื้นที่หรือกลุ่มเป้าหมายที่มีปัญหา (3) ให้ทุกหน่วยงานพิจารณาดำเนินการสร้างพื้นที่ปลอดภัยควบคู่กับการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขสถานการณ์การแพร่ระบาดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID – 19) เช่น โครงการจัดระเบียบสังคม ให้บูรณาการการทำงานร่วมกับทีม/ชุดปฏิบัติการที่ลงพื้นที่ตรวจการแพร่ระบาดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (4) ให้หน่วยงานบูรณาการด้านยาเสพติด ทบทวนแผนการดำเนินงานโดยคำนึงถึงระเบียบว่าด้วยการโอนงบประมาณรายจ่าย และงบประมาณรายจ่ายบุคลากรระหว่างหน่วยรับงบประมาณ พ.ศ. 2562 ทั้งนี้ หากไม่สามารถดำเนินการได้ตามแผน ให้ชี้แจงเหตุผลความจำเป็นไปยังสำนักงาน ป.ป.ส. ในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพ เพื่อรวบรวมเสนอขอความเห็นชอบจากประธานคณะกรรมการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการต่อไป และ (5) ให้ทุกหน่วยงานพิจารณาปรับแผนงาน /โครงการ และวิธีดำเนินงาน หรือยืนยันแผนงาน/โครงการ และวิธีการดำเนินงาน ตามกรอบการปรับที่เห็นชอบร่วมกันตามแบบฟอร์มที่กำหนด และส่งให้ฝ่ายเลขานุการ สำนักงาน ป.ป.ส. ดำเนินการต่อไป

4 คณะอนุกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด

คณะอนุกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด ได้ขับเคลื่อนการดำเนินงาน โดยจัดประชุมคณะอนุกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด ครั้งที่ 1/2564 เมื่อวันอังคารที่ 26 มกราคม 2564 เพื่อรับทราบสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดและแนวทางการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2564 ภายใต้มาตรการบำบัดรักษายาเสพติดและความเข้าใจร่วมกับหน่วยงานบูรณาการ เรื่องแนวทางการสื่อสารข้อมูลความรู้ผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด/ประชาชนทั่วไป รวมถึงการทบทวนแผนงานโครงการที่ดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ให้สอดคล้องกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยที่ประชุมได้มอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ 2 เรื่อง คือ (1) ร่วมเป็นคณะทำงานเพื่อติดตามผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้นให้มีประสิทธิภาพและมีความต่อเนื่อง จากการติดตามกระทรวงสาธารณสุขได้ออกแนวทางป้องกันและควบคุมการแพร่กระจายโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำหรับดำเนินการในสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดแบบควบคุมตัวตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ปี 2545 สถานพยาบาลยาเสพติดสังกัดกระทรวงสาธารณสุขและเรือนจำ/ทัณฑสถานบำบัด สังกัดกรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม และ (2) ปรับรูปแบบการดำเนินงานค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเป็นรูปแบบการบำบัด โดยชุมชนเป็นศูนย์กลาง (Community Based Treatment and Care :CBTx) หากสถานการณ์ยังมีความรุนแรงอย่างต่อเนื่อง ควรพิจารณาปรับกิจกรรมในการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดของศูนย์ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปเป็นการบำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด โดยใช้ชุมชนเป็นศูนย์กลาง (CBTx) เพื่อให้การบำบัดรักษายาเสพติดในพื้นที่เป็นไปอย่างต่อเนื่อง โดยศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดกระทรวงมหาดไทย (ศอ.ปสมท.) ได้มีหนังสือสั่งการไปยังพื้นที่ให้ดำเนินการตามแนวทางที่กำหนดและรายงานผลให้ทราบต่อไป

5 คณะอนุกรรมการกำกับติดตามผลการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

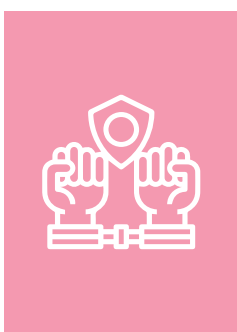
คณะอนุกรรมการกำกับติดตามผลการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับ ติดตาม การดำเนินงาน ด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของหน่วยงาน ในระดับต่าง ๆ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย รวมถึงส่งเสริม และผลักดันให้เกิดการแก้ไขปัญหา และเสนอแนะแนวทางอันนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนา นโยบาย มาตรการ แนวทาง ฯลฯ ด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 คณะอนุกรรมการกำกับติดตามผลการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ได้จัดประชุมฯ ครั้งที่ 1/2564 เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ 7 มกราคม 2564 ณ สำนักงาน ป.ป.ส. เพื่อกำหนดกรอบ แนวทาง ประเด็น เนื้อหา รูปแบบการกำกับติดตาม รวมถึงกำหนดแผนการกำกับติดตามในระดับพื้นที่ แต่เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ระบาดระลอกใหม่ กระทรวงสาธารณสุขและกรมควบคุมโรคได้ออกระเบียบ แนวทางเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ส่งผลให้คณะอนุกรรมการไม่สามารถกำกับ ติดตามในระดับพื้นที่ได้ จึงได้จัดประชุม ครั้งที่ 2/2564 เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ 8 เมษายน 2564 เพื่อกำกับติดตามผลการดำเนินงาน ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ไตรมาสที่ 2 จากข้อมูลการรายงานของหน่วยงานในระดับต่าง ๆ โดยที่ประชุมมอบหมายให้หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องทบทวนเป้าหมายแผนการดำเนินงาน และเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี รวมถึงการ พิจารณารูปแบบแผนการกำกับติดตามในห้วงต่อไปให้สอดคล้องกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ระบาดระลอกใหม่

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ที่ยังคงแพร่ระบาดอย่างต่อเนื่อง คณะอนุกรรมการ กำกับติดตามได้กำหนดรูปแบบการกำกับติดตาม ไตรมาสที่ 3 ในรูปแบบเอกสาร โดยให้หน่วยงานระดับต่าง ๆ รายงานผลการกำกับ ติดตาม ตามแบบรายงานที่คณะอนุกรรมการกำหนด พบประเด็นจากการกำกับติดตามเพื่อนำไปสู่การผลักดันให้เกิดการแก้ไข พัฒนา ให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายที่สำคัญสรุปได้ ดังนี้

1) การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2564 ภาพรวมดำเนินการได้ตามเป้าหมาย มีเพียงบาง หน่วยงานหรือบางพื้นที่ที่ต้องปรับแผนการดำเนินงานและส่งคืนงบประมาณ ซึ่งเป็นผลมาจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของ โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ที่ไม่สามารถดำเนินการตามแผนงานที่กำหนดไว้ได้

2) ผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ที่มีต่อหน่วยงานระดับต่าง ๆ ในการดำเนินการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด โดยพบว่าหน่วยงานไม่สามารถดำเนินการด้านความร่วมมือระหว่างประเทศได้ โดยเฉพาะการเชื่อมความสัมพันธ์ที่จะได้ข้อมูลด้านการข่าวนำไปสู่การปฏิบัติ และการประชุมประสานความร่วมมือต่าง ๆ ด้านการปราบปรามยาเสพติด เจ้าหน้าที่ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความระมัดระวังมากขึ้น เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ทำให้การค้นตัวหรือตรวจค้นพาหนะ ณ จุดตรวจ/จุดสกัด ไม่สามารถดำเนินการได้เต็มกำลัง การจัดโครงการกิจกรรม เชิงป้องกันไม่สามารถดำเนินการได้ โดยเฉพาะกิจกรรมที่ต้องทำร่วมกันเป็นกลุ่ม หรือกิจกรรมที่ต้องทำร่วมกับคนจำนวนมาก การสร้างการรับรู้โดยตรงต่อประชาชนในพื้นที่หมู่บ้าน/ชุมชน ในขณะที่ต้องรับภารกิจในการรณรงค์ป้องกันการแพร่ระบาดของ โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ร่วมด้วย ด้านการบำบัดรักษายาเสพติด ไม่สามารถจัดโครงการศูนย์ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ได้ตามแผนงานที่กำหนด ทำให้ผู้เสพยาใหม่ไม่ได้เข้ารับการบำบัดรักษา หรือกรณีที่ส่งเข้าบำบัดรักษาในระบบสมัครใจของโรงพยาบาล จะประสบปัญหาในการรักษาเนื่องจากเป็นพื้นที่ปิด เพื่อใช้ในการรักษาผู้ป่วยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19)

3) ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2564 จากการกำกับติดตามในภาพรวม หน่วยงานระดับต่าง ๆ สะท้อนปัญหาสรุปใจความที่สำคัญได้ ดังนี้

3.1 ด้านการปราบปรามและบังคับใช้กฎหมาย พบประเด็นปัญหาการเข้าพื้นที่เพื่อปราบปรามปิดล้อม ตรวจค้น ทำได้เฉพาะในหมู่บ้าน/ชุมชน ที่ไม่มีความเสี่ยงจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) จึงเป็นช่องทางให้ผู้หนีคดีตามหมายจับ ใช้ในการหลบซ่อนตัว ทำให้การดำเนินการ ด้านปราบปรามไม่เป็นไปตามเป้าหมาย การตั้งจุดตรวจด่านตรวจยาเสพติดถาวรในบางพื้นที่บางหน่วยงาน ไม่มีเครื่องมือในการตรวจค้นยาเสพติดในยานพาหนะที่มีประสิทธิภาพและลดเวลาในการตรวจค้น ที่ผ่านมามีต้องใช้ตำรวจที่มีความเชี่ยวชาญในการจับกุม การหาข่าวการสุ่มตรวจค้น ใช้สุนัขตำรวจ ซึ่งเป็น ปัญหาทางกฎหมายหากตรวจไม่พบยาเสพติด เจ้าหน้าที่อาจถูกฟ้องร้องจากประชาชนได้

3.2 ด้านการป้องกันยาเสพติด พบประเด็นปัญหาไม่สามารถจัดกิจกรรมที่เป็นการรวมกลุ่มคนได้ เช่น กิจกรรมอบรมสร้างภูมิคุ้มกันในสถานศึกษา แรงงานและสถานประกอบการ การรวมกลุ่มคนในหมู่บ้าน/ชุมชน การประชุมประชาคมหมู่บ้าน เป็นผลสืบเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ส่งผลต่อการเบิกจ่ายงบประมาณที่ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย รวมถึงการที่ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดน้อย เพราะขาดความตระหนักในปัญหา และมองว่าเป็นหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐที่ต้องแก้ไขปัญหานี้

3.3 ด้านการบำบัดรักษายาเสพติด พบประเด็นปัญหาการไม่สามารถจัดกิจกรรมในรูปแบบค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรมหรือศูนย์ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมได้ อาจส่งผลต่อการเบิกจ่ายงบประมาณที่ไม่เป็นไปตามเป้าหมายร่วมด้วย ผู้เสพ/ผู้ติดที่มีอาการป่วยทางจิตมีแนวโน้มสูงขึ้น สถานที่รองรับผู้ป่วยทางจิตมีไม่เพียงพอ และเกิดปัญหาทางครอบครัวและสังคมตามมา

3.4 ด้านการบริหารจัดการอย่างบูรณาการ พบประเด็นปัญหาด้านการบริหารจัดการงบประมาณไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหายาเสพติดของพื้นที่ การปรับแผนการดำเนินงานเพื่อความสอดคล้องกับงบประมาณ การเปลี่ยนแปลง พ.ร.บ./ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดทำให้ผู้ปฏิบัติงานต้องปรับแผนปฏิบัติการให้สอดคล้องกับกฎหมาย รวมถึงการโยกย้ายสับเปลี่ยนหมุนเวียนบุคลากรในการปฏิบัติงานส่งผลต่อการดำเนินงาน ทำให้การปฏิบัติงานขาดความต่อเนื่อง เกิดความล่าช้า และการบูรณาการงบประมาณองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ยังไม่สามารถดำเนินการได้เต็มประสิทธิภาพ

4) ข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

หน่วยงานในระดับต่าง ๆ เสนอแนะให้ปรับใช้มาตรการขั้นเด็ดขาดและบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดกับกลุ่มผู้กระทำความผิดคดียาเสพติด โดยเฉพาะผู้จำหน่ายยาเสพติดและเจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้อง เสริมสร้างพื้นที่ปลอดภัยในหมู่บ้าน/ชุมชน สถานศึกษา และสถานประกอบการ เพื่อป้องกันประชาชนให้ปลอดภัยจากยาเสพติด โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในพื้นที่ในการเฝ้าระวังและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ รวมถึงการพัฒนาศักยภาพและเทคนิคของชุดปฏิบัติการประจำตำบล และชุดปฏิบัติการประจำหมู่บ้านในการเฝ้าระวังปัญหายาเสพติด และติดตามดูแลผู้ป่วยผู้เสพยาเสพติดที่ผ่านกระบวนการบำบัดรักษาทุกระบบไม่ให้กลับไปเสพซ้ำ สร้างการรับรู้ สร้างความเข้าใจ และชี้แจงช่องทางการประสานเจ้าหน้าที่ให้กับชุมชนกรณีพบผู้เสพยาเสพติดที่มีอาการทางจิต หรือแม้แต่การสนับสนุนเครื่องมือ อุปกรณ์ในการปฏิบัติงานที่ทันสมัย การสนับสนุนสวัสดิการเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานยาเสพติด

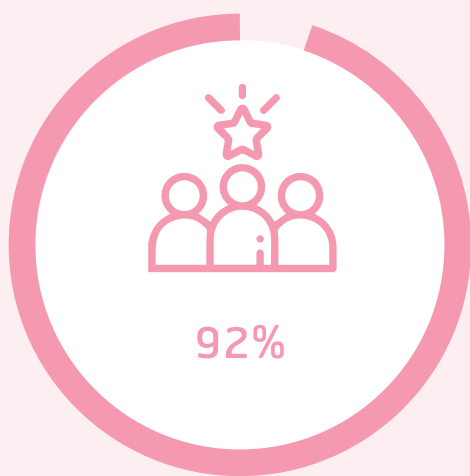

ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานตามแผนงานบูรณาการป้องกัน ปราบปราม และบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด
พ.ศ. 2564 ดังนี้

เป้าหมาย/ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
เป้าหมาย 1 : ลดระดับความรุนแรงของพื้นที่แพร่ระบาดของยาเสพติด		
ตัวชี้วัดระดับเป้าหมาย : พื้นที่แพร่ระบาดลดลงอย่างน้อยร้อยละ 10 จากเป้าหมายปีที่ผ่านมา	ร้อยละ 10	ร้อยละ 65.21
แนวทาง : ปราบปรามนักค้ายาเสพติดและสกัดกั้นการนำเข้า - ส่งออกยาเสพติดและสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์		
ตัวชี้วัดระดับแนวทาง 1.1 ร้อยละ 80 ของการสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อกดดันและยุติบทบาทแหล่งผลิตภายนอกประเทศ	ร้อยละ 80	ร้อยละ 93.75
ตัวชี้วัดระดับแนวทาง 1.2 ร้อยละ 70 ของการสกัดกั้น นำเข้า ส่งออกยาเสพติดเปรียบเทียบกับปริมาณยาเสพติดที่จับกุมทั่วประเทศ	ร้อยละ 70	ร้อยละ 70.12
เป้าหมาย 2 : ลดประชากรวัยเสี่ยงสูง (ห้วงอายุ 15 – 24 ปี) ที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด		
ตัวชี้วัดระดับเป้าหมาย : ผู้เสพยาใหม่ในกลุ่มประชากรวัยเสี่ยงสูง (ห้วงอายุ 15 – 24 ปี) ไม่เกินร้อยละ 60 ของผู้เสพยาใหม่ทั้งหมด	ร้อยละ 60	ร้อยละ 53.91
แนวทาง : ประชากรในวัยเสี่ยง (3 – 29 ปี) ได้รับการสร้างภูมิคุ้มกัน และภาคส่วนต่าง ๆ มีการจัดการอย่างมีส่วนร่วมให้เกิดพื้นที่ปลอดภัยยาเสพติด		
ตัวชี้วัดระดับแนวทาง 1.1 ร้อยละ 80 ของประชากรวัยเสี่ยง (ห้วงอายุ 3 - 29 ปี) ตามเป้าหมายของแผน มีการสร้างภูมิคุ้มกัน	ร้อยละ 80	ร้อยละ 113.71
ตัวชี้วัดระดับแนวทาง 1.2 ร้อยละ 50 ของพื้นที่ที่มีปัญหาแพร่ระบาดของยาเสพติดเกิดการจัดการเพื่อเสริมสร้างให้มีพื้นที่ปลอดภัย	ร้อยละ 50	ร้อยละ 91.90
เป้าหมาย 3 ลดผลกระทบจากยาเสพติดต่อผู้เสพและสังคม		
ตัวชี้วัดระดับเป้าหมาย : ร้อยละ 55 ของผู้ป่วยยาเสพติดที่เข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษา ได้รับการดูแลอย่างมีคุณภาพอย่างต่อเนื่องจนถึงการติดตาม (Retention Rate)	ร้อยละ 55	ร้อยละ 65.01
แนวทาง : การส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาผู้เสพยาเสพติด		
ตัวชี้วัดระดับแนวทาง : ร้อยละ 50 ของผู้ป่วยยาเสพติดได้รับการดูแลติดตามต่อเนื่อง โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน	ร้อยละ 50	ร้อยละ 31.40

การสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ ด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2564

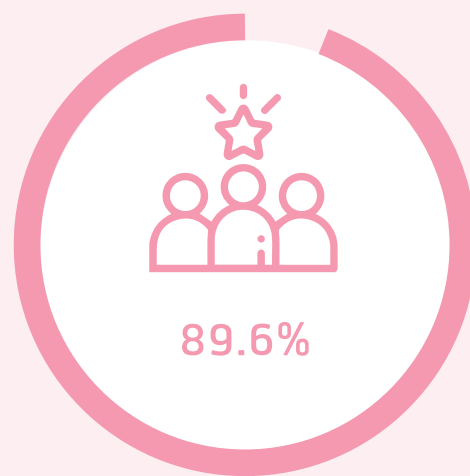
สำนักงาน ป.ป.ส. ร่วมกับสำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ดำเนินการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2564 เพื่อเป็นข้อมูลให้รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการติดตาม ประเมินผล และวางแผนการดำเนินงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดต่อไป โดยใช้วิธีการสำรวจด้วยตัวอย่างแบบ Stratified Three - Stage Sampling และส่งเจ้าหน้าที่ของสำนักงานสถิติแห่งชาติเข้าสัมภาษณ์สมาชิกในครัวเรือนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ในชุมชน/หมู่บ้านเป้าหมายในการแก้ปัญหายาเสพติดทั่วประเทศ ครัวเรือนละ 1 ราย ได้จำนวนตัวอย่างทั้งสิ้น 46,000 ราย ระหว่างวันที่ 1 พฤษภาคม – 10 มิถุนายน 2564 ผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2564 พบว่า

1

ประชาชนร้อยละ 92

มีความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานป้องกัน
ปราบปราม และบำบัดยาเสพติดของรัฐบาล

2

ประชาชนร้อยละ 89.6

มีความเชื่อมั่นต่อนโยบายของรัฐบาลในการ
ป้องกัน ปราบปราม และบำบัดยาเสพติด

3 ประชาชนได้ให้ข้อเสนอแนะแนวทางการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด 5 อันดับแรก ได้แก่

3.1

การปราบปรามอย่าง
จริงจังและต่อเนื่อง

(ร้อยละ 55.2)

3.2

การใช้กฎหมายลงโทษ
ผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด
อย่างเด็ดขาด

(ร้อยละ 49.2)

3.3

การตั้งจุดตรวจหรือ
จุดสกัดเพื่อเฝ้าระวัง
ในชุมชน/หมู่บ้าน

(ร้อยละ 18.9)

3.4

การเฝ้าระวัง
ในชุมชน/หมู่บ้าน
เช่น การจัดเวรยาม
ติดตั้งกล้องวงจรปิด
เป็นต้น

(ร้อยละ 18.0)

3.5

การปลูกฝังให้
ครอบครัวช่วยกัน
สอดส่องดูแล

(ร้อยละ 16.8)

มุ่งเน้นการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหายาเสพติด
และลดระดับความรุนแรงของปัญหา
ตามยุทธศาสตร์ชาติ พร้อมทั้งเป็นกรอบในการ
บริหารจัดการ ประสานการปฏิบัติ จัดสรรทรัพยากร
และกำกับติดตามประเมินผลสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
นำไปสู่ผลสัมฤทธิ์

“สังคมไทยปลอดภัยจากยาเสพติด”

ภาคผนวก

รายงานผลการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

งบประมาณบูรณาการป้องกัน ปราบปราม และบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด ปี พ.ศ. 2564

หน่วยงาน	พ.ร.บ.	งบหลังโอน/ปป.	เบิกจ่ายทั้งสิ้น	ร้อยละ	คงเหลือ
สำนักงานรัฐมนตรี	181,698,800.00	181,698,800.00	179,541,960.60	98.81	2,156,839.40
กองอำนาจการรักษความมั่นคงภายในราชอาณาจักร	181,698,800.00	181,698,800.00	179,541,960.60	98.81	2,156,839.40
กระทรวงกลาโหม	316,748,600.00	316,748,600.00	218,179,839.92	68.88	98,568,760.08
สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม	2,788,200.00	2,788,200.00	1,622,099.58	58.18	1,166,100.42
กองทัพบก	211,860,000.00	211,860,000.00	136,284,009.75	64.33	75,575,990.25
กองทัพอากาศ	47,603,700.00	47,603,700.00	47,273,481.63	99.31	330,218.37
กองทัพอากาศ	19,752,300.00	19,752,300.00	16,099,127.21	81.51	3,653,172.79
กองบัญชาการกองทัพบก	34,744,400.00	34,744,400.00	16,901,121.75	48.64	17,843,278.25
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	10,000,000.00	10,000,000.00	5,000,000.00	50.00	5,000,000.00
กรมกิจการเด็กและเยาวชน	10,000,000.00	10,000,000.00	5,000,000.00	50.00	5,000,000.00
กระทรวงมหาดไทย	161,904,500.00	161,904,500.00	150,719,577.45	93.09	11,184,922.55
สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย	22,403,300.00	22,403,300.00	20,586,483.00	91.89	1,816,817.00
กรมการปกครอง	116,001,300.00	116,001,300.00	107,448,259.45	92.63	8,553,040.55
กรมการพัฒนาชุมชน	23,499,900.00	23,499,900.00	22,684,835.00	96.53	815,065.00
กระทรวงยุติธรรม	2,936,330,200.00	2,936,330,200.00	2,806,718,005.43	95.59	129,612,194.57
กรมคุมประพฤติ	394,932,900.00	394,932,900.00	312,285,986.21	79.07	82,646,913.79
กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน	16,756,300.00	16,756,300.00	10,534,721.88	62.87	6,221,578.12
กรมราชทัณฑ์	83,076,900.00	83,076,900.00	72,808,252.12	87.64	10,268,647.88
สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด	2,441,564,100.00	2,441,564,100.00	2,411,089,045.22	98.75	30,475,054.78
กระทรวงแรงงาน	31,342,800.00	31,342,800.00	19,370,518.15	61.80	11,972,281.85
สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน	20,058,700.00	20,058,700.00	8,086,418.15	40.31	11,972,281.85
กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน	11,284,100.00	11,284,100.00	11,284,100.00	100.00	0.00
กระทรวงศึกษาธิการ	146,947,500.00	146,888,500.00	109,991,455.71	74.88	36,897,044.29
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	24,463,400.00	24,463,400.00	14,416,599.59	58.93	10,046,800.41
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	95,713,500.00	95,654,500.00	69,173,214.92	72.32	26,481,285.08
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	26,770,600.00	26,770,600.00	26,401,641.20	98.62	368,958.80
กระทรวงสาธารณสุข	1,058,225,500.00	1,058,225,500.00	1,045,173,214.65	98.77	13,052,285.35
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข	458,420,300.00	458,420,300.00	450,823,818.57	98.34	7,596,481.43
กรมการแพทย์	269,348,400.00	269,348,400.00	268,878,058.00	99.83	470,342.00
กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์	107,798,600.00	107,798,600.00	107,797,837.75	100.00	762.25
กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ	1,590,600.00	1,590,600.00	1,250,765.00	78.63	339,835.00
กรมสุขภาพจิต	197,176,800.00	197,176,800.00	192,532,454.62	97.64	4,644,345.38
สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา	23,890,800.00	23,890,800.00	23,890,280.71	100.00	519.29
กระทรวงการอุดมศึกษา	6,337,500.00	6,337,500.00	3,015,846.00	47.59	3,321,654.00
สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	6,337,500.00	6,337,500.00	3,015,846.00	47.59	3,321,654.00
ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี	1,279,696,900.00	1,279,696,900.00	1,194,760,267.35	93.36	84,936,632.65
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	1,267,459,000.00	1,267,459,000.00	1,182,696,257.84	93.31	84,762,742.16
สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน	12,237,900.00	12,237,900.00	12,064,009.51	98.58	173,890.49
รวมทั้งสิ้น	6,129,232,300.00	6,129,173,300.00	5,732,470,685.26	93.53	396,702,614.74

สถิติข้อมูลยาเสพติด

ตาราง 1 สถิติการจับกุมคดียาเสพติดภาพรวมทั้งประเทศ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 - 2564

ปีงบประมาณ	จำนวนคดี (คดี)	จำนวนผู้ต้องหา (คน)
2560	261,112	287,238
2561	331,941	357,585
2562	363,769	385,771
2563	324,552	338,560
2564	337,186	350,758

ข้อมูล : สำนักปราบปรามยาเสพติด สำนักงาน ป.ป.ส. (ประมวลผลข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2564)

ตาราง 2 สถิติการจับกุมรวม 5 ข้อหาสำคัญ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 - 2564

ปีงบประมาณ	จำนวนคดี (คดี)	ร้อยละ*	จำนวนผู้ต้องหา (คน)	ร้อยละ**
2560	77,008	29.49	92,391	32.17
2561	83,711	25.22	99,312	27.77
2562	81,784	22.84	95,207	24.68
2563	94,237	29.04	104,590	30.89
2564	86,735	25.72	96,805	27.60

* ร้อยละ เทียบกับการจับกุมคดียาเสพติดภาพรวมทั้งประเทศ

** ร้อยละ เทียบกับการจับกุมผู้ต้องหาคดียาเสพติดภาพรวมทั้งประเทศ

ข้อมูล : สำนักปราบปรามยาเสพติด สำนักงาน ป.ป.ส. (ประมวลผลข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2564)

หมายเหตุ : เมื่อเปรียบเทียบการจับกุม 5 ข้อหาสำคัญกับการจับกุมยาเสพติดภาพรวม

ตาราง 3 สถิติการจับกุมของกลางยาเสพติด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 - 2564

ปีงบประมาณ	ยาบ้า (ล้านเม็ด)	เฮโรอีน (กิโลกรัม)	ไอซ์ (กิโลกรัม)	กัญชา (กิโลกรัม)	คีตาบิน (กิโลกรัม)
2560	214.93	376.56	5,200.75	13,797.46	658.38
2561	339.69	940.63	19,347.92	16,401.94	551.44
2562	518.90	941.85	16,284.52	14,342.71	734.82
2563	319.11	597.33	23,872.25	9,227.60	1,342.43
2564	554.74	4,520.56	26,622.67	41,573.65	1,350.45

ข้อมูล : สำนักปราบปรามยาเสพติด สำนักงาน ป.ป.ส. (ประมวลผลข้อมูล วันที่ 30 กันยายน 2564)

ตาราง 4 สถิติการเผาทำลายยาเสพติดให้โทษของกลาง ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 – 2564

ชนิดยาเสพติด	2560	2561	2562	2563	2564
ยาบ้า (กิโลกรัม)	7,886	5,514	12,369	18,303	15,890
ไอซ์ (กิโลกรัม)	1,185	486	3,443	5,878.5	10,817
เฮโรอีน (กิโลกรัม)	169	108	143	541.4	697
เอ็กซ์ตาซี (กิโลกรัม)	2	10	14	0.226	16
วัตถุออกฤทธิ์ (กิโลกรัม)	11	73	191	557	383
มูลค่า (ล้านบาท)	20,719	13,698	20,047	55,941	29,916

ข้อมูล : กระทรวงสาธารณสุข (ณ วันที่ 30 กันยายน 2564)

ตาราง 5 สถิติการยึดอายัดทรัพย์สินคดียาเสพติด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 - 2564

ปีงบประมาณ	จำนวนผู้ต้องหา (ราย)	มูลค่าทรัพย์สิน (ล้านบาท)
2560	1,919	1,667.72
2561	2,237	1,228.66
2562	1,819	949.59
2563	1,853	790.57
2564	3,161	7,346.82

ข้อมูล : ศูนย์ปฏิบัติการ สำนักงาน ป.ป.ส. (ณ วันที่ 30 กันยายน 2564)

ตาราง 6 สถิติการบำบัดฟื้นฟูผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 - 2564

ปีงบประมาณ	การบำบัดฟื้นฟูผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติด (ราย)			
	ระบบสมัครใจ	ระบบบังคับบำบัด	ระบบต้องโทษ	รวม
2560	114,659	56,783	26,074	197,516
2561	107,079	76,455	24,516	208,050
2562	102,681	99,901	27,098	229,680
2563	76,118	89,261	25,016	190,395
2564	59,566	73,490	22,032	168,569

ข้อมูล : สำนักพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด สำนักงาน ป.ป.ส. (ประมวลผลข้อมูลจากระบบ บสต. ณ วันที่ 30 กันยายน 2564)

ตาราง 7 สถิติผู้เข้าบำบัดรักษาระบบสมัครใจ จำแนกรายเก่า - รายใหม่ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 - 2564

ปีงบประมาณ	รายเก่า		รายใหม่	
	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
2560	13,090	11.26	103,184	88.74
2561	24,064	22.04	85,119	77.96
2562	34,490	33.71	67,824	66.29
2563	20,772	27.80	53,946	72.20
2564	45,081	30.00	106,650	70.00

ข้อมูล : 1. สำนักพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด สำนักงาน ป.ป.ส. (ประมวลผลข้อมูลจากระบบ บสต. ณ วันที่ 30 กันยายน 2564)
2. ข้อมูล ปีงบประมาณ 2564 จากระบบคลังข้อมูลใหม่สำนักงาน ป.ป.ส.

ตาราง 8 สถิติผู้เข้าบำบัดรักษาระบบสมัครใจ (ราย) จำแนกตามชนิดยาเสพติดที่สำคัญ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 - 2564

ชนิดยาเสพติด	2560	2561	2562	2563	2564
กระท่อม	6,148	3,925	4,029	2,271	1,808
กัญชา	10,896	7,936	11,577	5,530	6,427
โคเคน	15	18	8	12	11
ฝิ่น	2,609	3,963	3,849	3,673	3,494
คีตาหมิ่น	203	303	885	501	433
ยาบ้า	83,753	82,018	70,116	51,850	115,496
เอ็กซ์ตาซี	213	178	125	104	137
ไอซ์	4,681	4,990	4,788	5,749	12,083
เฮโรอีน	3,198	3,242	3,318	3,474	4,878

ข้อมูล : 1. สำนักพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด สำนักงาน ป.ป.ส. (ประมวลผลข้อมูลจากระบบ บสต. ณ วันที่ 30 กันยายน 2564)
2. ข้อมูล ปีงบประมาณ 2564 จากระบบคลังข้อมูลใหม่สำนักงาน ป.ป.ส.

ตาราง 9 สถิติผู้เข้าบำบัดรักษาระบบสมัครใจ (ราย) จำแนกตามเพศ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 - 2564

เพศ	2560	2561	2562	2563	2564
ชาย	106,591	100,524	92,377	67,568	132,525
หญิง	6,450	6,730	6,743	5,855	15,338

ข้อมูล : 1. สำนักพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด สำนักงาน ป.ป.ส. (ประมวลผลข้อมูลจากระบบ บสต. ณ วันที่ 30 กันยายน 2564)
2. ข้อมูล ปีงบประมาณ 2564 จากระบบคลังข้อมูลใหม่สำนักงาน ป.ป.ส.

ตาราง 10 สถิติผู้เข้าบำบัดรักษาระบบสมัครใจ (ราย) จำแนกตามสาเหตุสำคัญที่เข้ารับการบำบัดรักษา
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 - 2564

สาเหตุสำคัญที่เข้ารับการบำบัดรักษา	2560	2561	2562	2563	2564
กลัวถูกจับ	3,874	2,607	2,637	1,491	1,556
โครงการ TO BE NUMBER ONE	214	115	139	314	258
เงื่อนไขของสถานประกอบการ	1,739	1,793	1,457	1,092	723
จัดระเบียบสังคม	3,104	2,528	2,340	1,438	811
ตั้งด่าน/ตรวจค้น	14,558	10,589	6,914	6,090	2,447
ทางบ้านบังคับหรือขอร้อง	3,270	3,054	2,660	2,563	2,627
ประชาคมหมู่บ้าน	1,111	439	820	592	1,649
พ.ร.บ. พันฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545	399	492	728	487	370
มีปัญหาด้านสุขภาพกาย	2,295	3,271	3,496	3,208	1,940
มีปัญหาด้านสุขภาพจิต	6,461	6,446	6,606	6,888	7,125
ไม่มีเงินซื้อยาเสพติด	809	1,101	916	788	551
โรงเรียน	2,506	2,156	1,986	1,272	1,105
สมัครใจตาม พ.ร.บ. สุขภาพจิต พ.ศ. 2551	101	199	233	250	378
สมัครใจตามประกาศ คสช. ฉบับที่ 108/2557	48,755	49,281	46,198	29,797	17,258
สมัครใจตามประมวลกฎหมายอาญา ม.56 (คุมความประพฤติ)	1,474	1,349	1,614	935	1,030
สมัครใจระหว่างรอการพิจารณาของศาลเยาวชนฯ	2,626	2,009	1,717	1,581	1,139
หาซื้อยาเสพติดยาก	191	272	296	281	235
อยากเลิก	19,040	18,112	17,179	14,876	15,142

ข้อมูล : 1. สำนักพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด สำนักงาน ป.ป.ส. (ประมวลผลข้อมูลจากระบบ บสต. ณ วันที่ 30 กันยายน 2564)
2. ข้อมูล ปีงบประมาณ 2564 จากระบบคลังข้อมูลใหม่สำนักงาน ป.ป.ส.

ที่ตั้งหน่วยงานสำนักงาน ป.ป.ส.

สำนักงานคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.)

เลขที่ 5 ถนนดินแดง แขวงสามเสนใน
เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร 10400

 0 2247 0901 - 19

 0 2246 8526, 0 2247 7217

สำนักงาน ปปส. ทกม.

เลขที่ 213 ซอยวิภาวดีรังสิต 25
แขวงตลาดบางเขน เขตหลักสี่
กรุงเทพมหานคร 10210

 0 2589 7964

 0 2589 7964

สำนักงาน ปปส. ภาค 1

เลขที่ 88/9 หมู่ที่ 3 ตำบลคูบางหลวง
อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี
12140

 0 2593 4529 - 33

 0 2593 4510

สำนักงาน ปปส. ภาค 2

เลขที่ 222/4 หมู่ที่ 3 ตำบลเสม็ด
อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี 20000

 038 467 840 - 3

 038 467 844

สำนักงาน ปปส. ภาค 3

เลขที่ 333 หมู่ที่ 9 ถนนราชสีมา - โชคชัย
ตำบลหนองบัวศาลา อำเภอเมืองนครราชสีมา
จังหวัดนครราชสีมา 30000

 044 327 015 - 7

 044 327 107 - 8

สำนักงาน ปปส. ภาค 4

เลขที่ 108 หมู่ที่ 14 ตำบลศิลา
อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น
40000

 043 246 790

 043 241 029

สำนักงาน ปปส. ภาค 5

เลขที่ 199 หมู่ที่ 3 ถนนหนองฮ่อ
ตำบลช้างเผือก อำเภอเมืองเชียงใหม่
จังหวัดเชียงใหม่ 50300

 053 217 259, 053 217 269,
053 217 279

 053 217 239

สำนักงาน ปปส. ภาค 6

เลขที่ 112 ตำบลมะตูม อำเภอพรหมพิราม
จังหวัดพิษณุโลก 65150

 055 368 165 - 9

 055 368 165 - 9

สำนักงาน ปปส. ภาค 7

เลขที่ 90/9 หมู่ที่ 1 ตำบลบางไทรวัด
อำเภอเมืองสมุทรสาคร
จังหวัดสมุทรสาคร 74000

 034 432 740 - 4

 034 432 745

สำนักงาน ปปส. ภาค 8

เลขที่ 102/27 หมู่ที่ 9 นิคมพัฒนาซอย 2
ตำบลขุนทะเล อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี
จังหวัดสุราษฎร์ธานี 84106

 077 602 927

 077 602 926

สำนักงาน ปปส. ภาค 9

เลขที่ 434 ถนนไทรบุรี ตำบลบ่อยาง
อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา 90000

 074 312 088, 074 321 515

 074 321 514

คณะผู้จัดทำ

รายงานผลการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

ผู้บริหาร

นายวิชัย	ไชยมงคล	เลขาธิการ ป.ป.ส.
พ.ต.ต.สุริยา	สิงห์มงคล	ที่ปรึกษาการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
พ.ต.ท.ไพศิษฐ์	สังคะพงศ์	รองเลขาธิการ ป.ป.ส.
นายธนากร	คัยนันท์	รองเลขาธิการ ป.ป.ส.

บรรณาธิการ

นางสาวนันทพร พงศ์อิศวรานันท์ ผู้อำนวยการสำนักยุทธศาสตร์

คณะบรรณาธิการ

นางจิตติมา	บุญเก็บทอง	ผู้อำนวยการส่วนติดตามและประเมินผล สำนักยุทธศาสตร์
นางสาวคำเพียร	พิมพ์มะเสน	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
นางสาวอุไรวรรณ	บุญญิกา	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
นางสาวรุ่งนภา	วิษณุทินภัทร	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
นางสาวยุพาวรรณ	กรองสันเทียะ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
นางสาวสิริดา	แสนศิริ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
นายรัชตะ	เลิศมณีทวีทรัพย์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
นางวงจันทร์	โคเลิศ	พนักงานธุรการ ส.4
นางสาวกิตติ์วี	กীরติพงษ์เวดิน	เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการ
นางสาวศิริรักษ์	บุญมี	เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการ
นายศราวุฒิ	วัดเล็ก	เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการ
นายณัฐปคัลป์	ทองศรี	เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการ

จัดทำโดย

ส่วนติดตามและประเมินผล สำนักยุทธศาสตร์

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กระทรวงยุติธรรม

เลขที่ 5 ถนนดินแดง แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร 10400

0 2247 0901 – 19

0 2245 5288

www.oncb.go.th

สายด่วน ป.ป.ส.

1386

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

Office of the Narcotics Control Board

เลขที่ 5 ถนนดินแดง แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400

โทรศัพท์ 0 2247 0901-19 โทรสาร 0 2245 5288

www.oncb.go.th

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

Office of the Narcotics Control Board

เลขที่ 5 ถนนดินแดง แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร 10400

โทรศัพท์ 0 2247 0901 - 19 โทรสาร 0 2245 5288

www.oncb.go.th